EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 9.9.2026
COM(2026) 567 final

2026/0264 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o vzpostavitvi okvira ukrepov za okrepitev inovacijskega ekosistema Unije in spremembi Uredbe (EU) 2017/1001 (evropski akt o inovativnosti)

{SEC(2026) 567 final} - {SWD(2026) 567 final} - {SWD(2026) 568 final}

(Besedilo velja za EGP)

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

1.1. Razlogi za predlog in njegovi cilji

Evropska unija (EU) ima na svetovni ravni vodilno vlogo na področju znanstvenih raziskav in ustvari znaten delež visokokakovostnih znanstvenih dognanj na svetu. Vendar se ta prednost na enotnem trgu in po svetu ne odraža v sorazmerni ravni uspešnosti na področju inovacij in tržnega uspeha. Vse prepogosto inovativnim idejam, razvitim v Evropi, ne uspe doseči trga, se ne razširijo prek meja ali ne ustvarijo novih rastočih sektorjev. Posledično Unija pridobi le omejen delež gospodarske in družbene vrednosti, ki jo ustvarjajo njene znanstvene in tehnološke prednosti, kar omejuje nastajanje konkurenčnih podjetij na svetovni ravni, zaradi česar se zmanjša zmogljivost Evrope, da zagotovi kritične tehnologije in vrednostne verige ter dolgoročno rast produktivnosti.

Izboljšanje pogojev za razvoj, komercializacijo in širitev inovativnih rešitev je postalo osrednja prednostna naloga programa politike Komisije za obdobje 2024–2029, ki raziskave in inovacije postavlja v središče konkurenčnosti Evrope in njene trajnostne blaginje. Prav tako je to bistveno za krepitev odpornosti, gospodarske varnosti in strateške avtonomije Unije v vse bolj napetem geopolitičnem okolju. V tem okviru predlagana uredba prispeva k izvajanju strategije EU za zagonska podjetja in podjetja v razširitveni fazi[1] ter je v skladu s pooblastili, določenimi v poslanici komisarke Zaharieve, da se razvije okvir, ki bo olajšal preskušanje, financiranje in širitev inovativnih rešitev v EU.

V zadnjih dveh desetletjih je gospodarska rast EU zaostajala za rastjo drugih velikih gospodarstev, zlasti Združenih držav Amerike (ZDA) in Kitajske, pri čemer se je razlika v ravneh BDP povečevala. Ključno gonilo tega razhajanja je šibkejša rast produktivnosti v EU. Ker raziskave in inovacije predstavljajo znaten delež k povečanju produktivnosti, je sposobnost Unije, da znanje pretvori v tržne inovacije, odločilen dejavnik za njeno dolgoročno konkurenčnost in blaginjo. Prav tako je odločilni dejavnik za sposobnost Unije, da zmanjša čezmerne strateške odvisnosti, ohrani svojo svobodo delovanja ter zagotovi varen dostop do kritičnih tehnologij, proizvodov in industrijskih zmogljivosti.

Temeljni izziv so strukturne ovire v celotnem ciklu inovacij. Čeprav EU dosega odlične rezultate na področju raziskav zgodnji fazi, se sooča s trajnimi težavami pri prehodu od rezultatov raziskav do proizvodov, pripravljenih za trg, in podjetij, ki jih je mogoče razširiti. Inovativna podjetja se srečujejo z dvema kritičnima ozkima grloma: vrzeljo pred komercializacijo, pri kateri so projekti še vedno preveč tvegani ali razdrobljeni, da bi pritegnili zasebne naložbe, in vrzeljo pri širitvi, pri kateri se podjetja zaradi finančnih, regulativnih in tržnih omejitev težko širijo. Ti ozki grli zmanjšujeta spodbude za naložbe in omejujeta nastanek novih inovativnih podjetij in sektorjev.

Unija je v zadnjih letih sprejela pomembne ukrepe, da bi obravnavala te izzive. Programi financiranja EU, kot so Obzorje Evropa, mehanizem za okrevanje in odpornost, sklad za inovacije, program Digitalna Evropa in InvestEU, ter pobude za poglobitev kapitalskih trgov in krepitev evropskega raziskovalnega prostora so prispevali k izboljšanju okvirnih pogojev

[1] Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij Strategija EU za zagonska podjetja in podjetja v razširitveni fazi – Izberite Evropo za zagon in razširitev, COM(2025) 270 final, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=celex:52025DC0270.

za inovacije. Ta prizadevanja podpirajo tudi širši cilj Unije, tj. krepitev odpornosti, pripravljenosti in tehnoloških zmogljivosti v sektorjih, ki so strateško pomembni.

Kljub temu napredku pa **še vedno obstajajo pomembne ovire in razlike med državami članicami**, zlasti pri prehodu od raziskav do uvedbe na trg. Te ovire ne ogrozijo samo uspešnosti na področju inovacij, temveč tudi zavirajo obsežno uvajanje tehnologij, ki so bistvene za varnost, odpornost in gospodarsko suverenost Evrope.

Prvič, trgi za naročila na področju raziskav in razvoja, vključno s predkomercialnimi naročili zaradi pomanjkanja jasnega pravnega okvira ostajajo nerazviti. Direktive EU o javnih naročilih pokrivajo storitve na področju raziskav in razvoja samo, kadar sta izpolnjena naslednja pogoja:

- koristi od njih ima izključno javni kupec za potrebe pri izvajanju lastne dejavnosti in
- javni kupec v celoti plača storitev.

Zato znaten delež naročil na področju raziskav in razvoja, vključno s predkomercialnimi naročili, ne spada na področje njihove uporabe. Odkar je Komisija v svojem sporočilu[2] iz leta 2007 pojasnila koncept predkomercialnih naročil, se je število tovrstnih javnih naročil na področju raziskav in razvoja povečalo, uspešni primeri pa kažejo, da strateška uporaba tega instrumenta EU omogoča, da ponovno prevzame vodilno vlogo in strateško avtonomijo na visokotehnoloških trgih. Vendar pa napredek pri zviševanju ravni naložb v EU na splošno še vedno poteka prepočasi in preveč razdrobljeno. Ključni razlog za to je odsotnost harmoniziranih pravil, ki je prispevala k razvoju različnih praks med državami članicami, pravni negotovosti in omejeni uporabi skupnega čezmejnega naročanja na področju raziskav in razvoja, ki je pogosto potrebno za doseganje finančne kritične mase, potrebne za razvoj inovativnih tehnologij. To je še posebej problematično v strateških sektorjih, kjer lahko razdrobljeno povpraševanje, podvojeni nacionalni pristopi in odvisnost od dobaviteljev iz tretjih držav Unijo izpostavijo ranljivostim in tveganjem za zanesljivost oskrbe. Poleg tega se v predlagani reviziji okvira EU za javno naročanje, tj. aktu o javnem naročanju, predlaga izključitev vseh oblik naročanja na področju raziskav in razvoja.

Taka javna naročila na področju raziskav in razvoja so ključnega pomena za ustvarjanje inovativnih rešitev, ki lahko izboljšajo kakovost in učinkovitost javnih storitev, se uporabljajo pri reševanju družbenih izzivov ter vzpostavijo zadostne industrijske zmogljivosti za inovativne rešitve in tehnologije v EU, da se zaščitita gospodarska varnost in strateška avtonomija EU. So tudi ključni instrument za pospeševanje razvoja trga kritičnih tehnologij, krepitev evropske industrijske in tehnološke baze, izboljšanje zanesljivosti oskrbe ter zagotavljanje, da se strateško pomembne zmogljivosti razvijajo in uvajajo v Uniji. Druga vodilna svetovna gospodarstva v javna naročila na področju raziskav in razvoja vlagajo od 5- do 8-krat več kot EU[3]. Povečanje javnih naložb v javno naročanje na področju raziskav in razvoja v EU z 0,6 % na 3 % celotnega obsega javnih naročil oziroma s 17,28 milijarde EUR na 86,4 milijarde EUR bi EU pomagalo povečati javne naložbe v raziskave in razvoj na približno 0,5 % BDP. Glede na to, da bi to lahko pritegnilo enak dodaten znesek zasebnih

---

[2] Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru Regij Predkomercialna naročila: spodbujanje inovacij za zagotavljanje visokokakovostnih trajnostnih javnih storitev v Evropi, 14.12.2007, COM(2007) 799 final.

[3] EU namenja 0,6 % sredstev za javna naročila na področju raziskav in razvoja, medtem ko ZDA namenja 3,5 %, Južna Koreja pa 5 %. Povečanje naložb v EU na 3 % celotnega obsega javnih naročil na področju raziskav in razvoja bi ustvarilo dodatne javne naložbe v raziskave in razvoj v višini 0,5 % BDP – Primerjalna analiza okvirov politike javnega naročanja inovativnih rešitev in naložb po vsej EU.

naložb v raziskave in razvoj, bi se lahko skupne naložbe v raziskave in razvoj v EU tako povečale z 2,2 % na 3 % BDP[4].

Drugič, preprečevanje potrebne jasnosti in primerljivosti pri vrednotenju in monetizaciji intelektualne lastnine še naprej ovirata trženje rezultatov raziskav in inovacij. Inovacije zdaj v veliki meri spodbujajo neopredmetena sredstva, pri čemer pri nekaterih vodilnih podjetjih več kot 90 % vrednosti podjetja izvira iz intelektualne lastnine. Vendar se v EU intelektualna lastnina pri financiranju še vedno redko uporablja kot zavarovanje. Ker se finančne institucije v EU še vedno osredotočajo predvsem na opredmetena sredstva in tradicionalno računovodstvo, imajo podjetja z obsežnim portfeljem intelektualne lastnine težave pri zagotavljanju financiranja. Zato zagonska podjetja iz EU do svojega desetega leta delovanja zberejo približno 50 % manj kapitala kot primerljiva podjetja iz ZDA. To neskladje je povzročilo veliko vrzel v financiranju rasti za inovativna podjetja z manj opredmetenimi sredstvi, ki po ocenah znaša do 18 milijard EUR na leto[5]. Eden od ključnih razlogov za pomanjkanje financiranja na podlagi intelektualne lastnine v EU, je odsotnost harmonizirane metodologije za vrednotenje sredstev intelektualne lastnine. To je povzročilo različne pogoje v državah članicah glede uporabe takih sredstev pri financiranju podjetij, vključno z njihovo uporabo zavarovanja za dolžniško financiranje ter za njihovim upoštevanjem pri naložbah v lastniški kapital in drugih sklepih o financiranju. Druga ključna razloga sta pomanjkanje razvitega sekundarnega trga za neopredmetena sredstva na ravni EU in pomanjkanje spretnosti v zvezi s financiranjem na podlagi intelektualne lastnine med finančnimi institucijami in inovativnimi zagonskimi podjetji. To ogroža dostop podjetij do kapitala na enotnem trgu ter ovira njihovo čezmejno rast in naložbe. Zaradi tega so podjetja iz EU manj uspešna pri širitvi in trženju inovacij, zlasti v globokotehnoloških sektorjih in sektorjih s prodorno tehnologijo, kot podjetja iz drugih pristojnosti, kot so ZDA, Kitajska in Južna Koreja.

Odprava teh dveh ovir s pomočjo tega predloga bi tako lahko znatno vplivala na izboljšanje delovanja enotnega trga za naložbe v raziskave in razvoj ter komercializacijo sredstev intelektualne lastnine, kar bi okrepilo neodvisnost in konkurenčnost Evrope. Prav tako bi pripomogel k zagotavljanju, da Evropa ohrani finančna sredstva in razvija kritične tehnologije ter povezana sredstva intelektualne lastnine v skladu s svojimi cilji glede varnosti, odpornosti in strateške avtonomije. Glede na navedeno se s tem predlogom uresničujejo politične usmeritve Komisije predsednice Ursule von der Leyen za obdobje 2024–2027, v katerih so določene prednostne naloge, da se raziskave in inovacije postavijo v središče našega gospodarstva. **Evropski akt o inovativnosti** je bil v strategiji EU za zagonska podjetja in podjetja v razširitveni fazi ter kompasu za konkurenčnost za EU napovedan kot ena od ključnih pobud za okrepitev inovacijskega ekosistema EU in izboljšanje njene zmožnosti konkuriranja na svetovni ravni.

Splošen cilj te pobude je izboljšati delovanje enotnega trga za inovacije z zmanjšanjem strukturnih ovir za uvedbo inovativnih rešitev na trg, s čimer se pospeši njihovo trženje v EU. Ta cilj neposredno prispeva k širšim prednostnim nalogam Unije, tj. h krepitvi konkurenčnosti, spodbujanju trajnostne gospodarske rasti in povečanju tehnološke

[4] Leta 2023 so javne in zasebne naložbe v raziskave in razvoj v EU znašale 2,2 % BDP, v primerjavi s 3,3 % na Japonskem, 3,46 % v ZDA in 4,93 % v Južni Koreji – Poročilo Science, Research and Innovation Performance of the EU (Uspešnost EU na področju znanosti, raziskav in inovacij), izdaja iz leta 2024, Evropska komisija.

[5] Evropska investicijska banka. (2025). Investment Report 2024/2025: Innovation, integration and simplification in Europe (Poročilo o naložbah za obdobje 2024–2025 – Inovacije, integracija in poenostavitev v Evropi).

suverenosti, hkrati pa krepi tudi gospodarsko varnost, odpornost in zmožnost Unije za avtonomno delovanje na strateško pomembnih področjih.

Za dosego tega predlog sledi vrsti specifičnih ciljev. Ti vključujejo krepitev vloge javnega naročanja kot gonila inovacij ter izboljšanje vrednotenja, komercializacije in uporabe intelektualne lastnine.

Evropski akt o inovativnosti naj bi te cilje dosegel z:

- vzpostavitvijo usklajenega okvira na ravni Unije za naročanje na področju raziskav in razvoja, vključno s predkomercialnim naročanjem in
- določitvijo obveznosti vzpostavitve kompetenčnega centra za financiranje na podlagi intelektualne lastnine na ravni Unije v okviru Urada Evropske unije za intelektualno lastnino (EUIPO), okvira za vrednotenje intelektualne lastnine in tržnice intelektualne lastnine na ravni Unije za komercializacijo intelektualne lastnine.

Z usklajenim in ciljno usmerjenim obravnavanjem teh izzivov se s predlagano uredbo želi zagotoviti, da lahko inovativne zamisli, razvite v Evropi, učinkoviteje prehajajo od raziskav do trga, se širijo prek meja in prispevajo k dolgoročni konkurenčnosti in blaginji Unije ter k njeni odpornosti, gospodarski varnosti in strateški avtonomiji.

1.2. Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike

Trenutno ni celovitega zakonodajnega okvira Unije, ki bi posebej obravnaval horizontalne ovire, ki na enotnem trgu vplivajo na razvoj, preskušanje in širitev inovativnih rešitev. Obstoječe politike Unije na področju raziskav in inovacij so osredotočene predvsem na podporo ustvarjanju znanja, spodbujanje sodelovanja in zagotavljanje financiranja za raziskovalne in inovativne dejavnosti, pri čemer le delno obravnavajo okvirne pogoje, ki urejajo prehod od raziskav do trga.

Predlagana uredba dopolnjuje te obstoječe pobude tako, da se usmerja v preostala ozka grla v celotnem ciklu inovacij, zlasti tista, ki so povezana z uporabo javnih naročil na področju raziskav in razvoja ter komercializacijo in uporabo intelektualne lastnine pri financiranju inovativnih podjetij.

V tem okviru najpomembnejše določbe politike Unije na področju raziskav in inovacij vključujejo:

Evropski raziskovalni prostor (ERA) spodbuja in strukturno podpira čezmejno sodelovanje na področju raziskav in razvoja ter mobilnost raziskovalcev, pri čemer je usmerjen predvsem v zgodnje faze cikla raziskav in inovacij. Delno se izvaja prek programov Unije, kot je Obzorje Evropa, ki zagotavljajo financiranje za skupne raziskave, programe mobilnosti in raziskovalne infrastrukture. Hkrati je forum ERP mehko orodje za usklajevanje, s katerim države članice usklajujejo nacionalne raziskovalne politike, prednostne naloge in reforme.

Programi financiranja Unije zagotavljajo znatno finančno podporo raziskovalnim in inovativnim dejavnostim v različnih fazah cikla inovacij. Zlasti programi, kot so Obzorje Evropa, vključno z Evropskim svetom za inovacije, ter InvestEU, program Digitalna Evropa, Evropski obrambni sklad, skladi kohezijske politike in sklad za inovacije, podpirajo razvoj, demonstracijo in do neke mere širitev inovativnih rešitev z nepovratnimi sredstvi, kombiniranim financiranjem, mehanizmi delitve tveganja in podporo javnim naročilom na področju raziskav in razvoja. Brez poseganja v naslednji večletni finančni okvir (VFO) in izvajanja prihodnjih programov financiranja EU bi lahko naslednji VFO okrepil to finančno podporo s povečanjem zmogljivosti Unije za mobilizacijo javnih in zasebnih naložb v inovacije in strateške tehnologije. Predlagana uredba je skladna s temi programi Unije, saj ne predvideva nobenih ukrepov financiranja, temveč bo okrepila pravne okvirne pogoje za

inovacije v državah članicah, s čimer lahko na več načinov dopolni te programe financiranja Unije in prispeva k izboljšanju njihovega učinka:

- Več teh programov financiranja Unije zagotavlja podporo javnim kupcem pri izvajanju javnih naročil na področju raziskav in razvoja. Te izkušnje so tudi pokazale, da javni kupci še vedno nimajo dovolj zaupanja v začetek postopkov predkomercialnega naročanja zaradi neobstoja jasnega pravnega okvira za predkomercialno naročanje na ravni EU, poleg tega pa so pokazale dodatni trud in čas, ki ju javni kupci potrebujejo za vzpostavitev skupnih čezmejnih postopkov predkomercialnega naročanja zaradi razdrobljenosti nacionalnih pravil o javnem naročanju v državah članicah. Predlagana uredba pomaga obravnavati to vprašanje z vzpostavitvijo skupnih pravil za izvajanje javnega naročanja na področju raziskav in razvoja, vključno s predkomercialnim naročanjem, in usklajenega okvira za skupno čezmejno javno naročanje na področju raziskav in razvoja, vključno s predkomercialnim naročanjem.
- Nekateri od teh programov financiranja Unije podpirajo inovatorje pri njihovih prizadevanjih za trženje njihove intelektualne lastnine ali uporabo njihovih pravic intelektualne lastnine kot zavarovanja za pridobitev finančnih naložb. Te izkušnje so pokazale, da imajo inovatorji zaradi vrzeli v znanju, pomanjkanja splošno sprejetega okvira Unije za vrednotenje in neobstoja vseevropske tržnice za pravice intelektualne lastnine težave pri iskanju ustreznih subjektov, ki bi bili zainteresirani za nakup ali licenciranje njihove intelektualne lastnine, ter pri doseganju ustrezne vrednosti iz svoje intelektualne lastnine, da bi lahko pridobili finančne naložbe. Predlagana uredba pomaga obravnavati to vprašanje s širitvijo mandata Urada Evropske unije za intelektualno lastnino za vzpostavitev kompetenčnega centra za financiranje na podlagi intelektualne lastnine, skupnega okvira za vrednotenje intelektualne lastnine in vseevropske tržnice za komercializacijo pravic intelektualne lastnine.

Iz tega sledi, da je predlagana uredba skladna z obstoječimi določbami politike Unije na področju raziskav in inovacij, saj obstoječe programe financiranja dopolnjuje s skladnim okvirom za javno naročanje na področju raziskav in razvoja in z novimi nalogami za Urad Evropske unije za intelektualno lastnino, ki bodo inovatorjem pomagale pridobiti financiranje na podlagi intelektualne lastnine.

1.3. Skladnost z drugimi politikami Unije

Predlagana uredba je medsektorska pobuda, katere cilj je zagotoviti enake konkurenčne pogoje na ravni Unije za inovatorje v vseh sektorjih, namesto da bi se osredotočala na posamezne sektorje uporabe, tehnološka področja ali industrijske panoge. Po svoji zasnovi so njeni ukrepi horizontalni in obravnavajo strukturne ovire v državah članicah, ki vplivajo na dejavnosti, za katere je bila potrebna visoka stopnja inovacij.

Predlagana uredba dopolnjuje prihodnji pravni okvir 28. režima za družbe – EU Inc., ki določa neobvezen usklajen okvir za družbe, ki poslujejo po vsej Uniji. Predlog dopolnjuje tudi reforme v okviru unije prihrankov in naložb, katerih cilj je poglobiti kapitalske trge Unije in usmeriti več zasebnih prihrankov v lastniški ter tvegani kapital in financiranje širitve, s čimer se izboljšuje dostop do financiranja za inovativna podjetja. Kljub pričakovanemu napredku pri regulativnem usklajevanju v okviru predloga Evropske komisije za EU Inc. se pričakuje, da bo še naprej obstajala močna razdrobljenost glede načinov, kako lahko podjetja sledijo celotnemu ciklu inovacij. Ta razdrobljenost lahko podjetja ovira pri uvajanju inovativnih rešitev na trg, kar bi lahko omejilo potencial rasti inovativnih podjetij, vključno s tistimi, ki so

ustanovljena v okviru usklajenega okvira EU Inc. Z drugimi besedami, medtem ko je cilj predloga EU Inc. olajšati ustanavljanje podjetij in njihovo poslovanje po vsej Uniji ter podjetjem pomagati privabiti naložbe, je predlagana uredba zasnovana tako, da obravnava dodatna ozka grla v celotnem ciklu inovacij in zagotavlja, da lahko podjetja lažje razvijajo in tržijo svoje inovacije po vsem enotnem trgu.

Podobno kljub pričakovanemu napredku v okviru unije prihrankov in naložb pri poglabljanju kapitalskih trgov Unije in mobilizaciji zasebnih naložb v drugih delih cikla inovacij še vedno obstajajo znatne omejitve. Zlasti ovire, povezane z razvojem, preskušanjem, vrednotenjem in zgodnjim uvajanjem inovativnih rešitev, še naprej omejujejo nabor projektov, ki so pripravljeni za naložbe. Zato predlagana uredba, medtem ko si unija prihrankov in naložb prizadeva izboljšati dostop do financiranja in podpreti širitev inovativnih podjetij, odpravlja ozka grla, ki inovativnim zamislim preprečujejo privabljanje financiranja, zavarovanega z intelektualno lastnino, ter inovatorjem pomaga v celoti izkoristiti prednosti boljšega povezovanja kapitalskih trgov.

Predlagana uredba temelji tudi na prihodnjih evropskih poslovnih denarnicah, ki poenostavljajo čezmejne postopke javnega naročanja in digitalne interakcije med gospodarskimi subjekti in organi javnega sektorja. Z evropskimi poslovnimi denarnicami bo vzpostavljena digitalna identiteta za gospodarske subjekte in omogočena varna izmenjava podatkov v obliki elektronskih potrdil o atributih in prek varnega komunikacijskega kanala. To bo poenostavilo licenciranje, registracije, oddajo napovedi za odmero davkov in dovoljenja za javno naročanje, gospodarskim subjektom pa informacij ne bo več treba podvajati na različnih portalih, s čimer se bodo zmanjšali upravno breme in stroški izpolnjevanja obveznosti. Zato je v predlagani uredbi predvideno, da se postopki javnega naročanja na področju raziskav in razvoja izvajajo izključno v digitalni obliki in, kadar je to mogoče, z evropskimi poslovnimi denarnicami ali alternativnimi elektronskimi sredstvi, ki so interoperabilna z evropskimi poslovnimi denarnicami.

Predlagana uredba dopolnjuje tudi sektorske pobude, kot so obstoječi akt o kritičnih zdravilih, akt EU o razvoju računalništva v oblaku in umetne inteligence ter evropski akt o biotehnologiji I, kot tudi prihodnji akt o naprednih materialih, evropski akt o biotehnologiji II in akt o oceanih, ki so usmerjeni v strateške sektorje ali tehnologije in katerih cilj je okrepiti položaj Unije kot visokotehnološke velesile. Čeprav te pobude po potrebi zagotavljajo prilagojene sektorske pristope, evropski akt o inovativnosti obravnava horizontalne vrzeli, ki vplivajo na inovacije v različnih sektorjih in na različnih tehnoloških področjih. To počne brez poseganja v sektorske okvire ali vplivanja nanje, s čimer zagotavlja skladnost celotnega okolja inovacijske politike Unije.

Predlagana uredba dopolnjuje tudi direktive EU o javnem naročanju in njihovo predlagano revizijo z aktom o javnem naročanju. Direktive EU o javnem naročanju izključujejo predkomercialno naročanje, medtem ko nekatera javna naročila za storitve na področju raziskav in razvoja še vedno spadajo na njihovo področje uporabe, naročanje raziskav in razvoja pa je obvezen element postopka partnerstva za inovacije. Nasprotno pa predlog akta o javnem naročanju izključuje vse oblike javnih naročil za storitve na področju raziskav in razvoja ter iz sedanjega postopka partnerstva za inovacije odpravlja javno naročanje raziskav in razvoja kot obvezno komponento, saj ga nadomešča z novim postopkom inovacijskega izziva, katerega obvezna elementa sta faza testiranja in faza za naročanje komercialnega uvajanja, ki lahko vključuje količine inovativnih rešitev.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

2.1. Pravna podlaga

Pravna podlaga predlagane uredbe je člen 114 Pogodbe o delovanju Evropske unije, ki Uniji omogoča sprejetje harmonizacijskih ukrepov za zagotovitev pravilnega delovanja notranjega trga. To je potrebno za odpravo čezmejnih regulativnih in strukturnih ovir, ki ovirajo pravilno delovanje enotnega trga. Različna nacionalna pravila o javnem naročanju na področju raziskav in razvoja, vključno s predkomercialnim naročanjem, pomenijo ovire, ki podjetjem preprečujejo sodelovanje pri takem naročanju in ponujanje svojih storitev javnim kupcem v različnih državah članicah. Podobno tudi različni pristopi k vrednotenju in komercializaciji intelektualne lastnine pomenijo ovire za inovatorje pri privabljanju financiranja na podlagi intelektualne lastnine ter pri širitvi njihovega poslovanja po vsej Uniji. Ti razdrobljeni pristopi k javnemu naročanju na področju raziskav in razvoja ter k vrednotenju in komercializaciji intelektualne lastnine ovirajo čezmejni pretok blaga, storitev in kapitala na enotnem trgu.

2.2. Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)

Predlagana uredba je v skladu z načelom subsidiarnosti, kot je določeno v členu 5(3) Pogodbe o Evropski uniji.

Krepitev zmogljivosti Unije za razvoj, trženje in širitev inovativnih rešitev je izjemno pomembna za okrepitev konkurenčnosti in strateške avtonomije Unije. Inovacijski ekosistemi in trgi za inovativna podjetja so vse pogosteje čezmejne narave, medtem ko so regulativni in okvirni pogoji v Uniji pa so razdrobljeni med posameznimi državami članicami. Ker na ravni Unije ni sprejetih ukrepov, bodo izzivi konkurenčnosti, s katerimi se trenutno srečuje industrija, verjetno spodbudili države članice k izvajanju še več enostranskih ukrepov. Čeprav so taka prizadevanja morda upravičena, pa lahko neusklajeni nacionalni ukrepi in čezmejni izzivi, ki se ne rešujejo z nacionalnimi ukrepi, negativno vpliva na delovanje enotnega trga in poveča njegovo razdrobljenost, zaradi česar bi Unija postala ranljivejša in preveč odvisna od inovativnih rešitev in tehnologij iz tretjih držav ter ne bi mogla izkoristiti prednosti enotnega trga za zagotavljanje koristi nacionalnim in evropskim ekosistemom.

Zlasti obseg, potreben za podporo prehodu od raziskav do trga in zagotovitev učinkovitega razširjanja inovacij, presega to, kar lahko posamezne države članice dosežejo same. Različni nacionalni pristopi k vrednotenju in komercializaciji intelektualne lastnine z namenom privabljanja financiranja na podlagi intelektualne lastnine ter k javnemu naročanju na področju raziskav in razvoja ustvarjajo pravno negotovost, povečujejo stroške in omejujejo čezmejne dejavnosti inovativnih podjetij. Ta razhajanja imajo neposreden in dokazljiv učinek na delovanje enotnega trga, saj ovirajo čezmejni pretok blaga, storitev in kapitala v Uniji.

Nasprotno pa se lahko z ukrepanjem na ravni Unije vzpostavijo skupni okvirni pogoji in zagotovi usklajevanje med državami članicami, s čimer se inovatorjem omogoči razvoj inovacij, privabljanje financiranja na podlagi intelektualne lastnine in širitev na enotnem trgu. Ukrepanje na ravni Unije omogoča vzpostavitev enakih konkurenčnih pogojev, zmanjšuje razdrobljenost in podvajanje ter olajšuje učinkovito razporejanje virov po vsej Uniji.

Zaradi integrirane narave izziva in potrebe po pravilnem delovanju notranjega trga za razvoj, preskušanje, komercializacijo in širitev inovativnih rešitev po vsej Uniji ni nobena država članica sama sposobna učinkovito obravnavati teh vprašanj. Zato je potreben harmoniziran pristop na ravni Unije, da se zagotovi dobro delovanje enotnega trga ter obravnavajo izzivi pri krepitvi konkurenčnosti in strateške avtonomije Unije. Ukrepi, vključeni v to pobudo, ne bi bili tako učinkoviti, če bi jih države članice izvajale same, saj izzivi, ki jih obravnavajo,

zadevajo enotni trg. Niso omejeni na posamezne države članice ali podskupino držav članic, temveč se nanašajo na industrijsko bazo Unije in vrednostne verige na ravni Unije. Poleg tega ukrepi, izvedeni na ravni držav članic, po vsej verjetnosti ne bi ustrezno zadovoljili potreb tesno povezanih dobavnih verig na enotnem trgu ter bi lahko povzročili nadaljnjo razdrobljenost trga, izguba inovacij in selitev industrijskih dejavnosti v druge dele sveta ter splošno oslabitev konkurenčnosti in strateške avtonomije Unije.

Inovacije so čezmejni izziv, ki zahteva ukrepanje na ravni Unije, da bi se učinkovito dopolnili in okrepili ukrepi, sprejeti na regionalni, nacionalni in lokalni ravni. Stroški neukrepanja so vseevropski. Brez nadaljnjega ukrepanja Unije bo stanje verjetno ostalo nespremenjeno, kar bo povečalo tveganje, da Unija izgubi strateške industrijske zmogljivosti in sposobnosti, da bo enotni trg še bolj razdrobljen ter da Unija postane kritično odvisna od tretjih držav pri doseganju zelenih, digitalnih, obrambnih in gospodarskih varnostnih ciljev. To bi lahko imelo negativne posledice za gospodarsko varnost Unije, njeno obrambo ter socialno in teritorialno kohezijo, predvsem zaradi vplivov na zaposlovanje, regionalni razvoj in pravičen dostop do industrijskih priložnosti.

Predlagani ukrepi se zato osredotočajo na področja, na katerih obstaja jasna dodana vrednost ukrepanja na ravni Unije zaradi razsežnosti, hitrosti in dosega potrebnih prizadevanj. Cilj ukrepov je izboljšati gospodarsko upravičenost inovatorjev za uvajanje inovacij na trg tako, da bi olajšali vrednotenje, komercializacijo in uporabo intelektualne lastnine za pridobitev financiranja ter olajšati iskanje prvih strank z javnim naročanjem na področju raziskav in razvoja, vključno s predkomercialnim naročanjem. S tem se povečuje učinkovitost, saj se omogoča boljše čezmejno sodelovanje, zagotavlja pravičnejši dostop do priložnosti za inovativna podjetja ne glede na njihovo lokacijo in krepi zmogljivost Unije za konkuriranje na svetovni ravni. Predlagani ukrepi omogočajo tudi izboljšanje konkurenčnosti in strateške avtonomije Unije, pri tem pa se spoštujejo mednarodne zaveze Unije do njenih trgovinskih partnerjev.

2.3. Sorazmernost

Predlagana uredba je sorazmerna s svojim ciljem izboljšati delovanje enotnega trga za inovacije. Vsaka njena komponenta je usmerjena v poseben cilj in je omejena na to, kar je ustrezno in potrebno za dosego tega cilja, ne da bi presegala obseg, ki je potreben za obravnavo ugotovljenih ovir, ter ne da bi državam članicam in prizadetim subjektom v državah članicah nalagala nesorazmerna bremena, ki bi bila v primerjavi s pričakovanimi koristmi prekomerna.

Prvič, skupna pravila za javno naročanje na področju raziskav in razvoja, vključno s predkomercialnim naročanjem, bodo javnim kupcem omogočila znatne prihranke časa in stroškov pri izvajanju takih postopkov, kar bo javnim kupcem omogočilo hitrejšo modernizacijo javnih storitev, podjetjem pa hitrejšo poslovno rast na enotnem trgu. Usklajen okvir za skupno čezmejno javno naročanje na področju raziskav in razvoja javnim kupcem omogoča oblikovanje kritične mase, ki je potrebne za spodbuditev industrije k razvoju rešitev z boljšim razmerjem med kakovostjo in ceno, hkrati pa podjetjem omogoča hitrejšo poslovno rast na enotnem trgu. Zahteve glede navedbe „izdelano v EU“ za javno naročanje na področju raziskav in razvoja so sorazmerne z evropskimi zmogljivostmi za raziskave in razvoj ter zasnovane tako, da ne povzročajo znatnih finančnih bremen za upravne proračune. Vzpostavitev vodilnih trgov je ključna za povečanje konkurenčnosti EU v sektorjih in na področju tehnologij ter bi tako okrepila industrijsko bazo Unije in zagotavljala strateško avtonomijo Unije. Ta kombinacija ukrepov pri javnem naročanju na področju raziskav in razvoja je potrebna za zagotovitev pravne varnosti, okrepitev konkurenčnosti Unije in

zagotovitev učinkovitega izvajanja načel Pogodb ter mednarodnih zavez Unije na področju javnih naročil. So sorazmerni, saj so omejeni na to, kar je potrebno za dosego teh ciljev, zasnovani tako, da državam članicam in javnim kupcem ne nalagajo dodatnega bremena, temeljijo na obstoječih praksah, ki sena splošno uporabljajo, ter omogočajo prožnost pri njihovem praktičnem izvajanju.

Drugič, s tem ko se Uradu Evropske unije za intelektualno lastnino zaupa vzpostavitev kompetenčnega centra za financiranje na podlagi intelektualne lastnine ter razvoj okvira za vrednotenje intelektualne lastnine na ravni Unije in digitalne tržnice za intelektualno lastnino, se inovatorjem, podjetjem, univerzam in finančnim vlagateljem omogoči, da znižajo stroške vrednotenja ter povečajo licenciranje in prenos pravic intelektualne lastnine v Uniji. To je ključno za povečanje komercializacije rezultatov raziskav in inovacij po vsej Uniji. Na podlagi obstoječega pristojnosti, strokovnega znanja in virov Urada Evropske unije za intelektualno lastnino je zagotovljeno učinkovito izvajanje teh ukrepov. Z zagotovitvijo, da okvir za vrednotenje temelji na dobrih praksah za različne vrste pravic intelektualne lastnine in da je digitalna tržnica za intelektualno lastnino zasnovana tako, da dopolnjuje obstoječe tržnice, hkrati pa ponuja dodatno dodano vrednost EU, se zagotavlja sorazmernost teh ukrepov, saj izkoriščajo obstoječe strukture, s čimer zmanjšujejo dodatno breme za države članice, in omejujejo intervencijo EU na to, kar je potrebno za izboljšanje preglednosti, primerljivosti in dostopa pri transakcijah v zvezi z intelektualno lastnino.

2.4. Izbira instrumenta

Člen 114 Pogodbe o delovanju Evropske unije omogoča zakonodajalcu sprejemanje uredb in direktiv. Pri tem predlogu se uredba šteje za najprimernejši instrument, saj se začne takoj uporabljati in omogoča določitev zahtev, ki se neposredno uporabljajo za vse javne in zasebne akterje, na katere so usmerjeni predlagani ukrepi. To bo pripomoglo k pravočasnemu in usklajenemu izvajanju zahtev ter s tem k večji pravni varnosti. Z njo se bo zagotovil dosleden in skladen okvir po vsej Uniji ter preprečile razlike med nacionalnimi pravili, ki ovirajo razvoj, testiranje in širjenje inovacij na enotnem trgu. Uredba je potrebna za vzpostavitev enotnih okvirnih pogojev, zmanjšanje pravne negotovosti in zagotovitev enakih konkurenčnih pogojev za inovatorje in inovativna podjetja, ki poslujejo čezmejno. Direktiva ne bi zadostovala za dosego predvidenih ciljev, saj bi bil potreben čas za prenos ter bi lahko povzročila razhajanja pri prenosu v nacionalno zakonodajo in izvajanje v državah članicah, s čimer bi se ohranjala razdrobljenost okvirnih pogojev za inovacije.

Prav tako je uredba potreben in ustrezen pravni instrument za spremembo Uredbe (EU) 2017/1011, da se razširi mandat Urada Evropske unije za intelektualno lastnino za zagotovitev, da se izključna pristojnost Unije učinkovito uporablja v skladu s členom 207 PDEU za ukrepe, povezane z dostopom gospodarskih subjektov iz tretjih držav do postopkov javnega naročanja na področju raziskav in razvoja.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

3.1. Posvetovanja z deležniki

Ta predlog temelji na obsežnih posvetovanjih z deležniki, izvedenih v skladu z načeli Komisije za boljše pravno urejanje in minimalnimi standardi. Komisija se je o ovirah za inovacije, ki jih obravnava evropski akt o inovativnosti, z deležniki začela posvetovati že v okviru strategije EU za zagonska podjetja in podjetja v razširitveni fazi. Poziv k predložitvi dokazov o strategiji EU za zagonska podjetja in podjetja v razširitveni fazi je bil objavljen 17. februarja 2025 in zaključen 17. marca 2025. Z njim so bili zbrani prispevki širokega nabora deležnikov, vključno s podjetji, poslovnimi združenji, raziskovalnimi organizacijami,

javnimi organi in posameznimi anketiranci. Nanj se je odzvalo 589 deležnikov iz 36 držav. Glavne ovire, ki so jih opredelili deležniki, so vključevale težave inovativnih podjetij pri dostopu do javnih naročil in nezadostne naložbe v javno naročanje inovativnih rešitev v EU, ovire za komercializacijo rezultatov raziskav in inovacij ter vrednotenje intelektualne lastnine, težave inovativnih podjetij pri dostopu do raziskovalne in tehnološke infrastrukture, pomanjkanje možnosti za preizkušanje v zakonodaji po vsej EU ter nezadostno usklajevanje med nacionalnimi inovacijskimi politikami in programi ter inovacijskimi politikami in programi EU. V strategiji EU za zagonska podjetja in podjetja v razširitveni fazi, ki je bila sprejeta 28. maja 2025, je bila določena celovita strategija za združevanje nezakonodajnih in zakonodajnih ukrepov za odpravo ugotovljenih ovir za inovacije, pri čemer se bodo slednje obravnavale v okviru evropskega akta o inovativnosti.

Komisija je nato pri pripravi tega predloga izvedla namenski poziv k predložitvi dokazov in odprto javno posvetovanje, da bi zbrala povratne informacije o specifičnih vprašanjih in opredelila možne rešitve za pravne ovire, ki so bile predhodno opredeljene v strategiji EU za zagonska podjetja in podjetja v razširitveni fazi. Ta poziv k predložitvi dokazov in odprto javno posvetovanje sta bila objavljena 8. julija 2025 in zaključena 3. oktobra 2025. Z njima so bili zbrani prispevki širokega nabora deležnikov, vključno s podjetji, poslovnimi združenji, raziskovalnimi organizacijami, javnimi organi in posameznimi anketiranci. Skupno je bilo v okviru poziva k predložitvi dokazov prejetih 336 odgovorov, vključno s 193 dokumenti o stališču. V okviru odprtega javnega posvetovanja sta bila predložena 202 odgovora, ki ju je dopolnjevalo 54 dodatnih dokumentov.

Odgovori na javno posvetovanje o evropskem aktu o inovativnost so bili enakomerno porazdeljeni med skupinami deležnikov. Podjetja in gospodarske družbe so prispevala 27 % odgovorov (55 odgovorov), sledila so poslovna združenja (23 %, 47 odgovorov) ter akademske in raziskovalne ustanove (16 %, 33 odgovorov). Druge prispevke poslali državljani EU (8 %, 17 odgovorov), nevladne organizacije (8 %, 17 odgovorov), javni organi (4 %, 8 odgovorov), sindikati (2 %, 4 odgovori), državljani držav, ki niso članice EU (1 %, 3 odgovori), in drugi deležniki (9 %, 18 odgovorov). Med sodelujočimi podjetji so največjo skupino predstavljala mikropodjetja (1–9 zaposlenih) (33 %, 18 odgovorov), sledila so velika podjetja (29 %, 16 odgovorov), mala podjetja (20 %,11 odgovorov) in srednja podjetja (18 %, 10 odgovorov).

Rezultati odprtega javnega posvetovanja in ustrezno zbirno poročilo o evropskem aktu o inovativnosti so bili objavljeni 4. decembra 2025 in so na voljo na spletu[6].

Poleg tega je bilo med oktobrom in novembrom 2025 izvedeno ciljno usmerjeno posvetovanje o evropskem aktu o inovativnosti v podporo oceni pričakovanih stroškov in koristi predlaganih ukrepov. To posvetovanje je združevalo 18 polstrukturiranih intervjujev z izbranimi deležniki iz različnih zgoraj navedenih sektorjev, 55 odgovorov na ciljno usmerjeno spletno anketo in tri spletne fokusne skupine, ki so potekale 24., 26. in 27. novembra 2025. Fokusne skupine so bile namenjene predvsem potrditvi ugotovitev analize stroškov in koristi.

Nazadnje je bilo ciljno usmerjeno posvetovanje o evropskem aktu o inovativnosti izvedeno s predstavniki, odgovornimi za politike in programe na področju raziskav in inovacij v državah članicah in pridruženih državah Obzorja Evropa, ki sodelujejo v forumu EIC. Člani foruma

[6] Rezultati odprtega javnega posvetovanja in njegovo zbirno poročilo, 4. december 2025, https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14593-European-Innovation-Act/public-consultation_sl.

EIC so novembra 2025 sprejeli dokument o skupnem stališču in seznam želja za evropski akt o inovativnosti[7].

Skupno je bilo v teh različnih krogih in vrstah posvetovanj zbranih 1 210 odgovorov, ki so prispevali k pripravi tega predloga za evropski akt o inovativnosti. Na splošno so deležniki izrazili široko podporo ukrepanju EU za odpravo ugotovljenih ovir za inovacije. Velika večina anketirancev je potrdila obstoj ugotovljenih težav in ustreznost ukrepov, predlaganih za evropski akt o inovativnosti, katerih cilj je izboljšati razvoj, testiranje in povečanje obsega inovativnih rešitev na enotnem trgu.

3.2. Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj

Priprava tega predloga temelji na obsežni dokazni podlagi, vključno z analitičnim delom, pregledom literature, prispevki deležnikov in strokovnimi nasveti.

Komisija je opravila teoretične raziskave ter pregledala ustrezno akademsko literaturo, poročila o politikah in vire podatkov v podporo analizi težav in možnosti politike. To je med drugim vključevalo podatke Eurostata, evropski sistem inovacijskih kazalnikov, anketo Skupnosti o inovacijah, evropsko primerjalno analizo nacionalnih okvirov politike in naložb v javno naročanje inovativnih rešitev ter podatke Svetovne organizacije za intelektualno lastnino (WIPO), pa tudi poročila mednarodnih organizacij, kot sta OECD in Evropski patentni urad, ter strokovno pregledano akademsko literaturo.

Uporabljeni so bili tudi prispevki delovnih skupin foruma EIC in strokovni prispevki, vključno s poročilom[8] skupine strokovnjakov iz 33 držav, ki jo je imenovala Komisija in ki je oblikovala priporočila za EU in države članice foruma EIC o tem, kako premagati pravne ovire, ki v primerjavi z drugimi vodilnimi gospodarstvi v svetu ovirajo širše izvajanje javnega naročanja inovativnih rešitev, vključno z javnim naročanjem na področju raziskav in razvoja, v Uniji.

Zunanji izvajalec je Komisiji pomagal pri izvajanju dodatnih teoretičnih raziskav, analizi rezultatov odprtega javnega posvetovanja in ciljno usmerjenih posvetovanj, organizaciji fokusnih skupin in intervjujev z deležniki ter prispeval k oceni stroškov in koristi predlaganih ukrepov.

Skupno raziskovalno središče Komisije (JRC) je zagotovilo dodatno analitično podporo, vključno z analizo poziva k predložitvi dokazov in makroekonomskim modeliranjem za oceno morebitnih učinkov pobude.

3.3. Ocena učinka

V skladu s smernicami za boljše pravno urejanje je ta regulativni predlog podprt z oceno učinka, v kateri se analizira potreba po pospešitvi komercializacije in uporabe inovativnih rešitev ter ustvarjanju inovacijam prijaznih enakih konkurenčnih pogojev za širitev inovativnih podjetij na enotnem trgu EU v okviru vse večjih izzivov globalne konkurenčnosti. V oceni učinka so opredeljene možnosti politike za obravnavanje osnovnih vzrokov težav in ocenjeni njihovi verjetni učinki. Pripravljena je bila v tesnem posvetovanju z medresorsko usmerjevalno skupino Komisije za evropski akt o inovativnosti.

---

[7] Dokument o stališču in seznam želja za evropski akt o inovativnosti, forum EIC, november 2025, https://op.europa.eu/sl/publication-detail/-/publication/b690e2af-d0bd-11f0-8da2-01aa75ed71a1/language-sl.

[8] Neodvisno strokovno poročilo „Overcoming legal barriers for the uptake of innovation procurement in the EU“ (Premagovanje pravnih ovir za uporabo javnega naročanja inovativnih rešitev v EU), maj 2026, https://data.europa.eu/doi/10.2777/4586624.

Osnutek ocene učinka je bil 23. decembra 2025 predložen Odboru za regulativni nadzor (v nadaljnjem besedilu: Odbor). Sestanek z Odborom je potekal 28. januarja 2026, temu pa je sledilo negativno mnenje. Po temeljiti reviziji za obravnavo pripomb Odbora je bila ocena učinka 20. februarja 2026 ponovno predložena. Ob drugi predložitvi je Odbor priznal pomembne izboljšave, zlasti glede ožjega nabora predlaganih ukrepov, pojasnitve okvira in področja uporabe pobude ter splošne predstavitve poročila. Vendar je bilo nekatere vsebinske pripombe, zlasti tiste v zvezi s preprečevanjem prekrivanja s prihodnjo revizijo direktiv EU o javnem naročanju, še vedno težko obravnavati, saj javno posvetovanje o reviziji teh direktiv takrat še ni bilo zaključeno, načrtovani ukrepi in ocena učinka revizije teh direktiv pa še niso bili na voljo. Odbor je zato 27. februarja 2026 ohranil negativno mnenje in v poročilu o oceni učinka za evropski zakon o inovativnosti opredelil tri glavna področja, na katerih so potrebne nadaljnje izboljšave, in sicer:

(1) **Zagotoviti boljšo skladnost ukrepov evropskega akta o inovativnosti na področju javnega naročanja** s prihodnjo revizijo direktiv EU o javnem naročanju ter dodatno oceniti sorazmernost in subsidiarnost ukrepov javnega naročanja, zlasti v zvezi z obveznimi cilji glede javnega naročanja inovativnih rešitev in vključitvijo javnega naročanja pod finančnimi pragovi, določenimi v okviru EU.

(1) **Zagotoviti popolnejšo analizo učinka** z razširitvijo ocene ukrepov evropskega akta o inovativnosti prek ocenjene populacije inovativnih podjetij, saj predlagani ukrepi pravno niso omejeni na posebno kategorijo podjetij. Obravnavati bi bilo treba tudi neobstoj pravne opredelitve inovativnih podjetij v evropskem aktu o inovativnosti.

(2) **Zagotoviti bolj poglobljeno oceno stroškov in koristi** nekaterih ukrepov evropskega akta o inovativnosti s posebnim poudarkom na:

- zanesljivejši oceni ekonomskih stroškov, povezanih z obveznimi cilji glede javnega naročanja inovativnih rešitev in uvedbo prednostne obravnave EU pri javnem naročanju;
- oceni tveganja, da bi lahko preozke opredelitve in načela za regulativne peskovnike izključili potencialno koristne možnosti za eksperimentiranje.

Po drugem negativnem mnenju Odbora je bila ocena učinka dodatno bistveno revidirana, da bi se odpravile ugotovljene pomanjkljivosti. Zgoraj navedene točke so bile v celoti upoštevane z natančnejšo analizo ter, kjer je bilo to potrebno, s prilagoditvijo področja uporabe predloga. Zlasti so bile pripombe Odbora obravnavane na naslednji način:

- **Ukrepi javnega naročanja v zvezi z inovacijam prijaznimi postopki javnega naročanja in prednostno obravnavo EU so bili omejeni tako, da se osredotočajo izključno na javno naročanje na področju raziskav in razvoja, ki ga izvajajo javni kupci**. Inovacijam prijazne tehnike javnega naročanja, ki se širše uporabljajo za druge oblike javnega naročanja, so bile odstranjene s področja uporabe evropskega akta o inovativnosti. Poleg tega je bil uveden finančni prag EU v višini 216 000 EUR (ki ustreza finančnemu pragu EU, uporabljenemu v glavni direktivi o javnem naročanju za naročnike na podcentralni ravni), s čimer je bila zagotovljena skladnost z načeloma sorazmernosti in subsidiarnosti.
- **Obvezni cilj za države članice glede povečanja skupne porabe za javno naročanje inovativnih rešitev je bil odstranjen** s področja uporabe evropskega akta o inovativnosti.
- **Dodano je bilo pojasnilo o opredelitvah inovativnih podjetij, zagonskih podjetij in podjetij v razširitveni fazi**. V oceni učinka je pojasnjeno, da po sprejetju

priporočila EU o opredelitvah inovativnih podjetij, inovativnih zagonskih podjetij in inovativnih podjetij v razširitveni fazi te opredelitve v evropskem aktu o inovativnosti niso več vključene kot del predloga. Hkrati pojasnjuje, da so v skladu s smernicami za boljše pravno urejanje stroški in koristi ocenjeni na podlagi populacije (zlasti inovativnih podjetij), prizadete na ekonomski ravni, ne pa vseh pravno upravičenih subjektov. V njej je bila pojasnjena razlika med pravno upravičenimi in ekonomsko prizadetimi podjetji, podrobneje pa je pojasnjeno, kako je bilo ocenjeno število prizadetih subjektov.

- **Dodane so bile kvantitativne ocene.** V oceni učinka je bila zagotovljena dodatna analiza stroškov in koristi, tako da so vsi ukrepi vključevali kvantitativne ocene stroškov in koristi modela standardnih stroškov in na podlagi prožnosti. Dodani so bili zlasti ekonomski stroški ukrepov javnega naročanja, povezani s tveganji, izboljšane so bile ocene za vrednotenje intelektualne lastnine, vključeni pa so bili posebni oddelki, v katerih so podrobneje pojasnjene predpostavke, na katerih temelji vsaka ocena.
- **Opredelitve in načela za regulativne peskovnike so bili odstranjeni** s področja uporabe evropskega akta o inovativnosti in preneseni v predlog priporočila Sveta o regulativnih peskovnikih.

Mnenja Odbora ter končna ocena učinka in njen povzetek so objavljeni skupaj s tem predlogom.

Komisija je oceno učinka izvedla na ravni posameznih ukrepov, pri čemer je za vsak ukrep kot alternativne možnosti politike preučila največ štiri različice. Ta pristop je omogočil opredelitev najprimernejšega ukrepa za vsako posamezno problematično področje.

Nazadnje je prednostna možna politika za evropski akt o inovativnosti opredeljena kot sestavljeni sveženj, ki združuje najučinkovitejše različice vsakega od devetih ocenjenih ukrepov. Za vsak ukrep je izbrana različica tista, ki je najboljša glede uspešnosti, učinkovitosti, skladnosti in sorazmernosti. Prednostna možnost zato odraža skladno kombinacijo najuspešnejših elementov vseh ukrepov, ne pa enega samega vnaprej opredeljenega svežnja politik.

Prednostna možna politika vključuje naslednje ukrepe.

Prvi ukrep: vzpostavitev kompetenčnega centra za financiranje na podlagi intelektualne lastnine prek Urada Evropske unije za intelektualno lastnino (EUIPO) ter razvoj okvira za vrednotenje intelektualne lastnine na ravni Unije in digitalne tržnice. Ta ukrep naj bi povečal dejavnosti prenosa intelektualne lastnine in podeljevanja licenc zanjo ter zmožnost inovatorjev, da pritegnejo financiranje na podlagi intelektualne lastnine. Povzročil bi upravne stroške za Urad Evropske unije za intelektualno lastnino (EUIPO), ocenjene na približno 712 000 EUR, in prilagoditvene stroške za EUIPO v višini približno 2,5 milijona EUR, ki bodo kriti iz lastnih sredstev EUIPO brez prispevka iz proračuna Unije. Hkrati naj bi ta ukrep ustvaril **prihranke pri upravnih stroških za podjetja v višini približno 35 milijonov EUR**. Ocenjuje se tudi, da bo ukrep za podjetja vsako leto ustvaril **dodatnih 10,2 milijarde EUR tveganega kapitala in dolžniškega financiranja na podlagi intelektualne lastnine**.

Drugi ukrep: uvedba usklajenega postopka za javno naročanje na področju raziskav in razvoja ter za skupno čezmejno javno naročanje na področju raziskav in razvoja. Ta ukrep naj bi ustvaril **prihranke pri stroških za prizadete javne kupce v višini 1 milijarde EUR na leto** ter **dodatnih 25,92 milijarde EUR dobička podjetij vsako leto**.

Tretji ukrep: vzpostavitev prednostne obravnave EU za javno naročanje na področju raziskav in razvoja s klavzulami o izvzetju, ki omogočajo naročanje pri nekritih dobaviteljih, kadar ne obstaja nobena ustrezna alternativa pri kritih dobaviteljih ali kadar so razlike v stroških med kritimi in nekritimi dobavitelji nesorazmerne[9]. Ta ukrep naj bi prispeval h **krepitvi odprte strateške avtonomije EU**, zlasti za kritične tehnologije in strateške infrastrukture, z zmanjšanjem tveganj odvisnosti in podpiranjem razvoja dobavnih verig v EU. Poleg tega naj bi klavzule o izvzetju **tudi zmanjšale negativne makroekonomske učinke prednostne obravnave EU**, ki so ocenjeni na približno 464 milijonov EUR.

Kombinacija ukrepov zagotavlja skladnost v celotnem ciklu inovacij, saj obravnava ovire na strani ponudbe in povpraševanja. S skupnim izboljšanjem okvirnih pogojev, dostopa do virov in tržnih priložnosti prednostna možnost povečuje uspešnost posameznih ukrepov in ustvarja kumulativne učinke, ki presegajo njihove samostojne učinke. Na splošno se je makroekonomska simulacija z uporabo navedenih ocen vhodnih stroškov in koristi odrazila v povečanju BDP EU za 0,25–0,42 % v desetletnem obdobju glede na izhodiščni scenarij brez evropskega akta o inovativnosti, kar ustreza do 507 000 novim delovnim mestom, ustvarjenim po vsej EU v tem desetletnem obdobju.

3.4. Primernost in poenostavitev ureditve

Predlog je v skladu s cilji Komisije za poenostavitev. Z vzpostavitvijo bolj usklajenih pristopov po vsej Uniji za izvajanje javnega naročanja na področju raziskav in razvoja ter s pooblastitvijo Urada Evropske unije za intelektualno lastnino za vzpostavitev skupnega okvira za vrednotenje intelektualne lastnine, vseevropske tržnice za komercializacijo intelektualne lastnine in kompetenčnega centra za financiranje na podlagi intelektualne lastnine zmanjšuje podvajanje stroškov, asimetrijo informacij ter stroške iskanja in transakcij za inovatorje.

Kadar se uvajajo nove dejavnosti, predlog temelji na obstoječih okvirih in procesih, s čimer omejuje dodatno upravno breme.

Za javne organe se pričakujejo omejeni dodatni stroški prilagajanja (45 milijonov EUR) zaradi potrebe po okrepljenem usposabljanju za izvajanje tehnik javnega naročanja na področju raziskav in razvoja in prednostne obravnave EU. Pričakuje se, da bo imel javni sektor EU stroške prilagajanja (2,4 milijona EUR) za razvoj okvira EU za vrednotenje intelektualne lastnine, centra za intelektualno lastnino in platforme za povezovanje na področju intelektualne lastnine. Vendar se ti dodatni upravni stroški izravnajo z znatnimi neto prihranki pri upravnih stroških.

Za podjetja in javne kupce se ne pričakujejo dodatni upravni stroški, saj jim predlagana uredba ne nalaga dodatnih obveznosti. Nasprotno, za podjetja se pričakujejo dodatni prihranki pri upravnih stroških:

- 1 milijarda EUR na leto za javne kupce, ki nameravajo izvajati javna naročila na področju raziskav in razvoja, zaradi usklajenega okvira za javno naročanje na področju raziskav in razvoja, vključno s skupnimi čezmejnimi javnimi naročili na področju raziskav in razvoja;

[9] Kriti dobavitelji so tu dobavitelji iz držav članic EU in tretjih držav, ki so z Unijo sklenile mednarodne sporazume, v okviru katerih se je Unija zavezala, da bodo javna naročila storitev na področju raziskav in razvoja odprta za te tretje države.

- 35 milijonov EUR na leto za podjetja z obsežnim portfeljem intelektualne lastnine zaradi bolj usklajenih pristopov k vrednotenju intelektualne lastnine ter lažjega licenciranja in prenosa intelektualne lastnine prek tržnice za intelektualno lastnino;

Na splošno se zato pričakuje, da bo prednostna možna politika ustvarila letne neto prihranke pri stroških (upravni in prilagoditveni stroški skupaj) v višini približno 1,1 milijarde EUR od prvega leta naprej, v primerjavi z izhodiščem, za javne in zasebne deležnike. Neto prihranki naj bi se v naslednjih letih še povečali, saj se enkratni stroški prilagajanja postopoma odpravijo in ostanejo samo ponavljajoči se upravni stroški.

4. TEMELJNE PRAVICE

Predlagana uredba temelji na nediskriminatornem pristopu ter spodbuja preglednost in enako obravnavo. Ne pričakuje se, da bi pomembno vplivala na temeljne pravice, zaščitene s Pogodbami Unije in Listino o temeljnih pravicah.

5. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Ocenjeni učinek na odhodke in osebje za leto 2028 in pozneje je dodan le za ponazoritev in ne vpliva na naslednji večletni finančni okvir. Vir financiranja in obseg finančnih obveznosti Unije v obdobju po letu 2027 ostajata odvisna od izida medinstitucionalnih pogajanj o večletnem finančnem okviru za obdobje 2028–2034, nato pa se določita v letnem proračunskem postopku. Vse odobritve in kadrovski viri od leta 2028 so okvirni. Predlog ima proračunske posledice za Komisijo. Natančneje, za izvedbo bodo potrebni približno trije ekvivalenti polnega delovnega časa na leto. Proračunske posledice so povezane predvsem z izvajanjem dela, predvidenega za podporo in spremljanje izvajanja uredbe, vključno s pripravo delegiranih in izvedbenih aktov, predvidenih v uredbi. Potrebe za človeške vire in druge odhodke upravne narave, ki vplivajo na proračun, se krijejo z odobritvami generalnega direktorata, ki so že dodeljene za upravljanje ukrepa in/ali so bile prerazporejene znotraj generalnega direktorata, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu generalnemu direktoratu dodelijo v postopku letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

6. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Ni relevantno.

- **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**

Predlog vsebuje tri poglavja. Strukturiran je na naslednji način:

Poglavje I vsebuje splošne določbe, s katerimi sta določena predmet urejanja in področje uporabe predlagane uredbe, ter opredelitve pojmov, ki se uporabljajo za predlagano uredbo. V njem je pojasnjeno, da se poglavje I te uredbe uporablja samo za naročila raziskovalnih in razvojnih storitev, ki ne spadajo na področje uporabe Direktive (EU) 2014/23, Direktive (EU) 2014/24 in Direktive (EU) 2014/25, pojasnjeno pa je tudi, da se poglavje III te uredbe uporablja samo za Urad Evropske unije za intelektualno lastnino.

V poglavju II so določena skupna pravila za izvajanje postopkov naročanja na področju raziskav in razvoja, vključno s skupnimi naročili.

V poglavju III so določene naloge, ki so s to uredbo zaupane Uradu Evropske unije za intelektualno lastnino za vzpostavitev skupnega okvira za vrednotenje intelektualne lastnine, vseevropskega trga za komercializacijo intelektualne lastnine in kompetenčnega centra za pomoč inovatorjem pri dostopu do financiranja na podlagi intelektualne lastnine.

2026/0264 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o vzpostavitvi okvira ukrepov za okrepitev inovacijskega ekosistema Unije in spremembi Uredbe (EU) 2017/1001 (evropski akt o inovativnosti)

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 114 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora[(1)],

ob upoštevanju mnenja Odbora regij[(2)],

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Pomembne ovire ostajajo ter ovirajo dostop inovacij do trga in širitev inovativnih podjetij v Uniji. Inovatorji zaradi neobstoja skupnega pravnega okvira za naročanje raziskovalnih in razvojnih storitev (v nadaljnjem besedilu: naročanje na področju raziskav in razvoja) ter premalo razvitega notranjega trga za financiranje na podlagi intelektualne lastnine nimajo priložnosti za uvedbo inovativnih zamisli na trg javnih naročil v Uniji. Nacionalni ukrepi, namenjeni odpravljanju takih zapletenih ovir, ki presegajo nacionalne meje, so razdrobljeni in lahko ogrozijo delovanje notranjega trga. Ta razdrobljenost ustvarja ovire za čezmejno trgovino v Uniji in izkrivljanja na notranjem trgu. Zato je treba določiti usklajene ukrepe, da se zagotovi pravilno delovanje notranjega trga.

(2) Evropsko računsko sodišče[10] je Komisijo pozvalo, naj obravnava nizko raven konkurence pri javnem naročanju v Uniji. Z vse večjo digitalizacijo gospodarstva Unije in vse večjim povpraševanjem javnih kupcev po vsej Uniji po inovativnih rešitvah, narejenih v Uniji, se povečuje čezmejno zanimanje gospodarskih subjektov za sodelovanje pri naročanju na področju raziskav in razvoja, ki ga izvajajo javni kupci iz drugih držav članic. Čeprav direktive 2014/23/EU[11], 2014/24/EU[12] in

---

(1) UL C [...], [...], str. [...].

(2) UL C [...], [...], str. [...].

10 Posebno poročilo 28/2023: Javno naročanje v EU, Evropsko računsko sodišče, december 2023, https://www.eca.europa.eu/ECAPublications/SR-2023-28/SR-2023-28_SL.pdf.

11 Direktiva 2014/23/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o podeljevanju koncesijskih pogodb (UL L 94, 28.3.2014, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/23/oj).

2014/25/EU[13] Evropskega parlamenta in Sveta harmonizirajo postopke za javna naročila, ki spadajo na njihovo področje uporabe, postopke za naročila, ki ne spadajo na njihovo področje uporabe, trenutno urejajo predvsem razdrobljena nacionalna pravila ali pa so izvzeti iz nacionalnih pravil o javnem naročanju in zanje veljajo samo temeljna načela iz Pogodb, kakor jih razlaga Sodišče Evropske unije. To zadeva večino javnih naročil na področju raziskav in razvoja, zlasti tista, ki ne spadajo na področje uporabe navedenih direktiv, ker koristi, ki izhajajo iz naročenih raziskovalnih in razvojnih storitev, ne pripadajo izključno javnemu kupcu za uporabo pri opravljanju lastnih dejavnosti, kot to velja v primeru predkomercialnega naročanja, ali ker javni kupec naročenih raziskovalnih in razvojnih storitev ne plača v celoti[14]. Vendar uporaba zgolj navedenih načel javnim kupcem ne zagotavlja zadostne pravne jasnosti, ne odpravlja čezmejne razdrobljenosti pri izvajanju naročanja na področju raziskav in razvoja ter ne odpravlja strukturnih ovir za sodelovanje javnih kupcev pri skupnem čezmejnem naročanju na področju raziskav in razvoja. Zato bi bilo treba za naročila na področju raziskav in razvoja nad določeno vrednostjo sprejeti skupna pravila, da se zagotovi praktičen učinek navedenih načel in pravilno delovanje notranjega trga.

(3) Za postopke naročanja na področju raziskav in razvoja, za katere se člen 25 Direktive 2014/23/EU, člen 14 Direktive 2014/24/EU in člen 32 Direktive 2014/25/EU ne uporabljajo, bi morali javni kupci obvezno uporabljati določbe te uredbe. Vendar je naročanje na področju raziskav in razvoja v zvezi z obrambo zaradi posebnih značilnosti javnega naročanja na področju obrambe posebej občutljivo, saj pogosto zahteva visoko stopnjo zaupnosti in večjo prožnost za države članice. Javni kupci zato ne bi smeli biti obvezani uporabljati določb te uredbe za naročanje na področju raziskav in razvoja, za katero veljajo izjeme za naročila na področju raziskav in razvoja, določene v Direktivi 2009/81/ES Evropskega parlamenta in Sveta[15].

(4) Digitalizacija postopkov naročanja na področju raziskav in razvoja je bistvena za pravilno delovanje notranjega trga, saj lahko znatno zmanjša upravna bremena, poveča učinkovitost in okrepi preglednost. Zato bi bilo treba vse postopke naročanja na področju raziskav in razvoja, ki spadajo na področje uporabe te uredbe, po možnosti izvajati prek evropskih poslovnih denarnic ali alternativnih elektronskih sredstev, ki so interoperabilna z evropskimi poslovnimi denarnicami.

(5) Da bi se izboljšal dostop do poslovnih priložnosti pri naročanju na področju raziskav in razvoja ter povečala konkurenca pri oddaji naročil na področju raziskav in razvoja, bi bilo treba dodatno olajšati sodelovanje skupin gospodarskih subjektov. To je

---

12 Direktiva 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju in razveljavitvi Direktive 2004/18/ES (UL L 94, 28.3.2014, str. 65, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj).

13 Direktiva 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju naročnikov, ki opravljajo dejavnosti v vodnem, energetskem in prometnem sektorju ter sektorju poštnih storitev, ter o razveljavitvi Direktive 2004/17/ES (UL L 94, 28.3.2014, str. 243, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/25/oj).

14 Na podlagi člena 25 Direktive 2014/23/EU, člena 14 Direktive 2014/24/EU in člena 32 Direktive 2014/25/EU se navedene direktive uporabljajo za naročila raziskovalnih in razvojnih storitev le, kadar koristi pripadajo izključno javnemu kupcu za uporabo pri opravljanju lastnih nalog in kadar javni kupec v celoti plača opravljeno storitev.

15 Direktiva 2009/81/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o usklajevanju postopkov za oddajo nekaterih naročil gradenj, blaga in storitev, ki jih oddajo naročniki na področju obrambe in varnosti, ter spremembi direktiv 2004/17/ES in 2004/18/ES (Besedilo velja za EGP) (UL L 216, 20.8.2009, str. 76, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj).

posebej pomembno za MSP, inovativna zagonska podjetja in inovativna podjetja v razširitveni fazi, ki imajo pogosto težave pri dostopu do večjih priložnosti za naročila na področju raziskav in razvoja. Zato bi bilo treba pravila, ki urejajo sodelovanje skupin gospodarskih subjektov in uporabo skupnih zmogljivosti, pojasniti in poenostaviti, hkrati pa zagotoviti, da se nalaga samo izpolnjevanje zahtev, ki so potrebne za ustrezno izvajanje naročil na področju raziskav in razvoja.

(6) Oddaja delov javnega naročila na področju raziskav in razvoja podizvajalcem ostaja praktično in učinkovito orodje za sodelovanje med gospodarskimi subjekti. Pravila o oddaji naročil podizvajalcem v tej uredbi bi morala ohranjati pogodbeno svobodo in olajšati dostop MSP, inovativnim zagonskim podjetjem in inovativnim podjetjem v razširitveni fazi, da bi jim omogočila učinkovito sodelovanje pri naročanju na področju raziskav in razvoja ter povezanih dobavnih verigah. Oddaja celotnega naročila na področju raziskav in razvoja podizvajalcem pa po tej uredbi ne bi smela biti dovoljena, zlasti da bi se preprečila zloraba oddaje del podizvajalcem, predvsem v sektorjih, ki so lahko zaradi stroškovnih pritiskov in zapletenih podizvajalskih verig bolj izpostavljeni izkoriščanju delovne sile. Kadar je določen vložek, komponenta ali storitev, ki so bistveni za izvajanje raziskav in razvoja v javnem interesu, na voljo samo pri gospodarskem subjektu s sedežem v državi, ki nima dostopa do naročanja na področju raziskav in razvoja, bi moral imeti javni kupec možnost dovoliti uporabo tega vložka, komponente ali storitve, tudi z oddajo del podizvajalcem.

(7) Brez preverjanja trga javni kupci tvegajo, da bodo postopke naročanja na področju raziskav in razvoja začeli na podlagi razpisnih specifikacij, ki niso dovolj prilagojene dejanskim zmogljivostim udeležencev na trgu, dajejo prednost uveljavljenim rešitvam ali ne zagotavljajo zadostnega prostora za inovativne rešitve. Zato bi bilo treba določiti skupna pravila, da se zagotovi, da se predhodna preverjanja trga v pripravi na take postopke izvajajo pregledno in javno dostopno.

(8) Pogajanja, z možnostjo pogajanj v fazah, lahko javnim kupcem omogočijo, da izboljšajo kakovost, učinkovitost in skupno vrednost naročenih raziskovalnih in razvojnih storitev ter njihovih predvidenih rezultatov, zlasti kadar je treba zaradi predmeta naročila dokumentacijo v zvezi z oddajo naročila prilagoditi operativnim in inovacijskim potrebam ali uravnotežiti druge strateške vidike. Tako neobvezno prožnost bi bilo treba zagotoviti javnim kupcem, tako da se jim omogoči, da nekatere elemente dokumentacije v zvezi z oddajo naročila pustijo odprte za pogajanja, vključno s časovnim razporedom plačil ali mehanizmom za reševanje sporov, s čimer bi se odpravilo eno večjih bremen za sodelovanje MSP pri javnih naročilih.

(9) V skladu z mednarodnim pravnim okvirom in pravnim okvirom EU za javno naročanje lahko naročanje na področju raziskav in razvoja, vključno s predkomercialnim naročanjem, vključuje omejeno proizvodnjo in dobavo prototipov ali prvih proizvodov, storitev ali gradenj, da se vključijo rezultati terenskega testiranja in dokaže, da je proizvod, storitev ali gradnja primerna za proizvodnjo ali dobavo v količini po sprejemljivih standardih kakovosti, javni kupci pa lahko pridobijo lastništvo tega omejenega sklopa prototipov ali prvih proizvodov, storitev ali gradenj, ki so bili razviti na zahtevo javnega kupca med izvajanjem zadevnega naročila raziskovalnih in razvojnih storitev ter za namene tega naročila. Javni kupci med naročanjem raziskovalnih in razvojnih storitev ne morejo pridobiti lastništva prototipov prvih proizvodov, storitev ali gradenj, ki niso bili razviti na njihovo zahtevo ali ki so bili razviti za druga naročila. Da bi se gospodarskim subjektom zagotovila preglednost, bi morala skupna pravila zagotavljati, da javni kupci v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila na področju raziskav in razvoja navedejo, ali

vključujejo možnost za pridobitev lastništva tega omejenega sklopa razvitih prototipov ali prvih proizvodov, storitev ali gradenj.

(10) Za nekatere proizvode, storitve ali gradnje, ki jih je treba naročiti po naročanju na področju raziskav in razvoja zaradi zaščite varnostnih interesov ali interesov javne varnosti Unije ali njenih držav članic, vključno s tem, da bi se preprečilo pomanjkanje dobave kritičnih tehnologij, bi morali javni kupci imeti možnost ob začetku naročanja na področju raziskav in razvoja zagotoviti, da bodo lahko z ločenim postopkom naročanja kupili potrebne količine proizvodov, storitev ali gradenj, ki izhajajo iz tega naročila. Zato bi morale skupne določbe javnim kupcem omogočiti, da v naročila na področju raziskav in razvoja vključijo določbe, ki jim zagotavljajo prednostno pravico do nakupa vnaprej določenega obsega ali vrednosti takih proizvodov, storitev ali gradenj, preden se ti ponudijo drugim potencialnim kupcem. Vključitev prednostne pravice do nakupa v naročilo na področju raziskav in razvoja javnim kupcem ne daje pravice, da bi pri poznejših nakupih teh proizvodov, storitev ali gradenj dajali prednost izvajalcem, ki so sodelovali pri naročilih na področju raziskav in razvoja. Vsak tak nakup je treba izvesti v skladu z veljavnimi pravili Unije o javnem naročanju.

(11) Kot je pojasnjeno v sodni praksi Sodišča, se pravice, ki izhajajo iz prava Unije o javnih naročilih, ne razširjajo na gospodarske subjekte s poreklom iz tretjih držav, s katerimi Unija ni sklenila trgovinskih sporazumov, ki odpirajo njen trg javnih naročil. Da bi se zagotovila učinkovita uporaba te sodne prakse in okrepila strateška avtonomija Unije, bi bilo treba sprejeti skupne določbe, s katerimi se dostop do naročil na področju raziskav in razvoja na splošno odpre samo gospodarskim subjektom s poreklom iz tretjih držav, s katerimi je Unija sklenila trgovinske sporazume, ki odpirajo njen trg javnih naročil na področju raziskav in razvoja. Kadar bi to povzročilo pomanjkanje ponudb ali nesorazmerne stroške, bi bilo treba javnim kupcem dovoliti, da naročanje na področju raziskav in razvoja odprejo tudi gospodarskim subjektom s poreklom iz tretjih držav, s katerimi je Unija sklenila mednarodne sporazume, ki odpirajo njen trg javnih naročil brez zavez glede odpiranja njenega trga naročil na področju raziskav in razvoja. Kadar so države kandidatke z Unijo sklenile sporazum, ki zagotavlja dostop do javnih naročil, bi bilo treba gospodarske subjekte s poreklom iz teh držav obravnavati kot gospodarske subjekte, ki spadajo na področje uporabe člena 11(4) te uredbe, v skladu s pogoji iz ustreznega sporazuma. Ta pristop odraža perspektivo širitve in postopno vključevanje držav kandidatk na notranji trg Unije ter je namenjen podpiranju tesnejšega gospodarskega povezovanja, spodbujanju regulativnega usklajevanja in krepitvi uporabe pravil in standardov Unije v njenem neposrednem sosedstvu. Kadar je to upravičeno zaradi varnostnih interesov in interesov javne varnosti Unije ali njenih držav članic, bi morali javni kupci imeti možnost dodatno omejiti dostop do naročil na področju raziskav in razvoja samo na gospodarske subjekte s poreklom iz držav članic, ki niso pod nadzorom tretje države. Kadar Unija v okviru programov in instrumentov Unije, vključno s pilotnimi projekti ali pripravljalnimi ukrepi, podpira postopek naročanja na področju raziskav in razvoja, bi bilo treba pojasniti, da morajo javni kupci zagotoviti skladnost s pogoji, povezanimi s podporo Unije, tudi kadar ti pogoji dopolnjujejo pravila, določena s to uredbo, ali od njih odstopajo.

(12) Jasna in enotna pravila o določanju porekla so potrebna, da se zagotovi učinkovita in dosledna uporaba določb o mednarodni pokritosti in dostopu do naročanja na področju raziskav in razvoja v vseh takih postopkih. S to uredbo bi bilo zato treba določiti pravila o poreklu za uporabo pravil o dostopu do postopkov naročanja na področju raziskav in razvoja, določenih v tej uredbi.

(13) Gospodarske subjekte bi bilo treba izključiti iz sodelovanja v postopkih naročanja na področju raziskav in razvoja, kadar so bili s končno sodbo obsojeni za huda kazniva dejanja, opredeljena v zakonodaji Unije. Popravni ukrepi ne bi smeli biti dovoljeni za obvezne razloge za izključitev, medtem ko bi morali imeti gospodarski subjekti pri neobveznih razlogih za izključitev, ki so povezani z njihovo zanesljivostjo, možnost dokazati svojo zanesljivost s popravnimi ukrepi. V tem okviru bi bilo treba ustrezno upoštevati vsako sodelovanje s preiskovalnimi organi, namenjeno pojasnitvi pomembnih dejstev in okoliščin. Države članice ne bi smele dodajati drugih razlogov za izključitev na podlagi meril, povezanih s poklicnim položajem ponudnika, vendar jim to ne bi smelo preprečevati, da dodajo druge legitimne razloge za izključitev, kot so razlogi, katerih cilj je preprečevanje ali obravnavanje groženj nacionalni varnosti.

(14) Da bi se zagotovile enake možnosti za vse gospodarske subjekte po vsej Uniji, je treba določiti skupna pravila, ki določajo, da javni kupci v postopkih naročanja na področju raziskav in razvoja ne uporabljajo razlogov za izključitev, meril za izbor in zahtev glede finančnih jamstev, ki so nesorazmerni z obsegom in naravo javnega naročila na področju raziskav in razvoja. Kadar se zahteva uporaba obveznih razlogov za izključitev, bi morala uporaba meril za izbor in zahtev glede finančnih jamstev ostati neobvezna in se ne bi smela uporabljati, kadar ni potrebna za zagotovitev dobrih rezultatov javnega naročanja na področju raziskav in razvoja. Javni kupci ne bi smeli zahtevati predhodnih izkušenj z javnimi naročili na področju raziskav in razvoja kot takimi, razen če je to strogo utemeljeno z naravo zadevnih raziskovalnih in razvojnih storitev, poleg tega pa bi se morali izogibati pretiranim upravnim in finančnim zahtevam, zaradi katerih so lahko inovativna podjetja po nepotrebnem izključena iz priložnosti za javno naročanje na področju raziskav in razvoja. Kadar so potrebne minimalne zahteve glede finančne zmogljivosti, inovativna zagonska podjetja ali podjetja v razširitveni fazi, ki nimajo izkazane pretekle realizacije prometa ali finančnih izkazov, vendar so tehnično in finančno vzdržna, ker imajo druga finančna sredstva, kot so naložbe tveganega kapitala ali dragocena sredstva intelektualne lastnine, ne bi smela biti diskvalificirana. Kadar so potrebna finančna jamstva, bi jih bilo treba za inovativna zagonska podjetja, podjetja v razširitveni fazi in MSP znižati, javni kupci pa bi morali finančna jamstva pravočasno zmanjšati ali sprostiti, ko niso več upravičena.

(15) Da bi inovacije prispevale k izboljšanju kakovosti javnih storitev in krepitvi strateške avtonomije, bi morali javni kupci pri javnem naročanju na področju raziskav in razvoja uporabljati merila za oddajo naročila in merila za spremljanje izvajanja naročila, ki temeljijo na kakovosti in vplivu ponudbe na inovacije, ne pa zgolj na ceni. Zato bi bilo treba določiti skupna pravila o tem, kako oblikovati taka merila, da se upošteva dodana vrednost ponudbe za notranji trg. Javna naročila na področju raziskav in razvoja bi bilo treba oddati na podlagi metode najboljšega razmerja med ceno in kakovostjo. Ta uredba bi zato morala določati najmanjšo utež 50 % za merila kakovosti in najmanjšo utež 15 % za merila za oddajo naročila, povezana z inovacijami, v fazi oddaje naročila.

(16) Pretirano podrobne zahteve pogosto prispevajo k nepotrebnemu zmanjšanju sodelovanja gospodarskih subjektov in lahko ovirajo inovacije. Za spodbujanje konkurenčnih trgov javnih naročil na področju raziskav in razvoja bi bilo treba značilnosti raziskovalnih in razvojnih storitev, ki so predmet naročil na področju raziskav in razvoja, praviloma oblikovati tako, da se daje prednost funkcionalnim zahtevam in po potrebi zahtevam glede zmogljivosti, namesto oblikovanja predpisujočih zahtev. To bi lahko vključevalo določitev minimalnih funkcionalnosti

testiranja, na primer testiranje ob obremenitvi in stresno testiranje, bodisi enega od njiju, nobenega od njiju ali obeh. Prav tako bi lahko vključevalo določitev zmogljivosti, ki jih morajo imeti predvideni rezultati testiranja, na primer zahtevano raven natančnosti testnih podatkov, ki jih je treba pridobiti s testiranjem.

(17) Če se izvajalcem omogoči, da obdržijo lastništvo svoje intelektualne lastnine, to privabi več in bolj kakovostne ponudbe za naročila na področju raziskav in razvoja ter javnim kupcem prihrani stroške registracije, vzdrževanja in sodnih postopkov v zvezi z intelektualno lastnino. Izvajalcem omogoča tudi komercializacijo njihovih rezultatov na področju raziskav in razvoja ter prodajo razvitih proizvodov in storitev na trgu s pomočjo ekonomije obsega. Javni kupci bi morali imeti možnost ohraniti svobodo delovanja in preprečiti vezanost na dobavitelja s pridobitvijo ustreznih pravic do uporabe rezultatov na področju raziskav in razvoja zase in za svoje druge izvajalce. Kadar izvajalci ne tržijo rezultatov na področju raziskav in razvoja ali te rezultate zlorabljajo v nasprotju z javnim interesom, bi morali javni kupci imeti možnost uporabiti licenciranje ali prenos takih rezultatov izvajalcev, vendar le v skladu z veljavnim nacionalnim pravom in pravom Unije ter drugimi mednarodnimi obveznostmi glede intelektualne lastnine, da se izvajalcem ne bi neupravičeno odvzele njihove pravice intelektualne lastnine. Zato bi bilo treba določiti skupna pravila za spodbujanje delitve tveganj in koristi, povezanih z rezultati in pravicami intelektualne lastnine, med javnimi kupci in izvajalci pod tržnimi pogoji pri naročanju na področju raziskav in razvoja. Za naročila na področju raziskav in razvoja, ki niso predkomercialna naročila, bi moralo biti mogoče odstopati od delitve tveganj in koristi pod tržnimi pogoji, pri čemer bi javnim kupcem v ustrezno utemeljenih primerih prevladujočega javnega interesa omogočili, da naročijo lastništvo pravic intelektualne lastnine, ki jih ustvarijo izvajalci.

(18) Pojasniti je treba nekatere vidike, povezane z izvajanjem naročila, ki so tesno povezani s samim postopkom naročanja na področju raziskav in razvoja, vključno s plačili, odpovedjo in spremembami naročil. Pravočasna plačila in ustrezna uporaba predplačil so pomembni za čim manjši negativen vpliv na likvidnost in za preprečevanje zapletov pri finančnem upravljanju gospodarskih subjektov. Obveznosti za prekinitev naročil, ki se izvajajo, bi bilo treba opredeliti, da se preprečijo kršitve obveznosti iz Pogodb ali razlogi za izključitev. Poleg tega, da se javnim kupcem še naprej omogoča spreminjanje javnih naročil na področju raziskav in razvoja za primere, ki so bili predvideni že od začetka, bi bilo treba pojasniti, kako se lahko javna naročila na področju raziskav in razvoja spremenijo v nepredvidenih okoliščinah. navedene določbe bi morale omogočati boljšo uporabo v primerih, ki upravičujejo spremembo brez začetka novega postopka za oddajo javnega naročila na področju raziskav in razvoja. Vrednost sprememb v primerjavi s prvotnim javnim naročilom na področju raziskav in razvoja pa bi bilo treba šteti le za prag za predhodno objavo in morebitni pregled zaradi preprečevanja morebitnih zlorab.

(19) Zagotoviti je treba pravno varnost glede tega, kako lahko javni kupci pravilno izvajajo vrednostni inženiring pri naročanju na področju raziskav in razvoja, saj to javnim kupcem[16] zagotavlja znatne prihranke stroškov in izboljšave kakovosti, ker omogoča prožnost pri spreminjanju javnih naročil na področju raziskav in razvoja, da se vključijo inovacije, ki nastajajo med izvajanjem naročila. Zato bi bilo treba določiti

[16] Neodvisno strokovno poročilo „Overcoming legal barriers for the uptake of innovation procurement in the EU“ (Premagovanje pravnih ovir za uporabo javnega naročanja inovativnih rešitev v EU), maj 2026, https://data.europa.eu/doi/10.2777/4586624.

skupna pravila za spodbujanje uporabe vrednostnega inženiringa pri naročanju na področju raziskav in razvoja, zlasti pri javnih naročilih na področju raziskav in razvoja visoke vrednosti, pri katerih je morebitni vpliv na stroške ali izboljšave kakovosti največji.

(20) Javna naročila na področju raziskav in razvoja z več izvajalci olajšujejo vstop na trg novim udeležencem in javnim kupcem omogočajo, da z uvedbo konkurence pri razvoju („konkurenčni razvoj“) zmanjšajo stroške raziskav in razvoja ter predvidenih rezultatov. Javnim kupcem pomagajo tudi ohraniti konkurenčno dobavno verigo po naročanju na področju raziskav in razvoja ter zmanjšati preveliko odvisnost od posameznih gospodarskih subjektov. Zato bi bilo treba določiti skupna pravila za taka javna naročila z več izvajalci. Kar zadeva naročila na področju raziskav in razvoja, ki niso predkomercialna naročila, bi morali imeti javni kupci v ustrezno utemeljenih primerih prevladujočega javnega interesa možnost odstopati od uporabe javnih naročil z več izvajalci.

(21) Organizacija konkurenčnega razvoja v fazah javnim kupcem omogoča tudi, da po vsaki fazi raziskav in razvoja zmanjšajo število izvajalcev, s čimer se zmanjšajo tveganja, povezana z raziskavami in razvojem ter naložbami, za javne kupce. Postopen pristop izvajalcem omogoča tudi, da razvijajo svoje poslovanje sorazmerno z naraščajočimi nalogami in obsegi naročil zaporednih faz raziskav in razvoja, kar dodatno olajšuje vstop na trg manjšim podjetjem in novim udeležencem. Postopen pristop lahko prispeva tudi k izboljšanju podpore za industrijske raziskave in eksperimentalni razvoj, da bi se odpravila vztrajna vrzel med znanstveno odličnostjo in industrijsko uvedbo v Uniji. Zato bi bilo treba določiti skupna pravila za konkurenčni razvoj v fazah pri naročanju na področju raziskav in razvoja. Kar zadeva naročila na področju raziskav in razvoja, ki niso predkomercialna naročila, bi morali imeti javni kupci v ustrezno utemeljenih primerih prevladujočega javnega interesa možnost odstopati od uporabe konkurenčnega razvoja v fazah.

(22) Nezadostno varstvo zaupnih informacij in osebnih podatkov pri naročanju na področju raziskav in razvoja lahko škoduje poslovni rasti izvajalca, varnosti javnih storitev in temeljnim pravicam tretjih oseb, ki sodelujejo v raziskovalnih in razvojnih dejavnostih. Zato bodisi javni kupci bodisi izvajalci ne bi smeli razkriti zaupnih informacij, ki so jim bile predložene v okviru naročanja na področju raziskav in razvoja. Da bi se zagotovila dosledna in visoka raven varstva posameznikov, lahko javni kupci v skladu z omejitvami prenosa osebnih podatkov izven Unije iz Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta [17] ter Direktive 2002/58/ES Evropskega parlamenta in Sveta [18] tudi omejijo lokalizacijo osebnih podatkov, ki se obdelujejo pri naročilih na področju raziskav in razvoja, in dostop do njih na Unijo.

(23) Varnostni vidiki in vidiki javne varnosti se lahko pojavijo v širokem naboru postopkov naročanja na področju raziskav in razvoja, tudi zunaj obrambnega sektorja in sektorjev, ki se ukvarjajo z občutljivimi varnostnimi podatki. Določiti bi bilo treba

---

17 Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov), UL L 119, 4.5.2016, str. 1, https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj/eng.

18 Direktiva 2002/58/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. julija 2002 o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij (Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah) (UL L 201, 31.7.2002, str. 37, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2002/58/oj).

skupna pravila za javne kupce o ocenjevanju in obravnavanju takih tveganj pri zasnovi in izvajanju postopkov naročanja na področju raziskav in razvoja ter pri izvajanju naročila.

(24) Javne kupce v različnih državah članicah vse bolj zanima sodelovanje pri organizaciji postopkov naročanja na področju raziskav in razvoja. Zato bi bilo treba določiti skupna pravila za skupno javno naročanje, da bi se odpravile ovire, s katerimi se danes srečujejo javni kupci zaradi razdrobljenih nacionalnih pravil pri skupni organizaciji naročanja na področju raziskav in razvoja, bodisi prek centralnih nabavnih organov bodisi prek skupnega javnega naročanja, tudi čezmejnega. Javne kupce v državah članicah prav tako vse bolj zanima sodelovanje s subjekti Unije pri naročanju na področju raziskav in razvoja. Ker so številne nove določbe te uredbe koristne tudi za subjekte Unije, vendar se ta uredba zanje ne uporablja, bodo prihodnje revizije finančne uredbe EU usmerjene v izboljšanje določb, ki institucijam, organom ali agencijam Unije omogočajo, da izvajajo naročanje na področju raziskav in razvoja, vključno s predkomercialnim naročanjem, zase, skupaj z drugimi subjekti Unije ali v njihovem imenu ter skupaj z javnimi kupci v državah članicah ali v njihovem imenu.

(25) Gospodarski subjekti imajo težave pri uporabi sredstev intelektualne lastnine za pridobivanje financiranja rasti zaradi pomanjkanja doslednih in zanesljivih pristopov k vrednotenju neopredmetenih sredstev, strukturiranih sekundarnih trgov za neopredmetena sredstva in znanj na področju financiranja na podlagi intelektualne lastnine. Zato bi bilo treba v okviru Urada Evropske unije za intelektualno lastnino (v nadaljnjem besedilu: Urad) vzpostaviti kompetenčni center za podporo financiranju na podlagi intelektualne lastnine in komercializaciji intelektualne lastnine, da bi razvil prostovoljni okvir Unije za vrednotenje in razkritje pravic intelektualne lastnine, vzpostavil in vzdrževal vseevropsko, večjezično digitalno platformo za povezovanje[19], ki omogoča pregledne in učinkovite transakcije na področju intelektualne lastnine med vlagatelji in imetniki intelektualne lastnine, ter finančno skupnost podpiral pri oblikovanju in izvajanju finančnih instrumentov, prilagojenih sredstvom intelektualne lastnine, s svetovalno podporo, storitvami službe za pomoč uporabnikom in programi za razvoj znanj. Dostop do storitev, ki jih zagotavlja kompetenčni center, bi moral biti prostovoljen. Kompetenčni center bi moral, kadar je to mogoče, uporabljati evropske poslovne denarnice in gospodarskim subjektom omogočiti popolnoma digitalno, varno in učinkovito interakcijo prek evropskih poslovnih denarnic ali alternativnih elektronskih sredstev, ki izpolnjujejo zahteve iz te uredbe in so interoperabilna z evropskimi poslovnimi denarnicami, kar bo omogočilo popolnoma digitalne postopke.

(26) Urad bi moral imeti možnost zaračunavati pristojbine za določene storitve, ki se zagotavljajo prek kompetenčnega centra v posamično korist uporabnikov, v skladu s členom 178 Uredbe (EU) 2017/1001 Evropskega parlamenta in Sveta[20]. Take pristojbine bi morale biti pregledne, nediskriminatorne in omejene na stroške opravljene storitve. Nekatere storitve, vključno z dostopom do prostovoljnega okvira za vrednotenje, osnovnim dostopom do digitalne platforme za povezovanje in službo za pomoč uporabnikom na ravni Unije, bi morale ostati brezplačne.

---

19 Strateške odločitve v zvezi z razvojem informacijske tehnologije in oddajo javnih naročil bo moral predhodno odobriti Odbor Evropske komisije za informacijsko tehnologijo in kibernetsko varnost.

20 Uredba (EU) 2017/1001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2017 o blagovni znamki Evropske unije (UL L 154, 16.6.2017, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1001/oj).

(27) Učinkovita uporaba prostovoljnega okvira Unije za vrednotenje zahteva ocene usposobljenih, neodvisnih in zaupanja vrednih strokovnjakov. Urad bi moral zato vzpostaviti in upravljati certifikacijsko shemo Unije za ocenjevalce vrednosti sredstev intelektualne lastnine.

(28) Pomanjkanje dostopnih in doslednih informacij po vsej Uniji o transakcijah, pri katerih se pravice intelektualne lastnine uporabljajo kot zavarovanje, ovira oblikovanje politik na podlagi dokazov in razvoj novih finančnih rešitev. V ta namen bi moral Urad prek kompetenčnega centra sodelovati z državami članicami ter ustreznimi javnimi in zasebnimi deležniki pri zbiranju in analizi vseevropskih podatkov o transakcijah, zavarovanih z intelektualno lastnino, hkrati pa zagotoviti ustrezne zaščitne ukrepe za poslovne skrivnosti in osebne podatke.

(29) Naloge, ki so Uradu podeljene s to uredbo, bi se morale odražati v ločenem razdelku njegovega večletnega strateškega programa in letnega delovnega programa, v katerem so določeni ustrezni cilji, dejavnosti, pričakovani rezultati, kazalniki uspešnosti in ocenjeni viri. Letno poročilo o dejavnostih bi moralo vsebovati ustrezno oceno izvajanja, uporabljenih virov in prihodkov od pristojbin.

(30) Z Uredbo (EU) 2017/1001 je bil ustanovljen Urad in določene njegove naloge. Navedeno uredbo bi bilo zato treba spremeniti, da bi odražala nove naloge, zaupane Uradu.

(31) Da bi se upošteval tehnološki razvoj in ohranil učinkovit okvir ukrepov za krepitev inovacijskega ekosistema na ravni Unije, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje aktov v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije v zvezi z: dopolnitvijo te uredbe z izključitvijo ponudb s poreklom iz tretje države, ki gospodarskim subjektom Unije pri naročanju na področju raziskav in razvoja ni zagotovila nacionalne obravnave v nasprotju s svojimi zavezami glede javnega naročanja iz mednarodnega sporazuma z Unijo; spremembo seznama primerov, v katerih se lahko javni kupci odločijo, da ne uporabijo delitve tveganj in koristi, javnih naročil z več izvajalci ali konkurenčnega razvoja v fazah, ter dopolnitvijo te uredbe z določitvijo obveznih tehničnih specifikacij, meril za izbor, meril za oddajo naročila ali klavzul o izvajanju naročila za obravnavanje ugotovljenega posebnega varnostnega interesa in interesa javne varnosti Unije pri posebnih kategorijah naročenih raziskovalnih in razvojnih storitev ali njihovih predvidenih rezultatih. zlasti pomembno je, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, tudi na strokovni ravni, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli iz Medinstitucionalnega sporazuma o boljši pripravi zakonodaje z dne 13. aprila 2016[21]. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.

(32) Da bi se zagotovili enotni pogoji za izvajanje te uredbe, bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila za sprejetje tehničnih specifikacij za enotno uporabo prostovoljnega okvira Unije za vrednotenje in razkritje pravic intelektualne lastnine; skupnih tehničnih standardov, zahtev glede interoperabilnosti in operativnih specifikacij digitalne platforme za povezovanje; ter podrobnih pogojev za izvajanje certifikacijske sheme za ocenjevalce vrednosti intelektualne lastnine. Ta pooblastila bi

[21] UL L 123, 12.5.2016, str. 1, http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta.

(33) Kadar je s to uredbo na Komisijo preneseno pooblastilo za sprejemanje aktov v skladu s členom 290 Pogodbe, je zlasti pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, tudi na strokovni ravni, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli iz Medinstitucionalnega sporazuma o boljši pripravi zakonodaje z dne 13. aprila 2016. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.

(34) Ker države članice ciljev te uredbe ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi njenega obsega in učinkov lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom sorazmernosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. Poleg tega v skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev –

(35) Ta uredba ne bi smela vplivati na uporabo državne pomoči in pravil konkurence, zlasti členov 101, 102 in 107 Pogodbe o delovanju Evropske unije. Ukrepi iz te uredbe se ne bi smeli uporabljati za omejevanje ali izkrivljanje konkurence na način, ki je v nasprotju s Pogodbo o delovanju Evropske unije –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Poglavje 1
SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Predmet urejanja

Ta uredba določa skupna pravila za izvajanje naročanja storitev na področju raziskav in razvoja (v nadaljnjem besedilu: naročanje na področju raziskav in razvoja), vključno s harmoniziranim okvirom Unije za skupno naročanje na področju raziskav in razvoja.

Ta uredba vzpostavlja tudi kompetenčni center pri Uradu Evropske unije za intelektualno lastnino ter določa naloge Urada Evropske unije za intelektualno lastnino v zvezi s financiranjem na podlagi intelektualne lastnine in komercializacijo intelektualne lastnine.

Člen 2

Področje uporabe

1. Ob upoštevanju odstavka 3 se poglavje 2 te uredbe uporablja za naročanje storitev na področju raziskav in razvoja s strani javnih kupcev z ocenjeno vrednostjo brez davka na dodano vrednost (DDV), ki je enaka znesku iz člena 4(c) Direktive 2014/24/EU ali višja od njega.

2. Z odstopanjem od odstavka 1 in ob upoštevanju odstavka 3 se 2 te uredbe uporablja za naročanje storitev na področju raziskav in razvoja s strani javnih kupcev, ki so agencije za inovacije, z ocenjeno vrednostjo brez davka na dodano vrednost (DDV), ki je enaka znesku iz člena 15(a) Direktive 2014/25/EU ali višja od njega, če:

   (a) agencija za inovacije deluje na podlagi lastnega mandata in ne zgolj v imenu drugega javnega kupca;

(b) se pri naročanju raziskovalnih in razvojnih storitev spoštujejo načela preglednosti, nediskriminacije in enakega obravnavanja.

3. Poglavje 2 te uredbe se ne uporablja za:

(a) javna naročila, ki spadajo na področje uporabe direktiv 2014/23/EU, 2014/24/EU in 2014/25/EU;

(b) javna naročila, ki spadajo na področje uporabe Direktive 2009/81/ES;

(c) javna naročila, ki so na podlagi določb Direktive 2009/81/ES izključena iz navedene direktive.

4. Poglavje 3 se uporablja za Urad Evropske unije za intelektualno lastnino.

Člen 3

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

(1) „**naročanje raziskovalnih in razvojnih storitev (naročanje na področju raziskav in razvoja)**“ pomeni naročanje temeljnih raziskav, industrijskih raziskav in eksperimentalnega razvoja do izvirnega razvoja, pri čemer:

(a) izvirni razvoj prvega proizvoda, storitve ali gradnje lahko vključuje omejeno proizvodnjo ali dobavo, da se vključijo rezultati preskusov na terenu in se dokaže, da je zadevni proizvod, storitev ali gradnja primerna za proizvodnjo ali dobavo v večjem obsegu v skladu s sprejemljivimi standardi kakovosti, ne vključuje pa masovne proizvodnje ali dobave z namenom ugotavljanja ekonomske vzdržnosti ali povračila stroškov raziskav in razvoja;

(b) lahko naročanje storitev na področju raziskav in razvoja vključuje pridobitev lastništva prototipov ali prvih proizvodov, storitev ali gradenj, ki se razvijejo na zahtevo javnega kupca med izvajanjem določenega javnega naročila na področju raziskav in razvoja ter zanj, ne vključuje pa komercialne uvedbe končnih proizvodov, storitev ali gradenj;

(2) „**predkomercialno naročanje**“ pomeni naročanje storitev na področju raziskav in razvoja, ki vključuje delitev tveganj in koristi pod tržnimi pogoji ter konkurenčni razvoj po fazah;

(3) „**javni kupec**“ pomeni javnega naročnika, kakor je opredeljen v členu 6(1) Direktive 2014/23/EU, v členu 2(1), točka 1, Direktive 2014/24/EU, v členu 3(1) Direktive 2014/25/EU, ali naročnika, kakor je opredeljen v členu 7(1) Direktive 2014/23/EU in v smislu člena 4(1) Direktive 2014/25/EU;

(4) „**agencija za inovacije**“ pomeni specializirano agencijo, katere glavna statutarna naloga je financiranje ali naročanje raziskav in razvoja;

(5) „**naročilo na področju raziskav in razvoja**“ pomeni pisno naročil, dodeljeno med enim ali več gospodarskimi subjekti, in enim ali več javnimi kupci, katere predmet je opravljanje storitev na področju raziskav in razvoja, ki spadajo na področje uporabe te uredbe;

(6) „**ponudnik**“ pomeni gospodarski subjekt, ki je predložil ponudbo;

(7) „**izvajalec**“ pomeni gospodarski subjekt, ki mu je bilo oddano naročilo na področju raziskav in razvoja;

(8) „**kode CPV za raziskovalne in razvojne storitve**“ pomenijo kode iz oddelka 73 enotnega besednjaka javnih naročil, določenega z Uredbo Komisije (ES) št. 213/2008[22];

(9) „**gospodarski subjekt**“ pomeni katero koli fizično ali pravno osebo ali javni subjekt ali skupino teh oseb in/ali subjektov, vključno z vsakim začasnim združenjem podjetij, ki na trgu ponuja izvedbo gradenj in/ali gradbenega dela, dobavo proizvodov ali izvedbo storitev;

(10) „**dokument v zvezi z oddajo javnega naročila**“ pomeni vsak dokument, ki ga pripravi ali navaja javni kupec, da opiše ali določi elemente javnega naročila ali postopka, vključno z obvestilom o javnem naročilu, predhodnim informativnim obvestilom, kadar se uporablja kot sredstvo za objavo javnega razpisa, tehničnimi specifikacijami, opisnim dokumentom, predlaganimi pogoji javnega naročila, formati dokumentov, ki jih predložijo ponudniki, informacijami o splošno veljavnih obveznostih in kakršnimi koli dodatnimi dokumenti;

(11) „**javna naročila z več izvajalci**“ pomenijo naročila na področju raziskav in razvoja, pri katerih eden ali več javnih kupcev vzporedno odda več naročil na področju raziskav in razvoja več gospodarskim subjektom ter jim v izvajanje zaupa enake ali skoraj enake raziskovalne in razvojne storitve, ki se izvajajo vzporedno;

(12) „**manjša formalna pomanjkljivost ali nepravilnost ponudbe**“ pomeni objektivno ugotovljivo pomanjkljivost v ponudbi, ki je povsem formalne narave in se ne nanaša na bistveni element ponudbe ter katere popravek ali pojasnilo ne povzroči spremembe ponudbe, ne pomeni predložitve nove ponudbe in ne izkrivlja konkurence ali krši načel enakega obravnavanja in preglednosti;

(13) „**inovacija**“ pomeni uvedbo novega ali znatno izboljšanega proizvoda, storitve, gradnje ali postopka, tržne ali organizacijske metode v poslovni praksi, organizaciji delovnih mest ali zunanjih odnosih;

(14) „**MSP**“ pomeni mikro-, malo ali srednje podjetje, kot je opredeljeno v Prilogi k Priporočilu Komisije 2003/361/ES[23];

(15) „**inovativno zagonsko podjetje**“ pomeni za namene tega akta in ne da bi bila taka opredelitev zavezujoča za druge namene podjetje, ki izpolnjuje merila za inovativno zagonsko podjetje iz točke 3 Priloge k Priporočilu Komisije (EU) 2026/720[24];

(16) „**inovativno podjetje v razširitveni fazi**“ pomeni za namene tega akta in ne da bi bila taka opredelitev zavezujoča za druge namene podjetje, ki izpolnjuje merila za inovativno podjetje v razširitveni fazi iz točke 4 Priloge k Priporočilu Komisije (EU) 2026/720;

---

[22] Uredba Komisije (ES) št. 213/2008 z dne 28. novembra 2007 o spremembi Uredbe (ES) št. 2195/2002 Evropskega parlamenta in Sveta o enotnem besednjaku javnih naročil (CPV) in direktiv 2004/17/ES in 2004/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta o postopkih javnega naročanja, kar zadeva revizijo CPV (*UL L 74*, 15.3.2008, *str. 1*, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/213/oj).

[23] Priporočilo Komisije z dne 6. maja 2003 o opredelitvi mikro, malih in srednjih podjetij (UL L 124, 20.5.2003, str. 36, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2003/361/oj).

[24] Priporočilo Komisije (EU) 2026/720 z dne 18. marca 2026 o opredelitvi inovativnih podjetij, inovativnih zagonskih podjetij in inovativnih podjetij v razširitveni fazi (UL L, 2026/720, 24.3.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2026/720/oj).

(17) „**inovativno podjetje**“ pomeni za namene tega akta in ne da bi bila taka opredelitev zavezujoča za druge namene podjetje, ki izpolnjuje merila za inovativno podjetje iz točke 2,1 Priloge k Priporočilu Komisije (EU) 2026/720;

(18) „**izredne razmere**“ pomenijo nenadno, nepričakovano in hudo motnjo v gospodarskih dejavnostih, ki vključuje pomanjkanje kritičnih proizvodov, gradenj ali storitev, izjemno nestanovitnost cen ali motnje v dobavnih verigah ter zaradi katere je potrebno takojšnje ukrepanje, da se prepreči nadaljnja škoda za gospodarstvo, podjetja ali potrošnike v Uniji;

(19) „**funkcionalna zahteva**“ pomeni zahtevo, ki opisuje funkcije, ki jih je treba izvesti, ne da bi predpisovala konkretna tehnična sredstva, zasnovo, rešitev ali metode, s katerimi naj bi se te funkcije dosegle;

(20) „**zahteva glede zmogljivosti**“ pomeni zahtevo, ki opredeljuje zmogljivost ali rezultate, ki jih je treba doseči, vključno z merili za preverjanje skladnosti, ne da bi predpisovala konkretna tehnična sredstva, zasnovo, rešitev ali metode, s katerimi naj bi se ti rezultati dosegli;

(21) „**zahteva glede zasnove**“ pomeni zahtevo, ki podrobno opredeljuje tehnične značilnosti, s katerimi se predpisuje, kako morajo biti zasnovani proizvodi, storitve ali gradnje, ki se razvijejo na zahtevo javnega kupca med izvajanjem določenega naročila na področju raziskav in razvoja ter zanj, vključno z materiali, dimenzijami ter rešitvami, metodami ali postopki, ki jih je treba uporabiti;

(22) „**rezultati**“ pomenijo vse opredmetene ali neopredmetene rezultate dejavnosti raziskav, razvoja in inovacij, kot so podatki, znanje ali strokovno znanje in izkušnje, ne glede na njihovo obliko ali naravo in ne glede na to, ali jih je mogoče zaščititi, ter vse pravice, povezane s takimi rezultati, vključno s pravicami intelektualne lastnine, ki nastanejo v celoti ali delno z dejavnostmi, izvedenimi na podlagi naročila na področju raziskav in razvoja;

(23) „**vrednostni inženiring**“ pomeni tehniko, ki jo javni kupci uporabljajo, da od izvajalcev zahtevajo ali jim dovolijo inovativnost med izvajanjem naročila na področju raziskav in razvoja, da se za javnega kupca ustvari dodatna vrednost, ki izboljša zmogljivost, kakovost, stroškovno učinkovitost ali značilnosti oddanih raziskovalnih in razvojnih storitev ter vseh prototipov, prvih proizvodov, storitev ali gradenj, razvitih med izvajanjem določenega naročila na področju raziskav in razvoja ter zanj, in da se vsi dogovorjeni prihranki, ki iz tega izhajajo, delijo med javnim kupcem in izvajalcem;

(24) „**predlog spremembe v okviru vrednostnega inženiringa**“ pomeni predlog, ki ga izvajalci predložijo med izvajanjem naročila na področju raziskav in razvoja za izboljšanje oddanih storitev na področju raziskav in razvoja ter vseh prototipov, prvih proizvodov, storitev ali gradenj, razvitih med izvajanjem določenega naročila na področju raziskav in razvoja ter zanj, ali za nadomestitev teh storitev na področju raziskav in razvoja oziroma prototipov, prvih proizvodov, storitev ali gradenj z drugimi, ki vključujejo tehnološki napredek ali inovacije, ter ki lahko vključuje zamenjavo ali dodajanje novega konzorcijskega partnerja ali podizvajalca;

(25) „**klavzula o vrednostnem inženiringu**“ pomeni pogodbeno klavzulo v naročilu na področju raziskav in razvoja, ki določa pravice in obveznosti kupca, izvajalcev in podizvajalcev glede načina uporabe vrednostnega inženiringa na podlagi navedenega naročila;

(26) „**kritične tehnologije**“ pomenijo tehnologije na kritičnih tehnoloških področjih, navedenih v Prilogi k Priporočilu Komisije (EU) 2023/2113[25];

(27) „**kritična surovina**“ pomeni surovino, navedeno v Prilogi II k Uredbi (EU) 2024/1252 Evropskega parlamenta in Sveta[26];

(28) „**javni in zasebni subjekti na področju financ in zavarovanja**“ pomenijo javne organe, organe javnega sektorja, javna podjetja in druge fizične ali pravne osebe, dejavne pri opravljanju, financiranju, urejanju, nadzoru ali posredovanju finančnih storitev, kakor so opredeljene v členu 2, točka (12), Direktive 2011/83/EU Evropskega parlamenta in Sveta[27].

POGLAVJE 2
NAROČANJE RAZISKOVALNIH IN RAZVOJNIH STORITEV

ODDELEK 1
POSTOPEK NAROČANJA NA PODROČJU RAZISKAV IN RAZVOJA TER IZVEDBA JAVNEGA NAROČILA

Člen 4

Splošna načela

1. Javni kupci izvajajo naročanje na področju raziskav in razvoja v skladu s pravili iz te uredbe. Javni kupci in gospodarski subjekti se ne izogibajo obveznostim iz te uredbe niti se jim ne poskušajo izogniti.

2. Javni kupci obravnavajo gospodarske subjekte enako in brez diskriminacije ter delujejo pregledno in sorazmerno. Naročanje raziskav in razvoja se ne zasnuje z namenom, da bi bilo izključeno iz področja uporabe te uredbe ali da bi se umetno omejevala konkurenca. Konkurenca se šteje za umetno omejevano, če je javno naročilo na področju raziskav in razvoja zasnovano z namenom, da neupravičeno zagotavlja boljšo oziroma slabšo obravnavo nekaterih gospodarskih subjektov.

3. Javni kupci lahko pripravijo dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila in izvajajo naročanje na področju raziskav in razvoja, vključno z dejavnostmi preverjanja trga, zbiranja ponudb in izvajanja naročila, v katerem koli uradnem jeziku Unije ter lahko gospodarskim subjektom dovolijo, da povratne informacije v okviru preverjanja trga, ponudbe, rezultate in vso drugo komunikacijo med celotnim naročanjem predložijo v katerem koli uradnem jeziku Unije.

---

[25] Priporočilo Komisije (EU) 2023/2113 z dne 3. oktobra 2023 o tehnoloških področjih, kritičnih za gospodarsko varnost EU, v zvezi s katerimi se z državami članicami opravi nadaljnja ocena tveganja (UL L, 2023/2113, 11.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2023/2113/oj).

[26] Uredba (EU) 2024/1252 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. aprila 2024 o vzpostavitvi okvira za zagotavljanje zanesljive in trajnostne oskrbe s kritičnimi surovinami ter spremembi uredb (EU) št. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1724 in (EU) 2019/1020 (UL L, 2024/1252, 3.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj).

[27] Direktiva 2011/83/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o pravicah potrošnikov, spremembi Direktive Sveta 93/13/EGS in Direktive 1999/44/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Sveta 85/577/EGS in Direktive 97/7/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 304, 22.11.2011, str. 64, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/83/oj).

4. Javni kupci z elektronskimi sredstvi zagotovijo, da imajo gospodarski subjekti, ki imajo dostop do postopka naročanja, neomejen, popoln, neposreden in brezplačen dostop do vse elektronske komunikacije in dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, vključno z dokumenti, ki jih javni kupci pripravijo za preverjanje trga, do treh let po oddaji naročila na področju raziskav in razvoja. Kadar za nekatere dele teh dokumentov ni mogoče zagotoviti dostopa z elektronskimi sredstvi, javni kupci navedejo, kako bodo ti deli dokumentov na voljo z neelektronskimi sredstvi. Javni kupci vso neposredno komunikacijo za javno naročanje na področju raziskav in razvoja po možnosti izvajajo prek evropskih poslovnih denarnic ali alternativnih elektronskih sredstev, ki so interoperabilna z evropskimi poslovnimi denarnicami.

5. V postopkih naročanja raziskav in razvoja, za katere je potrebna objava v *Uradnem listu Evropske unije*, javni kupci uporabijo veljavne standardne obrazce za obvestila, določene v Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2019/1780[28].

6. Javni kupci sprejmejo ustrezne ukrepe, da zagotovijo, da gospodarski subjekti pri izvajanju naročila na področju raziskav in razvoja izpolnjujejo veljavne obveznosti, povezane s strateškimi prednostnimi nalogami Unije iz drugega pododstavka tega odstavka, kakor jih določajo pravo Unije, nacionalno pravo ali kolektivne pogodbe ter mednarodno okoljsko, socialno in delovno pravo.

   Kadar obstajajo obveznosti iz pododstavka 1, javni kupci naročanje na področju raziskav in razvoja oblikujejo in izvajajo tako, da upoštevajo strateške prednostne naloge Unije, zlasti:

   (a) povečanje konkurenčnosti Unije prek uspešnega notranjega trga, odpravo inovacijske vrzeli ter krepitev proizvodne in industrijske baze Unije;

   (b) doseganje podnebnih in okoljskih ciljev Unije;

   (c) prizadevanje za pravično in vključujočo družbo;

   (d) ekonomsko zaščito, varnost, odpornost in gospodarsko varnost Unije, tudi prek strateške neodvisnosti.

Člen 5

Gospodarski subjekti

1. Javni kupci od gospodarskih subjektov ne zahtevajo, da imajo za sodelovanje v postopku naročanja na področju raziskav in razvoja določeno pravno obliko.

2. Gospodarski subjekti, ki v skladu s pravom države članice, v kateri imajo sedež, lahko izvajajo zadevne raziskovalne in razvojne storitve, ne smejo biti zavrnjeni zgolj zato, ker bi gospodarski subjekt moral biti v skladu s pravom države članice, v kateri se bo oddalo naročilo, fizična ali pravna oseba.

3. Javni kupci lahko pri raziskovalnih in razvojnih storitvah, gradnjah ali operacijah umeščanja in namestitve od pravnih oseb zahtevajo, da pred začetkom izvajanja zadevnih nalog navedejo imena in ustrezne kvalifikacije osebja, odgovornega za izvajanje zadevnega naročila.

---

[28] Izvedbena uredba Komisije (EU) 2019/1780 z dne 23. septembra 2019 o standardnih obrazcih za objavo obvestil na področju javnega naročanja in razveljavitvi Izvedbene uredbe (EU) 2015/1986 (e-obrazci) (UL L 272, 25.10.2019, str. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/1780/oj).

Člen 6

Skupine gospodarskih subjektov

4. Javni kupci za skupine gospodarskih subjektov ne določijo meril za izbor v skladu s členom 15, ki bi se razlikovala od meril za posamezne gospodarske subjekte, razen če je v tem členu določeno drugače.

   Šteje se, da skupine gospodarskih subjektov izpolnjujejo merilo za izbor, če:

   (a) en gospodarski subjekt v skupini razpolaga s potrebno tehnično in strokovno sposobnostjo ali ekonomskim in finančnim položajem ali

   (b) je mogoče tako sposobnost ali položaj dokazati z združevanjem ustrezne tehnične in strokovne sposobnosti ali ekonomskega in finančnega položaja dveh ali več članov skupine, razen če se s takim združevanjem ne doseže enaka raven sposobnosti ali položaja.

5. Kadar je to upravičeno zaradi narave naročila in v skladu z načelom sorazmernosti, lahko javni kupci:

   (a) odstopijo od odstavka 1, drugi pododstavek, točka (a) ali (b), glede meril za izbor, ki se nanašajo na nekatere ključne naloge;

   (b) zahtevajo, da nekatere ključne naloge neposredno opravlja član skupine, ki izpolnjuje merilo za izbor, relevantno za navedeno nalogo.

   Javni kupci opredelijo ključne naloge in z njimi povezane zahteve ter jih jasno navedejo in utemeljijo v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila.

6. Pogoji, ki se skupinam naložijo za izvajanje naročila na področju raziskav in razvoja, se lahko razlikujejo od pogojev, naloženih posameznim gospodarskim subjektom, le, kadar so take razlike upravičene z objektivnimi razlogi, sorazmerne in jasno navedene v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila.

7. Brez poseganja v pristojnost držav članic, da organizirajo svoje sisteme socialne varnosti, javni kupci od skupin gospodarskih subjektov ne zahtevajo, da po oddaji naročila na področju raziskav in razvoja prevzamejo določeno pravno obliko.

8. Javni kupci posebno pozornost namenijo temu, da ne ustvarjajo neupravičenih ali nesorazmernih ovir, povezanih z velikostjo gospodarskih subjektov, ki sodelujejo v skupini, zlasti za MSP, inovativna zagonska podjetja in inovativna podjetja v razširitveni fazi.

Člen 7

Sklicevanje na zmogljivosti tretjih subjektov

1. Kar zadeva merila za izbor, določena v skladu s členom 15, se lahko gospodarski subjekti sklicujejo na zmogljivosti tretjih subjektov ne glede na pravno naravo povezav, ki jih imajo z njimi.

2. Javni kupec preveri, ali subjekti, na zmogljivosti katerih se namerava gospodarski subjekt sklicevati, izpolnjujejo ustrezna merila za izbor oziroma ali obstajajo razlogi za njihovo izključitev.

3. Javni kupec od gospodarskega subjekta zahteva zamenjavo subjekta, ki ne izpolnjuje ustreznih meril za izbor ali za katerega obstajajo obvezni razlogi za izključitev. Javni

kupec lahko od gospodarskega subjekta zahteva zamenjavo subjekta, za katerega obstajajo neobvezni razlogi za izključitev.

4. Javni kupec lahko v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila zahteva, da gospodarski subjekt dokaže, da bo imel v celotnem obdobju izvajanja naročila na področju raziskav in razvoja na voljo ustrezne vire subjekta, na katerega se namerava sklicevati, na primer z izjavo tega subjekta v ta namen.

5. Če se gospodarski subjekt sklicuje na zmogljivosti tretjih subjektov glede meril v zvezi z ekonomskim in finančnim položajem, lahko javni kupec zahteva, da so gospodarski subjekt in navedeni subjekti skupaj odgovorni javnemu kupcu za izvedbo naročila na področju raziskav in razvoja.

6. Kadar se gospodarski subjekt sklicuje na zmogljivosti tretjih subjektov, da bi dokazal tehnično in strokovno sposobnost, lahko javni kupec v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila zahteva, da tak tretji subjekt izvede gradnje ali storitve, za katere se zahtevajo te zmogljivosti.

Člen 8

Oddaja naročil podizvajalcem

1. Deli javnega naročila na področju raziskav in razvoja se lahko oddajo podizvajalcem. Javnega naročila na področju raziskav in razvoja, oddanega gospodarskemu subjektu, ni dovoljeno v celoti oddati podizvajalcem ali nadalje v celoti oddati v podizvajanje.

2. Javni kupci od gospodarskih subjektov zahtevajo, da v svoji ponudbi navedejo delež naročila na področju raziskav in razvoja, ki ga nameravajo oddati v podizvajanje tretjim osebam, in vse predlagane podizvajalce.

   Javni kupci od glavnega izvajalca zahtevajo, da jih po oddaji naročila in pred začetkom izvajanja naročila obvesti o nalogah in dejavnostih, ki jih namerava oddati v podizvajanje. Javni kupci zahtevajo tudi informacije o identiteti podizvajalcev. Javni kupec od glavnega izvajalca zahteva, da ga čim prej obvesti o vseh spremembah teh informacij med izvajanjem naročila na področju raziskav in razvoja.

3. Javni kupec lahko od gospodarskega subjekta zahteva, da zamenja podizvajalca, za katerega obstajajo obvezni razlogi za izključitev v skladu s členom 13. Javni kupec lahko od gospodarskega subjekta zahteva, da zamenja podizvajalca, za katerega obstajajo neobvezni razlogi za izključitev v skladu s členom 14.

4. Kadar je to upravičeno zaradi narave naročila na področju raziskav in razvoja ter v skladu z načelom sorazmernosti, lahko javni kupci zahtevajo, da nekatere ključne naloge neposredno opravi glavni izvajalec. Javni kupci opredelijo ključne naloge in z njimi povezane zahteve ter jih jasno navedejo in utemeljijo v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila.

5. Oddaja naročil podizvajalcem v skladu z določbami tega člena ne posega v odgovornost glavnega izvajalca.

6. Pristojni nacionalni organi z ustreznimi ukrepi v okviru svoje odgovornosti in pristojnosti zagotovijo, da podizvajalci spoštujejo obveznosti iz člena 4(6). Države članice lahko sprejmejo ali ohranijo dodatne sorazmerne ukrepe, ki omejujejo oddajo naročil podizvajalcem, kadar ugotovijo ustrezno utemeljeno večje tveganje neizpolnjevanja obveznosti socialnega in delovnega prava.

Člen 9

Preverjanje trga

1. Javni kupci pred začetkom razpisa za oddajo ponudb za naročanje storitev na področju raziskav in razvoja iz člena 23 izvedejo preverjanje trga, da gospodarske subjekte obvestijo o prihodnjem razpisu za oddajo ponudb za naročanje storitev na področju raziskav in razvoja ter pridobijo tržno znanje, tudi o razpoložljivosti inovativnih rešitev ali možnosti njihovega razvoja in o njihovih stališčih glede predlaganega obsega, vrednosti in načinov izvajanja naročanja storitev na področju raziskav in razvoja.

2. Javni kupci pred začetkom preverjanja trga to napovejo s predhodnim informativnim obvestilom. Obvestilo:

   (a) se objavi v *Uradnem listu Evropske unije* in nato na nacionalnem portalu za javno naročanje države članice javnega kupca;

   (b) vključuje sklice na ustrezne kode CPV za storitve na področju raziskav in razvoja, navaja, da se preverjanje trga izvaja za naročanje storitev na področju raziskav in razvoja ter se nanaša na inovacije, in sicer tako, da se v predhodnem informativnem obvestilu označi polje „inovacije“ in se, kadar je ustrezno, v polje „naslov naročila“ vključijo besede „predkomercialno naročanje“;

   (c) vključuje obliko, ki jo je javni kupec izbral za izvedbo preverjanja trga, kot so spletni vprašalniki, spletni seminarji ali osebna srečanja, ter vse ustrezne povezave ali kontaktne podatke, na katerih je mogoče dobiti dodatne informacije o izvajanju naročanja storitev na področju raziskav in razvoja.

3. Javni kupci izvedejo široko preverjanje trga. V ta namen lahko javni kupci po napovedi preverjanja trga s predhodnim informativnim obvestilom to napoved objavijo in promovirajo v vseh splošno dostopnih medijih.

4. Z odstopanjem od odstavkov 2 in 3 tega člena javni kupci, kadar je to potrebno in upravičeno za zagotovitev zaščite varnostnih interesov ali interesov javne varnosti Unije ali ene ali več njenih držav članic v smislu člena 28(2), objavijo in v medijih promovirajo predhodno informativno obvestilo, pri čemer izpustijo vse občutljive informacije in od gospodarskih subjektov zahtevajo, da izrazijo interes za sodelovanje pri preverjanju trga. Občutljive informacije se pošljejo samo gospodarskim subjektom, ki so izrazili interes, izpolnjujejo kvalifikacijska merila in ne pomenijo tveganja za varnost v smislu člena 28(4), točka (d).

5. Z odstopanjem od odstavkov 2, 3 in 9 tega člena javni kupec, kadar bi bila objava in promocija predhodnega informativnega obvestila v medijih ter objava dokumentov, ki pojasnjujejo ozadje in logistične podrobnosti za organizacijo preverjanja trga, v nasprotju z varnostnimi interesi ali interesi javne varnosti Unije ali ene ali več njenih držav članic v smislu člena 28(2), preverjanja trga ne napove v skladu z odstavki 2, 3 in 9 tega člena, temveč potencialno primernim gospodarskim subjektom, opredeljenim s tržno raziskavo, pošlje povabilo k sodelovanju pri preverjanju trga in dokumente o preverjanju trga deli samo s tistimi, ki izrazijo interes, izpolnjujejo kvalifikacijska merila in ne pomenijo tveganja za varnost v smislu člena 28(4), točka (d).

6. Javni kupci iz sodelovanja pri preverjanju trga ne izključijo nobenega gospodarskega subjekta s poreklom v državah iz člena 11(1).

Z odstopanjem od prvega pododstavka tega odstavka lahko javni kupci, kadar je to potrebno in upravičeno za zaščito varnostnih interesov in interesov javne varnosti Unije ali ene ali več njenih držav članic v smislu člena 28(2), preverjanje trga omejijo samo na gospodarske subjekte s poreklom v državah članicah.

7. Javni kupci med preverjanjem trga zagotovijo enak dostop do informacij. Vse informacije o naročanju storitev na področju raziskav in razvoja, ki so bile zagotovljene enemu gospodarskemu subjektu, ki sodeluje pri preverjanju trga, delijo z vsemi drugimi gospodarskimi subjekti, ki sodelujejo pri istem preverjanju trga.

8. Javni kupci lahko med preverjanjem trga poiščejo ali sprejmejo informacije in nasvete splošne javnosti, neodvisnih strokovnjakov, javnih organov, udeležencev na trgu ali drugih zadevnih strani. Preverjanje trga lahko poteka v obliki pisnih ali ustnih izmenjav, spletnih vprašalnikov, spletnih seminarjev ali osebnih srečanj, obiskov na kraju samem ali predstavitev ali v drugih ustreznih objektivnih oblikah. Zaprošene ali prejete informacije in nasveti se lahko uporabijo pri načrtovanju in izvajanju naročanja storitev na področju raziskav in razvoja ob spoštovanju načel enakega obravnavanja, nediskriminacije, poštene konkurence in preglednosti.

9. Javni kupci na svojem spletišču objavijo vse dokumente, povezane s preverjanjem trga, vključno z vsemi dokumenti, ki pojasnjujejo ozadje in logistične podrobnosti za organizacijo preverjanja trga, vprašanji, ki jih zastavijo gospodarski subjekti, skupaj z odgovori javnega kupca na ta vprašanja ter, kadar je na voljo, povzetkom izida preverjanja trga ali pisnim zapisnikom oziroma video- ali zvočnim posnetkom vseh sestankov v okviru preverjanja trga, razen če bi bilo to v nasprotju z varnostnimi interesi ali interesi javne varnosti Unije ali ene ali več njenih držav članic v smislu člena 28(2).

10. Sodelovanje gospodarskega subjekta pri preverjanju trga ne vpliva na presojo njegove upravičenosti do sodelovanja v poznejšem razpisu za oddajo ponudb za naročanje storitev na področju raziskav in razvoja.

11. Z odstopanjem od odstavka 1 se obveznost izvedbe preverjanja trga v skladu s tem členom ne uporablja za postopke naročanja storitev na področju raziskav in razvoja, katerih edini predmet je naročanje storitev svetovanja na področju raziskav in razvoja, zajetih s kodami CPV 73200000-4, 73210000-7 in 73220000-0.

Člen 10

Dokumentacija v zvezi z oddajo javnega naročila

1. Javni kupci v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila navedejo vsaj naslednje elemente:

   (a) potrebo po javnem naročilu na področju raziskav in razvoja, določenem v skladu z odstavkom 4;

   (b) ocenjeno vrednost naročanja storitev na področju raziskav in razvoja, določeno v skladu z metodologijo iz odstavka 5, ter vse denarne prispevke ali prispevke v naravi, ki jih javni kupci nameravajo ali bi jih lahko dali na voljo izvajalcem med naročanjem storitev na področju raziskav in razvoja;

   (c) informacije o izvedbi in izidu preverjanja trga, dane na voljo v skladu s členom 9(7) in členom 9(9);

(d) pogoje za dostop do naročanja storitev na področju raziskav in razvoja v skladu z obveznostmi iz člena 11;

(e) veljavne razloge za izključitev, merila za izbor in finančna jamstva v skladu z obveznostmi iz členov 13, 14, 15 in 16;

(f) minimalne zahteve, ki jih morajo izpolnjevati vsi ponudniki;

(g) merila za oddajo naročila, povezana z inovacijami, vključno z njihovimi ustreznimi ponderji, ki se uporabljajo pri ocenjevanju ponudb, v skladu z obveznostmi iz člena 17;

(h) porazdelitev pravic in obveznosti v zvezi s pravicami intelektualne lastnine ter lastništvo rezultatov v skladu z obveznostmi iz člena 19;

(i) določbe o spremembah naročila in, kadar je ustrezno, o vrednostnem inženiringu v skladu z obveznostmi iz členov 20 do 21;

(j) določbe o razpisu za oddajo ponudb, vključno z veljavnimi določbami o pogajanjih iz odstavkov 2 in 3 tega člena, ter najmanjše število izvajalcev, ki se izberejo, kadar se uporabljajo sklopi in naročanje iz več virov, v skladu z določbami o uporabi naročanja iz več virov iz člena 22 in določbami o začetku razpisa za oddajo ponudb iz člena 23;

(k) kadar je ustrezno, število faz raziskav in razvoja, na katere so razdeljene dejavnosti raziskav in razvoja, in ali javni kupec vključi možnost, da uporabi možnost povabila gospodarskim subjektom, ki niso sodelovali v prejšnjih fazah naročanja storitev na področju raziskav in razvoja, k sodelovanju v poznejših fazah naročanja storitev na področju raziskav in razvoja v skladu z obveznostmi glede konkurenčnega razvoja po fazah iz člena 24;

(l) ali in kako namerava javni kupec pridobiti lastništvo rezultatov naročanja storitev na področju raziskav in razvoja, vključno z vsemi prototipi ali prvimi proizvodi, storitvami ali gradnjami, razvitimi kot del naročanja storitev na področju raziskav in razvoja;

(m) ključne kazalnike uspešnosti, povezane z inovacijami, opredeljene, kolikor je to največ mogoče, kot zahteve glede zmogljivosti, in metodo za njihovo ocenjevanje za spremljanje izvedbe naročila skozi celotno naročanje storitev na področju raziskav in razvoja v skladu z obveznostmi iz člena 24(5);

(n) določbe za plačila v skladu z obveznostmi iz člena 25;

(o) veljavne obveznosti glede zaupnosti in varstva podatkov v skladu z obveznostmi iz člena 26;

(p) kadar je ustrezno, vse zahteve, da izvajalci prispevajo k standardizaciji, certificiranju ali objavi rezultatov, vključno s tem, da jih dajo na voljo kot odprte podatke ali odprto kodo, brez poseganja v obveznosti glede zaupnosti in varstva podatkov iz člena 26 ter obveznosti v zvezi z varstvom pravic intelektualne lastnine iz člena 19;

(q) določbe o odpovedi naročil na področju raziskav in razvoja v skladu z obveznostmi iz členov 27 in 29;

(r) veljavne obveznosti na področju varnosti in javne varnosti v skladu z obveznostmi iz členov 28, 29 in 30;

(s) kadar je ustrezno, določbe za izvedbo postopka kot skupnega naročanja storitev na področju raziskav in razvoja v skladu z obveznostmi iz člena 31;

(t) da se za naročanje storitev na področju raziskav in razvoja uporabljajo določbe te uredbe.

2. Javni kupci v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila navedejo, da bistveni pogoji naročila na področju raziskav in razvoja niso predmet pogajanj. Javni kupci zaradi pogajanj bistveno ne spremenijo predmeta naročila na področju raziskav in razvoja. Pogajanja se lahko nanašajo na vse značilnosti raziskovalnih in razvojnih dejavnosti ter predvidenih rezultatov, ki se razvijejo za javnega kupca med temi raziskovalnimi in razvojnimi dejavnostmi kot del naročanja storitev na področju raziskav in razvoja, vključno s kakovostjo, količinami ter socialnimi, okoljskimi in inovativnimi vidiki, če te značilnosti niso minimalne zahteve.

3. Javni kupci v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila navedejo vse posebne elemente, ki niso navedeni v odstavku 1 in za katere ponudnike pozovejo, naj v svoji ponudbi navedejo svoj prednostni pristop, pri čemer je dokončna določitev teh elementov predmet pogajanj.

4. Javni kupci dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila na področju raziskav in razvoja pripravijo ob upoštevanju ugotovitev preverjanja trga in vseh tržnih raziskav, ki jih je javni kupec opravil o stanju vseh tekočih načrtov gospodarskih subjektov v zvezi z raziskavami in razvojem ter načrtovanjem proizvodov. Javni kupci potrebo po naročanju storitev na področju raziskav in razvoja iz odstavka 1, točka (a), tega člena oblikujejo kot problem, ki ga je treba rešiti, ne da bi neupravičeno omejili možne pristope k reševanju problema. Javni kupci za oblikovanje zahtev za obravnavanje potrebe po naročanju storitev na področju raziskav in razvoja v skladu s členom 18 dajejo prednost uporabi funkcionalnih zahtev ali zahtev glede zmogljivosti. Informacije, navedene v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, so dovolj natančne, da lahko gospodarski subjekti ugotovijo naravo in obseg naročanja na področju raziskav in razvoja ter se odločijo, ali bodo predložili ponudbo.

5. Javni kupci izračunajo ocenjeno vrednost postopka naročanja storitev na področju raziskav in razvoja na podlagi največje ocenjene vrednosti brez DDV storitev na področju raziskav in razvoja, ki se zagotavljajo v okviru naročila ali naročil na področju raziskav in razvoja, za katera se pričakuje, da bodo oddana kot del postopka naročanja storitev na področju raziskav in razvoja, vključno z vsemi sklopi, možnostmi ali podaljšanji. Pri izračunu ocenjene vrednosti se upošteva ocenjena vrednost vseh vrst odhodkov, povezanih z raziskavami in razvojem, ne glede na njihov delež v skupni ocenjeni vrednosti, vključno z vrednostjo dela, materialov, komponent in orodij, potrebnih za zagotovitev pričakovanih rezultatov, po potrebi vključno z raziskavami in razvojem, izvedenimi pred začetkom postopka naročanja storitev na področju raziskav in razvoja. Kadar nameravajo javni kupci pridobiti izključno lastništvo pravic intelektualne lastnine do rezultatov, ki jih ustvarijo izvajalci, ocenjena vrednost vključuje ocenjeno vrednost teh pravic intelektualne lastnine. Ocenjena vrednost ne vključuje denarnih prispevkov ali prispevkov v naravi, ki jih javni kupci nameravajo ali bi jih lahko dali na voljo izvajalcem med naročanjem storitev na področju raziskav in razvoja.

6. Kar zadeva proizvode, storitve ali gradnje, ki izhajajo iz naročenih storitev na področju raziskav in razvoja ter so potrebni za zaščito varnostnih interesov in interesov javne varnosti Unije ali ene ali več njenih držav članic v smislu

člena 28(2), vključno s preprečevanjem težav z zanesljivostjo oskrbe, lahko javni kupci v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila določijo, da imajo javni kupci prednostno pravico do nakupa vnaprej opredeljenega obsega ali vrednosti teh proizvodov, storitev ali gradenj, preden se ti ponudijo drugim potencialnim kupcem. V takem primeru javni kupci prednostno pravico do nakupa določijo kot pogodbeno obveznost v naročilu na področju raziskav in razvoja.

Člen 11

Pogoji za dostop do postopkov naročanja na področju raziskav in razvoja ter zahteve glede kraja izvedbe

1. Javni kupci sodelovanje pri naročanju storitev na področju raziskav in razvoja omogočijo samo:

   (a) gospodarskim subjektom s poreklom v državah članicah;

   (b) gospodarskim subjektom s poreklom v državah, ki so z Unijo sklenile mednarodni sporazum, pod pogojem, da naročanje storitev na področju raziskav in razvoja spada v področje uporabe zavez Unije glede javnega naročanja v navedenem sporazumu.

2. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 39 za dopolnitev te uredbe tako, da se ob upoštevanju mednarodnih obveznosti Unije tretja država v celoti ali deloma izključi iz področja uporabe odstavka 1, točka (b), na podlagi katerega koli od naslednjih meril:

   (a) ta tretja država na podlagi sporazumov iz odstavka 1, prvi pododstavek, točka (b), ni zagotovila nacionalne obravnave za storitve na področju raziskav in razvoja ali subjekte Unije;

   (b) taka izključitev je upravičena, da se preprečijo odvisnosti ali kakršen koli drug razvoj dogodkov, ki bi lahko ogrozil zanesljivost oskrbe z zadevnimi proizvodi, gradnjami in storitvami v Uniji;

   (c) taka omejitev je upravičena na podlagi katere koli druge izjeme v skladu z veljavnim sporazumom.

3. Z odstopanjem od odstavka 1 tega člena lahko javni kupci, kadar je to potrebno in upravičeno za zagotovitev zaščite varnostnih interesov Unije ali ene ali več njenih držav članic v smislu člena 28(2), sodelovanje pri naročanju storitev na področju raziskav in razvoja omejijo samo na gospodarske subjekte s poreklom v državah članicah, ki niso pod nadzorom tretje države ali pravne osebe, ki je pod nadzorom tretje države.

4. Z odstopanjem od odstavka 1, točka (b), lahko javni kupci dostop do naročanja na področju raziskav in razvoja omogočijo tudi gospodarskim subjektom s poreklom v državah, ki so z Unijo sklenile mednarodni sporazum, v katerem je Unija sprejela zaveze glede javnega naročanja, vendar ne za naročanje na področju raziskav in razvoja, samo v enem od naslednjih primerov:

   (d) javni kupec lahko z raziskavo trga, ki vključuje obsežno in široko razširjeno preverjanje trga, ugotovi, da gospodarski subjekti v državah iz odstavka 1 ne morejo zagotavljati zahtevanih raziskovalnih in razvojnih storitev ter da ni razumne alternative ali nadomestila;

(e) predložene niso bile nobene ustrezne ponudbe ali prijave za sodelovanje, tudi ne pri podobnem postopku naročanja na področju raziskav in razvoja, ki ga je javni kupec začel v državah iz odstavka 1 v dveh letih pred začetkom načrtovanega novega postopka naročanja na področju raziskav in razvoja, ali

(f) omejitev dostopa do postopkov naročanja na področju raziskav in razvoja v skladu z odstavkom 1 bi javnega kupca zavezala k naročanju raziskovalnih in razvojnih storitev z nesorazmernimi stroški.

Za namene prvega pododstavka, točka (b), lahko javni kupci na podlagi objektivnih in preglednih podatkov domnevajo, da je ocenjena razlika, večja od 20 %, med ocenjenimi stroški ponudbe gospodarskega subjekta s poreklom v državi iz odstavka 1 in ponudbe gospodarskega subjekta s poreklom v državi, ki je z Unijo sklenila mednarodni sporazum, v katerem je Unija sprejela zaveze glede javnega naročanja, vendar ne za naročanje storitev na področju raziskav in razvoja, nesorazmerna.

5. Oddaja naročil podizvajalcem se ne sme uporabljati z namenom, da bi obšli pravila o dostopu do javnega naročanja na področju raziskav in razvoja, ali takim učinkom. Pogoji za dostop do naročanja storitev na področju raziskav in razvoja se ne uporabljajo za subjekte, na zmogljivosti katerih se ponudnik sklicuje, ali za podizvajalce, razen če javni kupci oddajo del podizvajalcem omejijo:

(a) kadar se uporablja odstavek 1 ali 4, na podizvajalce s poreklom v državah, navedenih v odstavku 1; ali

(b) kadar se uporablja odstavek 3 in kadar je to potrebno in upravičeno za zagotovitev zaščite varnostnih interesov in interesov javne varnosti Unije ali ene ali več njenih držav članic v smislu člena 28(2), na podizvajalce s poreklom v državah članicah, ki niso pod nadzorom tretje države ali pravne osebe, ki je pod nadzorom tretje države.

6. Kadar se uporablja odstavek 4, lahko javni kupci v okviru istega postopka naročanja storitev na področju raziskav in razvoja rezervirajo več naročil na področju raziskav in razvoja:

(a) za gospodarske subjekte s poreklom v državah iz odstavka 1, prvi pododstavek, točki (a) in (b); ali

(b) kadar je to potrebno in upravičeno za zagotovitev zaščite varnostih interesov in interesov javne varnosti Unije ali ene ali več njenih držav članic v smislu člena 28(2), za gospodarske subjekte s poreklom v državah članicah, ki niso pod nadzorom tretje države ali pravne osebe, ki je pod nadzorom tretje države.

7. Javni kupci, razen če je to iz razlogov, utemeljenih v dokumentaciji za oddajo javnega naročila, v nasprotju z varnostnim interesom ali interesom javne varnosti Unije ali ene ali več njenih držav članic v smislu člena 28(2), zahtevajo, da izvajalci vsaj 50 % raziskovalnih in razvojnih dejavnosti v okviru naročila na področju raziskav in razvoja izvedejo v državah iz odstavka 1, vključno z delom glavnega osebja za raziskave in razvoj, ki je znanstveno odgovorno za naročilo na področju raziskav in razvoja.

8. Kadar je to potrebno in upravičeno za zaščito varnostnih interesov ali interesov javne varnosti Unije ali ene ali več njenih držav članic v smislu člena 28(2), lahko javni kupci poleg ukrepa iz odstavka 7 tega člena od izvajalcev zahtevajo, da vse raziskovalne in razvojne dejavnosti, povezane z novimi varnostnimi komponentami

predvidenih rezultatov, izvedejo v Uniji, vključno z delom glavnega osebja za raziskave in razvoj, ki je znanstveno odgovorno za naročila na področju raziskav in razvoja.

9. Kadar gospodarski subjekt brez razumne obrazložitve ne predloži informacij ali dokumentacije, ki jih je zahteval javni kupec v zvezi s preverjanjem pogojev glede kraja izvedbe iz odstavkov 7 in 8, in s tem javnim kupcem prepreči preverjanje skladnosti gospodarskega subjekta s pogoji glede kraja izvedbe ali tako preverjanje praktično onemogoči oziroma ga zelo oteži, se ta gospodarski subjekt izključi iz sodelovanja v postopku naročanja storitev na področju raziskav in razvoja.

10. Poleg vseh pravil iz te uredbe ali z odstopanjem od njih, vključno s seznamom držav iz odstavkov 1 in 4 ali z odstopanjem od njega, javni kupci za oddajo in izvajanje naročil na področju raziskav in razvoja, ki jih podpira program ali instrument Unije, uporabijo vse pogoje, potrebne za izpolnjevanje zahtev za podporo Unije v vseh načinih upravljanja iz člena 62 Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509[29].

11. Komisija vzpostavi in brezplačno da na voljo javno dostopno spletno orodje, v katerem so celovito in posodobljeno navedene zaveze Unije glede javnega naročanja, vključno z zavezami glede naročanja storitev na področju raziskav in razvoja, iz mednarodnih sporazumov.

Javni kupci za namene posameznega postopka naročanja storitev na področju raziskav in razvoja določijo države iz odstavka 1, točka (b), in odstavka 4 na podlagi veljavnih mednarodnih sporazumov, kot so prikazani v spletnem orodju iz prvega pododstavka tega odstavka.

12. Javni kupci za namene posameznega postopka naročanja na podlagi veljavnih mednarodnih sporazumov, kot so za vnesene parametre prikazani v spletnem orodju iz odstavka 1, določijo ustrezne države, pri čemer upoštevajo tudi zadevnega javnega kupca, predmet in ocenjeno vrednost naročila glede na veljavne mejne vrednosti.

13. Javni kupci morajo:

(a) v primeru skupin gospodarskih subjektov iz člena 6 sodelovanje v postopkih naročanja storitev na področju raziskav in razvoja omejijo na skupine, ki jih sestavljajo izključno gospodarski subjekti s poreklom v državah iz odstavkov 1 do 4 tega člena;

(b) med postopkom naročanja storitev na področju raziskav in razvoja zavrnejo ponudbo, kadar je niso predložili gospodarski subjekti s poreklom v državah iz odstavkov 1 do 4 tega člena ali njihove skupine iz točke (a).

Člen 12

Določitev porekla

1. Za poreklo gospodarskega subjekta se šteje, da je:

(a) v primeru fizične osebe država, katere državljan je oseba ali v kateri ima ta oseba pravico do stalnega prebivališča;

(b) v primeru pravne osebe, kar koli od naslednjega:

[29] Uredba (EU, Euratom) 2024/2509 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. septembra 2024 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije (UL L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

(i) država, po pravu katere je pravna oseba ustanovljena ali drugače organizirana in na ozemlju katere pravna oseba opravlja bistvene poslovne dejavnosti;

(ii) če pravna oseba ne opravlja bistvenih poslovnih dejavnosti na ozemlju države, v kateri je ustanovljena ali kako drugače organizirana, je poreklo pravne osebe poreklo osebe ali oseb, ki lahko neposredno ali posredno izvajajo prevladujoč vpliv na pravno osebo zaradi svojega lastništva nad to pravno osebo, svoje finančne udeležbe v njej ali pravil, ki urejajo to pravno osebo.

2. Za namene prvega pododstavka, točka (b)(ii), se domneva, da imajo oseba ali osebe prevladujoč vpliv na pravno osebo v katerem koli od naslednjih primerov:

(a) če imajo neposredno ali posredno v lasti večino vpisanega kapitala pravne osebe;

(b) če neposredno ali posredno nadzirajo večino glasov, povezanih z delnicami, ki jih izda pravna oseba, ali

(c) če lahko neposredno ali posredno imenujejo več kot polovico članov upravnega, vodstvenega ali nadzornega organa pravne osebe.

3. Javni kupci lahko med postopkom naročanja na področju raziskav in razvoja od gospodarskega subjekta kadar koli zahtevajo, da v ustreznem roku predloži, dopolni, pojasni ali izpopolni informacije ali dokumentacijo za preverjanje porekla gospodarskega subjekta, če so te zahteve skladne z načeloma enake obravnave in preglednosti. Kadar gospodarski subjekt takih informacij ali dokumentacije brez razumne obrazložitve ne zagotovi in tako javnim kupcem prepreči preverjanje porekla gospodarskega subjekta oziroma takšno preverjanje praktično onemogoči ali zelo oteži, se ta gospodarski subjekt izključi iz sodelovanja v zadevnem postopku naročanja na področju raziskav in razvoja.

Člen 13

Obvezni razlogi za izključitev

1. Javni kupci kadar koli iz sodelovanja v postopku naročanja na področju raziskav in razvoja izključijo gospodarski subjekt, vključno s posameznimi člani skupine gospodarskih subjektov, kadar je bila zoper ta gospodarski subjekt ali ključno osebo pri delovanju pravne osebe iz drugega pododstavka v kateri koli državi članici izrečena končna sodba za katero koli od naslednjih dejanj ali, kar zadeva države članice, ki jih zadevni pravni akt Unije ne zavezuje, za dejanja, kot so opredeljena v enakovredni nacionalni zakonodaji:

(a) sodelovanje v hudodelski združbi, kot je opredeljeno v členu 1, točka 1, Okvirnega sklepa Sveta 2008/841/PNZ[30];

(b) kazniva dejanja korupcije v smislu Direktive (EU) 2026/1021[31];

[30] Okvirni sklep Sveta 2008/841/PNZ z dne 24. oktobra 2008 o boju proti organiziranemu kriminalu (UL L 300, 11.11.2008, str. 42, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2008/841/oj).

[31] Direktiva (EU) 2026/1021 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2026 o boju proti korupciji, nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2003/568/PNZ in Konvencije o boju proti korupciji uradnikov Evropskih skupnosti ali uradnikov držav članic Evropske unije ter spremembi Direktive (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L, 2026/1021, 11.5.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2026/1021/oj).

(c) goljufije, ki škodijo finančnim interesom Unije v smislu člena 1 Konvencije o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti, in kazniva dejanja iz členov 3, 4 in 5 Direktive (EU) 2017/1371[32];

(d) teroristična kazniva dejanja in kazniva dejanja, povezana s teroristično skupino, ter kazniva dejanja, povezana s terorističnimi dejavnostmi, kakor so opredeljena v členih 3 do 12 Direktive (EU) 2017/541[33];

(e) pranje denarja v smislu člena 3 Direktive (EU) 2018/1673[34];

(f) trgovina z ljudmi v smislu člena 2 Direktive (EU) 2011/36[35];

(g) kazniva dejanja v zvezi z zaposlovanjem nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav iz členov 2, 3 in 9 Direktive 2009/52/ES[36];

(h) okoljska kazniva dejanja iz členov 3 in 4 Direktive (EU) 2024/1203[37];

(i) kazniva dejanja v zvezi s kršitvijo omejevalnih ukrepov Unije iz členov 3 in 4 Direktive (EU) 2024/1226[38];

(j) goljufiva uporaba negotovinskih plačilnih instrumentov iz členov 3 do 8 Direktive (EU) 2019/713[39]

(k) kazniva dejanja na področju spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja otrok ter gradiva o spolni zlorabi otrok iz členov 3 do 9 Direktive 2011/93/EU[40];

Za namene prvega pododstavka ključna oseba pri delovanju pravne osebe pomeni osebo, ki ima vodilni položaj v pravni osebi na podlagi katerega koli od naslednjega:

(a) pooblastila za zastopanje pravne osebe,

(b) pristojnosti za sprejemanje odločitev v imenu pravne osebe; ali

---

32 Direktiva (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2017 o boju proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Unije, z uporabo kazenskega prava (UL L 198, 28.7.2017, str. 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj).

33 Direktiva (EU) 2017/541 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2017 o boju proti terorizmu in nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2002/475/PNZ ter o spremembi Sklepa Sveta 2005/671/PNZ (UL L 88, 31.3.2017, str. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2017/541/oj).

34 Direktiva (EU) 2018/1673 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o boju proti pranju denarja z uporabo kazenskega prava (UL L 284, 12.11.2018, str. 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2018/1673/oj).

35 Direktiva 2011/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2011 o preprečevanju trgovine z ljudmi in boju proti njej ter zaščiti njenih žrtev in o nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2002/629/PNZ (UL L 101, 15.4.2011, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/36/oj).

36 Direktiva (EU) 2024/1203 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. aprila 2024 o kazenskopravnem varstvu okolja in nadomestitvi direktiv 2008/99/ES in 2009/123/ES (UL L, 2024/1203, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1203/oj).

37 Direktiva (EU) 2024/1203 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. aprila 2024 o kazenskopravnem varstvu okolja in nadomestitvi direktiv 2008/99/ES in 2009/123/ES (UL L, 2024/1203, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1203/oj).

38 Direktiva (EU) 2024/1226 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. aprila 2024 o opredelitvi kaznivih dejanj in sankcij za kršitev omejevalnih ukrepov Unije ter spremembi Direktive (EU) 2018/1673 (UL L, 2024/1226, 29.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1226/oj).

39 Direktiva (EU) 2019/713 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o boju proti goljufijam in ponarejanju v zvezi z negotovinskimi plačilnimi sredstvi ter o nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2001/413/PNZ (UL L 123, 10.5.2019, str. 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/713/oj).

40 Direktiva 2011/93/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o boju proti spolni zlorabi in spolnemu izkoriščanju otrok ter otroški pornografiji in nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2004/68/PNZ (UL L 335, 17.12.2011, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/93/oj.

(c) pooblastila za opravljanje nadzora v pravni osebi.

2. Razlogi za izključitev iz tega člena se uporabljajo pet let od datuma izreka končne sodbe, razen kadar je obdobje izključitve določeno s končno sodbo, kar pomeni, da se po izteku obdobij iz tega stavka ne sprejme odločitev o izključitvi.

3. Javni kupci kadar koli med postopkom naročanja na področju raziskav in razvoja iz sodelovanja v tem postopku izključijo gospodarski subjekt, kadar se seznanijo s tem, da gospodarski subjekt ali izvajalec krši svoje obveznosti v zvezi s plačevanjem davkov ali prispevkov za socialno varnost in je bilo to ugotovljeno s pravnomočno sodno ali dokončno upravno odločbo, razen če je gospodarski subjekt do takrat sklenil zavezujoč dogovor o plačilu dolgovanih davkov ali prispevkov za socialno varnost, vključno z morebitnimi obračunanimi obrestmi ali globami, kadar je ustrezno.

   Javni kupci lahko odstopajo od obvezne izključitve iz prvega pododstavka, kadar bi bila izključitev očitno nesorazmerna, zlasti kadar niso plačani samo manjši zneski.

4. Javni kupci lahko izjemoma določijo odstopanje od obvezne izključitve iz tega člena iz prevladujočih razlogov javnega interesa, kot sta javno zdravje ali varstvo okolja. Vsaka odločitev o odstopanju in njena utemeljitev se dokumentirata v posamezni dokumentaciji postopka naročanja na področju raziskav in razvoja.

Člen 14

Neobvezni razlogi za izključitev

1. Javni kupci lahko gospodarski subjekt, vključno s posameznimi člani skupin gospodarskih subjektov, kadar koli med postopkom naročanja na področju raziskav in razvoja izključijo iz sodelovanja v tem postopku, kadar:

   (a) lahko javni kupec na ustrezen način dokaže, da je gospodarski subjekt kršil veljavne obveznosti iz ustrezne zakonodaje Unije, kot je navedeno v členu 4(6);

   (b) je gospodarski subjekt v stečaju ali postopku zaradi insolventnosti ali likvidacijskem postopku ali v primerljivem položaju;

   (c) lahko javni kupec z ustreznimi sredstvi dokaže hudo kršitev poklicnih pravil gospodarskega subjekta, zaradi katere sta vprašljivi njegova integriteta ali zanesljivost;

   (d) lahko javni kupec dokaže, da obstajajo dovolj verjetni indici, da je gospodarski subjekt sklenil dogovore z drugimi gospodarskimi subjekti z namenom izkrivljanja konkurence;

   (e) so se pri gospodarskem subjektu pri prejšnjem javnem naročilu pokazale precejšnje ali stalne pomanjkljivosti pri izpolnjevanju ključne zahteve, posledica pa je bila predčasna odpoved tega prejšnjega naročila, odškodnina ali druge primerljive sankcije javnega kupca;

   (f) je bilo v zvezi z gospodarskim subjektom v okviru zadevnega postopka naročanja na področju raziskav in razvoja ugotovljeno, da je resno zavajajoče prikazal informacije, zahtevane za preverjanje neobstoja razlogov za izključitev ali izpolnjevanja meril za izbor, ali je kako drugače poskušal

neupravičeno pridobiti prednosti v postopku naročanja na področju raziskav in razvoja;

(g) lahko javni kupec na kateri koli ustrezen način, med drugim tudi na podlagi tajnih podatkov ali ocen pristojnih nacionalnih organov, ki jih ni mogoče javno razkriti, dokaže, da gospodarski subjekt ni dovolj zanesljiv, da bi se izključila tveganja za varnost in javno varnost Unije ali ene ali več držav članic;

(h) je imel gospodarski subjekt v treh letih pred postopkom javnega naročanja koristi od tujih subvencij, ki izkrivljajo notranji trg in so bile določene z izvedbenim aktom, ki ga je Komisija sprejela v skladu s členom 31(2) Uredbe (EU) 2022/2560[41], javni kupec pa ima dovolj verjetne indice za sklep, da bodo zadevne tuje subvencije verjetno vplivale na ponudbo gospodarskega subjekta.

2. Vsak gospodarski subjekt, za katerega velja izključitev na podlagi odstavka 1, lahko predloži dokaze, s katerimi ovrže obstoj razloga za izključitev ali dokaže, da je sprejel zadostne ukrepe za dokaz svoje zanesljivosti kljub obstoju razloga za izključitev.

V ta namen gospodarski subjekt zlasti dokaže, da je

(a) plačal ali se zavezal plačati odškodnino za kakršno koli škodo, povzročeno s kršitvijo;

(b) celovito pojasnil dejstva in okoliščine z dejavnim sodelovanjem s preiskovalnimi organi; in

(c) sprejel konkretne tehnične, organizacijske in kadrovske ukrepe, ki so ustrezni za preprečevanje nadaljnjih kršitev.

Če javni kupec meni, da takšni dokazi zadoščajo, se zadevni gospodarski subjekt ne izključi iz postopka naročanja na področju raziskav in razvoja.

Pri ocenjevanju ukrepov, ki jih sprejmejo gospodarski subjekti, se upoštevajo resnost in posebne okoliščine kršitve. Javni kupci pri ocenjevanju ukrepov, ki jih je sprejel gospodarski subjekt, upoštevajo naravo, obseg in čas sodelovanja z zadevnimi preiskovalnimi organi.

Če se šteje, da ukrepi ne zadoščajo, gospodarski subjekt prejme utemeljitev razlogov za to.

Gospodarski subjekt, ki je bil s končno sodbo v kateri koli državi članici izključen iz sodelovanja v postopkih naročanja, v obdobju izključitve na podlagi te sodbe ni upravičen do uporabe možnosti iz tega odstavka.

3. Države članice lahko imenujejo nacionalni organ, pristojen za ocenjevanje dokazov in odločanje o tem, ali so zadostni za namene tega odstavka. Javni kupci se za namene svojih postopkov javnega naročanja oprejo na pozitivno odločitev pristojnega nacionalnega organa.

4. Kadar niso sprejeti ukrepi iz odstavka 2 in obdobje izključitve ni bilo določeno s končno sodbo, lahko javni kupci izključijo gospodarske subjekte v skladu s tem členom v obdobju petih let od datuma ravnanja, ki je privedlo do izključitve, ali, v

[41] Uredba (EU) 2022/2560 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2022 o tujih subvencijah, ki izkrivljajo notranji trg (UL L 330, 23.12.2022, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2560/oj).

primeru trajajočih ali ponavljajočih se dejanj, od datuma prenehanja ravnanja, vendar ne po navedenem najdaljšem obdobju.

5. Kadar javni kupec izključi gospodarski subjekt na podlagi odstavka 1, točka (h), o tem obvesti Komisijo.

Člen 15

Merila za izbor

1. Kadar se javni kupci odločijo uporabiti merila za izbor kot pogoje za sodelovanje v postopkih naročanja na področju raziskav in razvoja, ta merila določijo v skladu s pogoji iz tega člena.

2. Merila za izbor v postopkih naročanja raziskovalnih in razvojnih storitev se nanašajo samo na:

   (a) ustreznost za opravljanje poklicne dejavnosti v smislu odstavka 4;

   (b) tehnično in strokovno sposobnost v smislu odstavka 5;

   (c) ekonomski in finančni položaj v smislu odstavkov 6, 7 in 8.

3. Javni kupci omejijo vse zahteve glede meril za izbor na tiste, ki so ustrezne za zagotovitev, da ima gospodarski subjekt potrebne zmogljivosti in sposobnosti za izvajanje naročila na področju raziskav in razvoja. Vse zahteve glede meril za izbor so povezane in sorazmerne z zapletenostjo tveganj, povezanih s predmetom naročila na področju raziskav in razvoja, ter skladne z načeli preglednosti, nediskriminacije in sorazmernosti.

   Vsakemu sklicu, ki se predloži kot dokazilo o izpolnjevanju katerega koli merila za izbor, se dodajo besede „ali enakovredno“, da se ponudnikom omogoči predložitev katere koli vrste alternativnega dokazila o izpolnjevanju.

4. V postopkih naročanja na področju raziskav in razvoja lahko javni kupec, če morajo imeti gospodarski subjekti posebno dovoljenje ali biti člani določene organizacije, da lahko opravljajo zadevne raziskovalne in razvojne dejavnosti v državi, v kateri gospodarski subjekt opravlja svojo glavno dejavnost, od takih gospodarskih subjektov zahteva dokazilo takega dovoljenja ali članstva.

   Vpis na uradne sezname, ki jih hranijo pristojni organi, ali potrdilo, ki ga izda certifikacijski organ, potrjuje domnevo o skladnosti v zvezi z zahtevami iz prvega in drugega pododstavka.

5. Javni kupci določijo zahteve, s katerimi zagotovijo, da imajo gospodarski subjekti potrebne človeške in tehnične vire ter izkušnje za izvajanje javnega naročila na področju raziskav in razvoja v skladu z ustreznim standardom kakovosti.

   Javni kupci ne zahtevajo predhodnih izkušenj z drugimi naročili kot pogoja za sodelovanje v postopku naročanja na področju raziskav in razvoja, razen če je to upravičeno zaradi zapletenosti naročila na področju raziskav in razvoja ali narave predmeta naročila.

   Javni kupec lahko domneva, da gospodarski subjekt nima zahtevanih strokovnih sposobnosti, v vsakem od naslednjih primerov:

   (a) kadar javni kupec na kakršen koli način ugotovi, da ima gospodarski subjekt nasprotujoče si interese, ki lahko negativno vplivajo na izvajanje navedenega naročila;

(b) kadar je bil javni kupec na kakršen koli način obveščen, da gospodarski subjekt predstavlja varnostno tveganje za državo članico ali Unijo kot celoto.

Javni kupci ne zahtevajo predhodnih izkušenj z drugimi naročili, ne da bi zahtevali, da imajo izvajalci potrebne človeške in tehnične vire za izvajanje naročila na področju raziskav in razvoja. Javni kupci ne štejejo, da gospodarski subjekti ne izpolnjujejo zahtev glede tehnične in strokovne sposobnosti zgolj zaradi pomanjkanja predhodnih izkušenj z drugimi naročili.

6. Pri vsakem sklicevanju na kvalifikacije ali ravni kvalifikacij, vključene v merila za izbor, se navedejo ravni evropskega ogrodja kvalifikacij iz Priloge II k Priporočilu Sveta z dne 22. maja 2017[42].

7. Kadar javni kupci od gospodarskih subjektov zahtevajo minimalni ekonomski in finančni položaj, lahko od njih zahtevajo eno ali oboje od naslednjega:

(a) določeno minimalno finančno zmogljivost;

(b) ustrezno raven zavarovanja poklicnega tveganja.

8. Kadar javni kupci zahtevajo, da gospodarski subjekti predložijo dokazilo o minimalnem ekonomskem in finančnem položaju, javni kupci gospodarskim subjektom dovolijo, da tako dokazilo predložijo na kateri koli ustrezen način, vključno z naslednjimi:

(a) bančne izpiske ali po potrebi dokazilo o zadevnem zavarovanju poklicne odgovornosti;

(b) računovodske izkaze ali izvlečke iz računovodskih izkazov, če pravo države, v kateri ima gospodarski subjekt sedež, zahteva objavo računovodskih izkazov;

(c) izkaz prometa gospodarskega subjekta za največ tri zadnja poslovna leta, upoštevajoč datum ustanovitve ali začetka poslovanja gospodarskega subjekta, če so informacije o tem prometu na voljo;

(d) poslovni načrt, podprt z izjavami ali drugimi dokazili o opredmetenih in neopredmetenih finančnih sredstvih gospodarskega subjekta, vključno z njegovimi sredstvi intelektualne lastnine, finančnimi prispevki finančnih vlagateljev ali organov financiranja ali dokazili o lastnem kapitalu, vloženem v gospodarski subjekt.

Kadar se zahteva minimalna finančna zmogljivost, ta ne presega 50 %ocenjene vrednosti naročila na področju raziskav in razvoja, razen v ustrezno utemeljenih primerih, na primer v zvezi s posebnimi tveganji, povezanimi z naravo naročenih raziskovalnih in razvojnih storitev. Naročilo na področju raziskav in razvoja. Javni kupec v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila navede glavne razloge za tako zahtevo.

Pri ocenjevanju minimalnega finančnega in ekonomskega položaja lahko javni kupci upoštevajo informacije iz letnih računovodskih izkazov gospodarskega subjekta le, kadar je javni kupec v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila določil metode in merila za tako upoštevanje. Take metode in merila morajo biti transparentni, objektivni in nediskriminatorni.

[42] Priporočilo Sveta z dne 22. maja 2017 o evropskem ogrodju kvalifikacij za vseživljenjsko učenje in razveljavitvi Priporočila Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2008 o uvedbi evropskega ogrodja kvalifikacij za vseživljenjsko učenje (UL C 189, 15.6.2017, str. 15).

Kadar javni kupci določijo merila za izbor glede ekonomskega in finančnega položaja v skladu z odstavkom 6, javni kupci ponudnikom omogočijo, da dokazilo iz prvega pododstavka, točka (d), tega odstavka predložijo med datumom, ko javni kupec ponudnike obvesti o odločitvi o oddaji naročila na področju raziskav in razvoja, in datumom podpisa navedenega naročila.

9. Kadar javni kupci zahtevajo zavarovanje poklicne odgovornosti, zagotovijo in v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila utemeljijo, da je zahtevano kritje odgovornosti sorazmerno z razumno predvidljivim zneskom izgube ali škode, ki jo lahko izvajalci in podizvajalci povzročijo med izvajanjem naročila na področju raziskav in razvoja ali zaradi tega.

10. Kadar postopek naročanja raziskovalnih in razvojnih storitev, ki ga uporabi javni kupec, ne vključuje predizbora gospodarskih subjektov na podlagi razlogov za izključitev ali meril za izbor, javni kupec zahteva popolna listinska dokazila, ki dokazujejo skladnost z veljavnimi razlogi za izključitev in merili za izbor, samo za zmagovalne ponudbe, ki so na podlagi meril za oddajo naročila dosegle najvišjo uvrstitev. Informacije, ki jih je mogoče ugotoviti iz obstoječih nacionalnih podatkovnih zbirk, ki jih je vzpostavil javni organ, ali iz vpisa na uradne sezname ali certifikatov, se brez zadostne utemeljitve ne smejo izpodbijati.

11. Kadar so informacije ali dokumentacija, ki jih predložijo gospodarski subjekti, nepopolne ali napačne ali se zdijo nepopolne ali napačne ali kadar manjkajo posamezni dokumenti, javni kupci v skladu z načeloma enakega obravnavanja in preglednosti zadevnim gospodarskim subjektom omogočijo, da v ustreznem roku predložijo, dopolnijo, pojasnijo ali dokončajo ustrezne informacije ali dokumentacijo, da se odpravi vsaka pomanjkljivost, ki izhaja iz manjše formalne pomanjkljivosti ali nepravilnosti ponudbe, ki ne postavlja pod vprašaj odločitve o oddaji naročila na področju raziskav in razvoja.

Člen 10

Finančna jamstva

1. Javni kupci lahko od ponudnikov zahtevajo, da predložijo garancije za resnost ponudbe, garancije za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti ali zadržana jamstva, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

   (a) znesek garancij za resnost ponudbe ne presega 2 % skupne ocenjene vrednosti naročila na področju raziskav in razvoja, pri čemer je najvišji znesek garancije za resnost ponudbe 500 000 EUR za naročilo na področju raziskav in razvoja z ocenjeno vrednostjo nad 5 000 000 EUR in 100 000 EUR za naročilo z ocenjeno vrednostjo pod 5 000 000 EUR.

   (b) za naročila na področju raziskav in razvoja z ocenjeno vrednostjo naročila nad 500 000 EUR znesek garancij za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti in zadržanih jamstev ne presega 5 % cene posameznega naročila, kar se lahko poveča na 10 % za zelo zapletena ali tvegana naročila na področju raziskav in razvoja, kadar je to utemeljeno z analizo tveganja.

   (c) Za naročila na področju raziskav in razvoja z ocenjeno vrednostjo naročila pod 500 000 EUR se ne zahtevajo garancije za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti ali zadržana jamstva.

2. Vrednosti garancij za resnost ponudbe, garancij za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti in zadržanih jamstev, ki jih javni kupci zahtevajo od ponudnikov, se za MSP, inovativna zagonska podjetja in inovativna podjetja v razširitveni fazi zmanjšajo za 50 %.

3. Javni kupci zagotovijo pravočasno zmanjšanje ali sprostitev finančnih jamstev, ko niso več upravičena.

Člen 17

Merila za oddajo javnega naročila, povezana z inovacijami

1. Javni kupci oddajo naročilo gospodarskemu subjektu, ki ponuja najboljše razmerje med kakovostjo in ceno. V ta namen javni kupci prejete ponudbe ocenijo po metodi najboljšega razmerja med ceno in kakovostjo. Za določitev najboljšega razmerja med ceno in kakovostjo javni kupci ponudbe ocenijo s primerjavo njihove cene in kakovosti, pri čemer slednja temelji na merilih kakovosti, povezanih s predmetom naročila na področju raziskav in razvoja. Pri določanju najboljšega razmerja med ceno in kakovostjo se lahko upoštevajo tudi stroški. Pri ocenjevanju ponudb na podlagi metode najboljšega razmerja med ceno in kakovostjo skupna utež vseh meril kakovosti za oddajo javnega naročila predstavlja vsaj 50 % skupne uteži vseh meril za oddajo javnega naročila. Merilo cene se nanaša samo na ceno ponudbe. Utež, dodeljena merilom, povezanim s skupnimi stroški lastništva, se šteje v zadevni odstotni delež.

2. Merila kakovosti se nanašajo na vsa merila, ki se uporabljajo za oceno, v kolikšni meri ponudba predlaga koristne, učinkovite ali trajnostne rezultate v zvezi s predmetom naročila na področju raziskav in razvoja.

   Kakovost ponudbe se lahko na primer nanaša na naslednje vidike:

   (a) tehnične prednosti, estetske in funkcionalne značilnosti, dostopnost, zasnovo za vse uporabnike, raziskovalne in razvojne metode;

   (b) okoljske, podnebne, socialne in inovacijske cilje v skladu s členom 4(6), varnostne interese in interese javne varnosti v skladu s členom 28 ali zahteve po prednostni obravnavi EU, kadar javni kupec te zahteve uporablja v obliki dodelitve točk za oddajo javnega naročila;

   (c) kakovost dodeljenega osebja, ki lahko znatno vpliva na raven izvajanja naročila, kot so organizacija, kvalifikacije in izkušnje osebja, dodeljenega za izvajanje naročila na področju raziskav in razvoja;

   (d) kakovost organizacije dela, kakovost razporeditve virov, dodeljenih za izvajanje naročila na področju raziskav in razvoja;

3. Merila za oddajo javnega naročila so nediskriminatorna, sorazmerna, specifična, objektivna in merljiva; ocenjujejo se v postopku, ki vsebuje zadostna varovala pred nepravilnostmi. Javnemu kupcu omogočajo učinkovito primerjavo prednosti in slabosti ponujenih raziskovalnih in razvojnih storitev in ne smejo učinkovati tako, da javnemu kupcu podelijo neomejeno svobodo izbire.

4. V postopkih naročanja raziskovalnih in razvojnih storitev javni kupci kot del meril kakovosti za oddajo javnega naročila iz odstavka 2 uporabljajo posebna merila kakovosti za oddajo javnega naročila, namenjena merjenju potencialnega vpliva ponudb na inovacije in ustvarjanje dodane vrednosti za Unijo. Taka merila kakovosti

za oddajo javnega naročila, povezana z inovacijami, iz odstavka 2, točka (e), tega člena vključujejo naslednje:

(a) stopnjo inovativnosti ponudbe in obseg, v katerem ta stopnja inovativnosti prispeva k splošni kakovosti predloga, ki naj bi bil raziskan, razvit ali testiran med naročanjem na področju raziskav in razvoja, kadar je mogoče z uporabo meril kakovosti, ki so specifična za predvidene rezultate naročanja na področju raziskav in razvoja;

(b) skupne stroške lastništva in dolgoročne koristi ponudbe, vključno z vplivom kakršnega koli pristopa vrednostnega inženiringa, predlaganega v ponudbi, na te stroške in koristi;

(c) vpliv ponudbe na krepitev tehnološke dobavne verige in razvoj inovacijskega ekosistema v Uniji, tudi za kritične tehnologije;

(d) delež vrednosti dejavnosti, predlaganih za izvajanje v Uniji kot del naročila na področju raziskav in razvoja;

(e) kadar je ustrezno, obseg, v katerem ponudba predlaga vključitev tehnologij, razvitih v Uniji, vključno z rezultati raziskav in razvoja, ki izhajajo iz javno financiranih raziskovalnih in razvojnih programov na notranjem trgu, ter uporabo orodij, kot so standardi, specifikacije, programska oprema ali modeli ali druga tehnologija, razvita v Uniji.

5. Javni kupci lahko poleg meril iz odstavka 4 uporabijo tudi druga merila za oddajo javnega naročila, povezana z inovacijami. Skupna utež vseh meril za oddajo javnega naročila, povezanih z inovacijami, je vsaj 15 % skupne uteži vseh meril za oddajo javnega naročila, skupna utež meril za oddajo javnega naročila, povezanih z inovacijami, iz odstavka 1, točke (c), (d) in (e), pa ne presega 15 % skupne uteži vseh meril za oddajo javnega naročila. Merila za oddajo javnega naročila, povezana z inovacijami, so del meril kakovosti za oddajo javnega naročila iz odstavka 2.

6. Z odstopanjem od odstavkov 4 in 5 se obveznost uporabe meril za oddajo javnega naročila, povezanih z inovacijami, na podlagi tega člena ne uporablja za postopke naročanja raziskovalnih in razvojnih storitev, katerih edini predmet je naročanje svetovalnih storitev na področju raziskav in razvoja, ki jih zajemajo kode CPV 73200000-4, 73210000-7 in 73220000-0.

Člen 18

Oblikovanje zahtev za značilnosti naročenih raziskovalnih in razvojnih storitev

1. Javni kupci zahteve za značilnosti raziskovalnih in razvojnih storitev, ki se naročajo, in njihovih predvidenih rezultatov v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila oblikujejo po naslednjem prednostnem vrstnem redu:

(a) zahteve, določene z zakonom;

(b) funkcionalne zahteve;

(c) zahteve glede zmogljivosti;

(d) zahteve glede zasnove.

Javni kupci za vsako značilnost posebej uporabijo prednostni vrstni red iz prvega pododstavka.

Če v veljavnem pravu Unije ali nacionalnem pravu ni določeno drugače, javni kupci vse zahteve iz tega odstavka pripravijo tako, da lahko ponudnik skladnost dokaže s katerim koli alternativnim enakovrednim dokazilom.

2. Javni kupci zahtevo oblikujejo kot zahtevo glede zmogljivosti ali zahtevo glede zasnove samo, kadar take zahteve ni mogoče oblikovati kot funkcionalne zahteve.

3. Kadar za določeno značilnost ni zahteve, določene z zakonom, in kadar določene značilnosti ni mogoče zadostno opisati z zahtevami iz odstavka 1, se zahteve za to značilnost lahko oblikujejo na katerega koli od naslednjih načinov s sklicevanjem, po prednostnem vrstnem redu, na:

   (a) harmonizirane standarde ter standarde in standardizacijske dokumente, katerih sklici so bili za namene tega odstavka objavljeni v *Uradnem listu Evropske unije* ali na kateri koli drug način, določen v skladu z zakonodajo Unije, in skupne specifikacije, ki se razumejo kot tehnične specifikacije, ki niso standardi in jih sprejme Komisija, skladnost z njimi pa zagotavlja domnevo o skladnosti z zahtevami iz ustrezne zakonodaje Unije;

   (b) evropske standarde, kakor so opredeljeni v členu 2 Uredbe (EU) št. 1025/2012, vključno z nacionalnimi standardi, s katerimi se prenašajo evropski standardi;

   (c) Evropske ocenjevalne dokumente;

   (d) mednarodni standardi;

   (e) druge standardizacijske dokumente, ki jih pripravi evropska organizacija za standardizacijo, kakor je opredeljena v Uredbi (EU) št. 1025/2012;

   (f) kadar kateri od sklicev iz točk (a) do (f) ne obstaja, nacionalne standarde, nacionalna tehnična soglasja ali nacionalne tehnične specifikacije.

   Vsakemu sklicu se dodajo besede „ali enakovredno“, razen če se sklic nanaša na obvezne harmonizirane tehnične specifikacije.

4. Javni kupci zagotovijo, da se dokumentacija v zvezi z oddajo javnega naročila ne sklicuje na določeno znamko, trgovsko ime ali vir ali določen postopek, ki je značilen za proizvode, storitve ali gradnje, ki jih zagotavlja določen gospodarski subjekt, ali na blagovne znamke, patente, tipe ali določeno poreklo ali proizvodnjo, kar bi imelo učinek dajanja prednosti določenim gospodarskim subjektom, proizvodom, storitvam ali gradnjam ali njihovega izločanja.

   Z odstopanjem od prvega pododstavka so taki sklici dovoljeni le, kadar dovolj natančen in razumljiv opis predmeta naročila na področju raziskav in razvoja v skladu z odstavki 1, 2 in 3 ni mogoč. Javni kupci od te obveznosti ne odstopajo, razen če je to utemeljeno s predmetom naročila na področju raziskav in razvoja, in v tem primeru se sklicu dodajo besede „ali enakovredno“.

Člen 19

Delitev tveganj in koristi pod tržnimi pogoji

1. Javni kupci zagotovijo, da pravice intelektualne lastnine do rezultatov, ki jih ustvari izvajalec pri izvajanju naročila na področju raziskav in razvoja, ne pripadejo izključno javnemu kupcu za uporabo pri izvajanju njegove lastne dejavnosti, temveč da javni kupec z izvajalcem pod tržnimi pogoji deli tveganja in koristi, povezane s temi pravicami intelektualne lastnine. Za izpolnitev te zahteve javni kupci in izvajalci izpolnijo obveznosti iz odstavkov 2 do 9:

2. Izvajalci imajo pravico obdržati lastništvo pravic intelektualne lastnine do rezultatov, ki so jih ustvarili pri izvajanju naročila na področju raziskav in razvoja. Naročilo na področju raziskav in razvoja izvajalcem zagotavlja to pravico pod pogojem, da so izvajalci obvezani zaščititi svoje rezultate, si po najboljših močeh prizadevati za njihovo komercializacijo in jih ne uporabljati v nasprotju z javnim interesom.

3. Izvajalci javne kupce čim prej uradno obvestijo o vseh rezultatih, ki jih je mogoče izkoriščati, in sicer v najdaljšem roku od ustvaritve rezultatov, določenem v naročilu na področju raziskav in razvoja. To uradno obvestilo vključuje odločitev izvajalca, da te rezultate zaščiti in komercializira. Kadar se izvajalci odločijo, da rezultatov, kot so opredeljeni v naročilu na področju raziskav in razvoja, ne bodo zaščitili ali komercializirali, ima javni kupec z odstopanjem od odstavka 2 in brez poseganja v moralne pravice avtorjev pravico:

   (a) da v dogovoru z izvajalcem osebju izvajalca podeli pravico do zaščite teh rezultatov in pridobitve lastništva pravic intelektualne lastnine do teh rezultatov; ali

   (b) da sam zaščiti te rezultate, sam pridobi lastništvo pravic intelektualne lastnine do teh rezultatov ter prenese rezultate ali podeli licence zanje pod poštenimi in razumnimi pogoji ter na nediskriminatoren način.

4. Javni kupci pridobijo vsaj brezplačen dostop do rezultatov, ki jih ustvarijo izvajalci v okviru naročila na področju raziskav in razvoja, za lastno uporabo in za uporabo s strani svojih sedanjih in prihodnjih izvajalcev pri izvajanju vseh naročil, ki jih oddajo ti javni kupci. Javni kupci lahko zahtevajo tudi, da tak brezplačen dostop poleg pravic do uporabe vključuje druge pravice dostopa, kot so pravice do spreminjanja in vzdrževanja rezultatov.

5. V izrednih razmerah, kadar izvajalci ne morejo zadostiti naknadnemu povpraševanju po rezultatih naročila na področju raziskav in razvoja na trgu Unije, imajo javni kupci pravico podeliti licence ali od izvajalcev zahtevati, da tretjim osebam podelijo licence za komercialno uporabo rezultatov naročila na področju raziskav in razvoja na neizključni podlagi, brez pravice do podelitve podlicence in pod poštenimi in razumnimi pogoji.

6. Kadar izvajalci svojih rezultatov ne komercializirajo v razumnem roku, kot je določen v naročilu na področju raziskav in razvoja, vendar za to navedejo upravičene razloge, javni kupci:

   (a) pri izvajalcih preverijo, ali so sposobni in pripravljeni komercializirati rezultate, če se jim odobri razumno dolgo dodatno obdobje;

   (b) le če se preveri, da izvajalci rezultatov niso sposobni ali pripravljeni komercializirati ali jih ne komercializirajo v dodatnem obdobju iz točke (a), imajo pravico:

      (a) podeliti licence ali od izvajalcev zahtevati, da tretjim osebam pod poštenimi in razumnimi pogoji podelijo licence za komercialno uporabo rezultatov naročila na področju raziskav in razvoja na neizključni podlagi, brez pravice do podelitve podlicence, ali

      (b) le če licenciranje iz točke (i) ne zadostuje za doseganje komercializacije, zahtevane z naročilom na področju raziskav in razvoja, od izvajalca zahtevati, da lastništvo teh rezultatov prenese na javne kupce pod

poštenimi in razumnimi pogoji ter brez poseganja v moralne pravice avtorjev.

7. Kadar izvajalci svojih rezultatov ne komercializirajo v razumnem roku, določenem v naročilu na področju raziskav in razvoja, in tega ne upravičijo z upravičenimi razlogi ali kadar izvajalci te rezultate uporabljajo v nasprotju z javnim interesom ter kadar prizadevanja javnih kupcev, da v razumnem roku od izvajalcev pridobijo dovoljenje za licenciranje rezultatov pod poštenimi in razumnimi pogoji, niso bila uspešna, imajo javni kupci pravico:

   (a) podeliti licence ali od izvajalcev zahtevati, da tretjim osebam podelijo licence za komercialno uporabo rezultatov naročila na področju raziskav in razvoja na neizključni podlagi, brez pravice do podelitve podlicence in brez finančnega nadomestila izvajalcem; ali

   (b) če ukrep iz točke (a) ne zadostuje za preprečitev uporabe rezultatov v nasprotju z javnim interesom ali doseganje komercializacije, zahtevane z naročilom na področju raziskav in razvoja, od izvajalca zahtevati, da lastništvo teh rezultatov prenese na javne kupce brez finančnega nadomestila izvajalcem in brez poseganja v moralne pravice avtorjev.

8. Za namene odstavkov 6 in 7 upravičeni razlogi vključujejo primere, ko izvajalec dokaže, da si je po najboljših močeh prizadeval komercializirati rezultate in preprečiti zlorabo rezultatov v nasprotju z javnim interesom.

9. Izvajalci javne kupce vnaprej uradno obvestijo o vsakem namenu podelitve izključne licence ali prenosa lastništva rezultatov naročanja raziskovalnih in razvojnih storitev. Javni kupci imajo pravico nasprotovati podelitvi izključne licence ali prenosu lastništva rezultatov naročanja raziskovalnih in razvojnih storitev s strani izvajalcev v katerem koli od naslednjih primerov:

   (a) kadar bi tako licenciranje ali tak prenos negativno vplival na dostop javnega kupca do rezultatov ali njihovo komercialno izkoriščanje;

   (b) kadar bi bilo tako licenciranje ali tak prenos v nasprotju z javnim interesom v sektorjih, ki so bistvenega pomena za socialno-ekonomski ali tehnološki razvoj Unije ali držav članic javnih kupcev;

   (c) kadar bi ti rezultati postali predmet nadzora ali drugih omejitev države, ki ni ena od držav iz člena 11(1), tako, da bi to negativno vplivalo na dostop javnega kupca do rezultatov ali njihovo komercializacijo, kot je navedeno v točki (a) tega odstavka, ali tako, da bi bilo to v nasprotju z javnim interesom, kot je navedeno v točki (b) tega odstavka.

10. Za javna naročila raziskovalnih in razvojnih storitev, ki niso predkomercialna javna naročila, lahko javni kupci z odstopanjem od odstavkov 1 do 9, kadar je to utemeljeno s katerim koli od naslednjih prevladujočih razlogov javnega interesa, ki se navedejo v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, pridobijo lastništvo pravic intelektualne lastnine do rezultatov, ki jih ustvarijo izvajalci v okviru naročila na področju raziskav in razvoja:

   (a) kadar je to potrebno in utemeljeno za zagotovitev zaščite varnostnih interesov in interesov javne varnosti Unije ali ene ali več njenih držav članic v smislu člena 28(2);

(b) kadar je to potrebno za preprečitev zlorabe rezultatov s strani izvajalcev ali drugih tretjih oseb in ne obstaja drug učinkovit način za preprečitev take zlorabe;

(c) kadar namerava javni kupec imeti izključne pravice za izkoriščanje pravic intelektualne lastnine do rezultatov, ki jih ustvarijo izvajalci.

Kadar javni kupci pridobijo lastništvo pravic intelektualne lastnine v skladu s prvim pododstavkom:

(a) če pravic intelektualne lastnine, pridobljenih na podlagi odstavka 10, točka (c), ne izkoristijo v štirih letih od datuma pridobitve lastništva pravic intelektualne lastnine, ponudijo prenos lastništva teh pravic intelektualne lastnine ali podelitev licenc zanje pod poštenimi in razumnimi pogoji ter na nediskriminatoren način;

(b) če se odločijo prenesti lastništvo teh pravic intelektualne lastnine ali podeliti licence zanje, to storijo pod poštenimi in razumnimi pogoji ter na nediskriminatoren način;

(c) zagotovijo, da se lahko vsi rezultati, ki ne ustvarjajo pravic intelektualne lastnine, široko razširjajo brez poseganja v obveznosti glede zaupnosti in varstva podatkov iz člena 26.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 39 za spremembo seznama primerov iz prvega pododstavka tega odstavka ob upoštevanju naslednjih meril:

(a) vpliva na povečanje komercializacije rezultatov raziskav in razvoja;

(b) vpliva na izboljšanje dostopa inovativnih podjetij, zlasti inovativnih zagonskih podjetij in podjetij v razširitveni fazi ter novih udeležencev na trgu;

(c) vpliva na socialno-ekonomski ali tehnološki razvoj v Uniji;

(d) vpliva na strateško avtonomijo in gospodarsko varnost Unije;

(e) vpliva na zaščito javnih interesov;

11. Javni kupci:

(a) od izvajalcev zahtevajo, da v podizvajalskih pogodbah določijo, da podizvajalce zavezujejo iste pravice in obveznosti v zvezi s pravicami intelektualne lastnine, kot se uporabljajo za izvajalce na podlagi naročila na področju raziskav in razvoja, zlasti da se pri vsakem sporazumu o prenosu ali licenciranju obveznosti izvajalca iz naročila na področju raziskav in razvoja prenesejo na novega lastnika ali pridobitelja licence ter da ima novi lastnik ali pridobitelj licence obveznost, da jih prenese naprej pri vsakem poznejšem prenosu ali licenciranju;

(b) pri pripravi in izvajanju obveznosti, ki vplivajo na varstvo pravic intelektualne lastnine v okviru naročil na področju raziskav in razvoja, ravnajo v skladu z veljavnim pravom Unije o intelektualni lastnini, Sporazumom TRIPS[43] in drugimi mednarodnimi obveznostmi Unije ali zadevnih držav članic.

[43] Sporazum o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine (TRIPS), vsebovan iz Aneksa 1C k Sporazumu o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije, UL L 336, 23.12.1994, str. 214, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/1994/800(16)/oj.

Za namene prvega pododstavka, točka (b), kadar sodelovanje pri naročanju raziskovalnih in razvojnih storitev ni omejeno na gospodarske subjekte s poreklom iz držav članic, javni kupci gospodarske subjekte s poreklom iz drugih držav članic STO glede varstva intelektualne lastnine obravnavajo nič manj ugodno kot gospodarske subjekte s poreklom iz države javnega kupca, razen če Sporazum TRIPS določa drugače.

Člen 20

Spremembe naročila

1. Javni kupci lahko oddana naročila na področju raziskav in razvoja med njihovo veljavnostjo spremenijo brez novega postopka naročanja na področju raziskav in razvoja, kadar je bila ta možnost ne glede na denarno vrednost sprememb določena v prvotni dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila v jasnih, natančnih in nedvoumnih klavzulah o reviziji, ki lahko vključujejo klavzule o reviziji cen ali opcije. V takih klavzulah so navedeni obseg in vrsta možnih sprememb ali opcij ter pogoji, pod katerimi se lahko uporabijo. V takih klavzulah pa niso predvidene spremembe ali možnosti, ki bi spremenile splošno naravo javnih naročil na področju raziskav in razvoja.

2. Javni kupci lahko oddana naročila na področju raziskav in razvoja med njihovo veljavnostjo spremenijo tudi brez novega postopka naročanja na področju raziskav in razvoja, če sta izpolnjena oba naslednja pogoja:

   (a) sprememba ni bistvena v smislu odstavka 3 ali, kadar je sprememba bistvena, spada v katerega od primerov iz odstavka 4;

   (b) sprememba ustreza objektivnim potrebam, ki nastanejo med izvajanjem naročila na področju raziskav in razvoja, je omejena na to, kar je potrebno in primerno za zagotovitev njenega izvajanja in neprekinjenosti, ter ne spremeni prvotnega ekonomskega ravnovesja naročila v korist izvajalca na način, ki ni bil predviden v prvotnem naročilu.

3. Sprememba se šteje za bistveno v enem ali več od naslednjih primerov:

   (a) sprememba uvaja pogoje, ki bi, če bi bili del prvotnega postopka javnega naročanja, omogočili udeležbo drugih kandidatov kot tistih, ki so bili prvotno izbrani, ali sprejem druge ponudbe kot tiste, ki je bila prvotno izbrana, ali pa bi k sodelovanju v postopku javnega naročanja pritegnili še druge udeležence;

   (b) kadar se z njo spremenijo bistvene zahteve ali pogoji naročila, kot so:

   (c) sprememba ekonomskega ravnotežja javnega naročila na področju raziskav in razvoja v korist izvajalca na način, ki ni bil predviden v prvotnem naročilu;

      (a) znatna razširitev obsega naročila na področju raziskav in razvoja;

      (b) identiteta izvajalca v drugih primerih, kot so določeni v odstavku 4, točka (c).

4. Če ne spremenijo prvotnega ekonomskega ravnovesja naročila na področju raziskav in razvoja v korist izvajalca na način, ki ni bil določen v prvotnem naročilu na področju raziskav in razvoja, so bistvene spremembe v smislu odstavka 2 dopustne samo v naslednjih primerih:

   (a) kadar so med izvajanjem naročila na področju raziskav in razvoja postale potrebne dodatne storitve ali blago, če zamenjava izvajalca ni tehnično ali

ekonomsko izvedljiva, tudi zaradi soodvisnosti z obstoječimi gradnjami ali storitvami ali znatnega povečanja stroškov;

(b) kadar je sprememba potrebna zaradi okoliščin, ki jih skrben javni kupec ob začetku postopka naročanja na področju raziskav in razvoja razumno ni mogel predvideti in ki pomembno vplivajo na izvajanje ali izvedljivost naročila, vključno z:

(a) bistvenimi spremembami veljavnega regulativnega ali pravnega okvira;

(ii) pomembnim tehnološkim razvojem;

(iii) hudimi motnjami, izrednimi razmerami ali krizami z znatnim ekonomskim, družbenim ali operativnim učinkom;

(c) kadar prvotnega izvajalca nadomesti drug subjekt v enem od naslednjih primerov:

(a) po združitvi, prevzemu, pridobitvi, insolventnosti ali drugem prestrukturiranju podjetja drug gospodarski subjekt v celoti ali deloma prevzame pravice in obveznosti prvotnega izvajalca, če novi subjekt izpolnjuje prvotna kvalitativna merila za izbor, se naročilo na področju raziskav in razvoja ne spremeni drugače bistveno in nadomestitev ni namenjena izogibanju uporabi te uredbe; ali

(ii) javni kupec sam prevzame obveznosti glavnega izvajalca do njegovih podizvajalcev, če je ta možnost predvidena v nacionalnem pravu;

5. Sprememba, katere vrednost ne presega 15 % vrednosti prvotnega naročila na področju raziskav in razvoja, se šteje za nebistveno in se lahko izvede brez novega postopka naročanja, če sprememba ne spremeni prvotnega ekonomskega ravnovesja naročila na področju raziskav in razvoja v korist izvajalca na način, ki ni bil predviden v prvotnem naročilu na področju raziskav in razvoja.

Če je opravljenih več zaporednih sprememb, se mejne vrednosti oceni na podlagi kumulativne neto vrednosti zaporednih sprememb.

6. Pred spremembo naročila na področju raziskav in razvoja javni kupec na podlagi objektivnih in preverljivih elementov ugotovi, da so izpolnjeni pogoji iz odstavka 2. Javni kupci vodijo podrobne pisne evidence o bistvenih elementih spremembe, vključno z njeno utemeljitvijo, nujnostjo ali primernostjo ter njenim učinkom na ekonomsko ravnovesje naročila, zlasti na porazdelitev tveganj in ekonomskih prednosti, da utemeljijo odločitve o spremembi naročila na področju raziskav in razvoja ter pristojnim nadzornim, revizijskim in pritožbenim organom omogočijo preverjanje skladnosti s tem členom.

7. Pred vsako spremembo naročila na področju raziskav in razvoja, ki presega 50 % prvotne ocenjene vrednosti naročila, javni kupci objavijo obvestilo o spremembi naročila v zvezi s tem. Tako obvestilo vsebuje utemeljitev spremembe brez novega postopka naročanja. Zaporedne spremembe ne smejo biti namenjene izogibanju tej uredbi.

8. Kadar javni kupci v skladu z odstavkom 4 bistveno spremenijo naročilo na področju raziskav in razvoja in sprememba ne presega 50 % prvotne ocenjene vrednosti naročila, objavijo obvestilo o spremembi naročila v 20 koledarskih dneh od datuma, ko je bila sprememba izvedena.

9. Spremembe naročila na področju raziskav in razvoja se ne uporabljajo za odpravo pomanjkljivosti pri izvajanju s strani izvajalca, ki niso utemeljene z okoliščinami, na katere ta ne more vplivati.

Člen 21

Vrednostni inženiring

1. Javni kupci v vsa naročila na področju raziskav in razvoja, za katere se uporablja ta uredba, z ocenjeno vrednostjo brez DDV, ki presega:

   (a) 10 milijonov EUR od … [Urad za publikacije: vstaviti datum eno leto od datuma začetka veljavnosti te uredbe];

   (b) 9 milijonov EUR od … [Urad za publikacije: vstaviti datum dve leti od datuma začetka veljavnosti te uredbe];

   (c) 8 milijonov EUR od … [Urad za publikacije: vstaviti datum tri leta od datuma začetka veljavnosti te uredbe];

   (d) 7 milijonov EUR od … [Urad za publikacije: vstaviti datum tri leta od datuma začetka veljavnosti te uredbe];

   (e) 6 milijonov EUR od … [Urad za publikacije: vstaviti datum štiri leta od datuma začetka veljavnosti te uredbe];

   (f) 5 milijonov EUR od … [Urad za publikacije: vstaviti datum pet let od datuma začetka veljavnosti te uredbe].

   Javni kupci lahko klavzulo o vrednostnem inženiringu vključijo v naročila na področju raziskav in razvoja z nižjo ocenjeno vrednostjo.

2. Javni kupci v naročilo na področju raziskav in razvoja vključijo:

   (a) klavzule o vrednostnem inženiringu, ki izvajalce spodbujajo k predložitvi predlogov sprememb v okviru vrednostnega inženiringa med celotnim izvajanjem naročila na področju raziskav in razvoja (v nadaljnjem besedilu: prostovoljne klavzule o vrednostnem inženiringu) ali

   (b) klavzule o vrednostnem inženiringu, ki od izvajalcev zahtevajo, da javnemu kupcu v rednih presledkih med celotnim izvajanjem naročila na področju raziskav in razvoja predložijo predloge sprememb v okviru vrednostnega inženiringa (v nadaljnjem besedilu: obvezne klavzule o vrednostnem inženiringu).

   Javni kupci lahko obvezni vrednostni inženiring iz prvega pododstavka, točka (b), uporabijo za celotno naročilo na področju raziskav in razvoja ali samo za dele naročila na področju raziskav in razvoja.

   Kadar javni kupci uporabijo obvezni vrednostni inženiring za dele naročila na področju raziskav in razvoja, v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila zahteve, povezane s temi deli, oblikujejo kot funkcionalne zahteve ali zahteve glede zmogljivosti.

   Izvajalci vključijo ustrezne obvezne ali prostovoljne klavzule o vrednostnem inženiringu v vsako podizvajalsko pogodbo, ki na datum sklenitve podizvajalske pogodbe presega vrednosti iz odstavka 1. V podizvajalske pogodbe lahko pod navedenimi vrednostmi vključijo ustrezne obvezne ali prostovoljne klavzule o vrednostnem inženiringu.

3. Kadar izvajalci predložijo predloge sprememb v okviru vrednostnega inženiringa iz prvega pododstavka odstavka 2, v te predloge vključijo:

(a) vse predlagane spremembe katere koli storitve na področju raziskav in razvoja, ki so bile naročene v okviru naročanja na področju raziskav in razvoja;

(b) opis vseh učinkov, ki jih lahko imajo predlagane spremembe iz točke (a) tega odstavka na pravice in obveznosti naročnikov naročila na področju raziskav in razvoja, vključno s ceno različnih delov naročila na področju raziskav in razvoja iz odstavka 2, drugi pododstavek, ali na naloge izvajalca;

(c) z dokazi podprto analizo pričakovanih stroškov in koristi predlaganih sprememb;

(d) v primeru podizvajanja vse predloge sprememb v okviru vrednostnega inženiringa, ki jih predložijo njihovi podizvajalci in ki so potrebni za izvedbo predloga spremembe izvajalca v okviru vrednostnega inženiringa.

4. Javni kupci ne sprejmejo predlogov sprememb v okviru vrednostnega inženiringa, ki:

(a) spreminjajo predmet naročila na področju raziskav in razvoja;

(b) poslabšujejo bistvene funkcije ali značilnosti naročenih raziskovalnih in razvojnih storitev ali njihovih predvidenih rezultatov, kakor so opisani v funkcionalnih zahtevah ali zahtevah glede zmogljivosti;

(c) vključujejo samo spremembo dobavljivih količin naročenih storitev na področju raziskav in razvoja in njihovih predvidenih rezultatov;

(d) vključujejo spremembo končnih postavk na področju raziskav in razvoja ali količin za testiranje na področju raziskav in razvoja, ki izhajajo izključno iz predhodnega testiranja na podlagi naročila na področju raziskav in razvoja.

5. Javni kupci v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila določijo, da lahko odobrijo spremembe, s katerimi se lahko cena naročila na področju raziskav in razvoja zniža ali zviša na podlagi predloga spremembe izvajalca v okviru vrednostnega inženiringa. V dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila se določijo omejitve dovoljenih zvišanj cene naročila na področju raziskav in razvoja zaradi sprememb, s katerimi se uporabi predlog spremembe v okviru vrednostnega inženiringa. Vse take spremembe za vrednostni inženiring se izvedejo v skladu s členom 20.

6. Javni kupci v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila določijo stopnje delitve spodbud, s katerimi se med javne kupce in izvajalce razdelijo vsi neto prihranki stroškov, ki jih javni kupci dosežejo s sprejetimi predlogi sprememb v okviru vrednostnega inženiringa pri tekočem naročilu na področju raziskav in razvoja. Kadar predlog spremembe v okviru vrednostnega inženiringa ustvari neto prihranke stroškov za javne kupce pri morebitnih prihodnjih naročilih na področju raziskav in razvoja, se v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila določi, ali bo javni kupec izvajalčev delež prihrankov pri naročilu plačal z enkratnim plačilom ali z več plačili v daljšem časovnem obdobju ob oddaji prihodnjih naročil na področju raziskav in razvoja. Javni kupci zagotovijo, da izvajalčev delež prihrankov stroškov, ki ga plačajo izvajalcu v okviru naročanja na področju raziskav in razvoja, ni enak ali višji od stroškov storitev na področju raziskav in razvoja, opravljenih v okviru naročila na področju raziskav in razvoja.

7. Javni kupci lahko vsak predlog spremembe v okviru vrednostnega inženiringa enostransko sprejmejo ali zavrnejo v celoti ali deloma. Če javni kupec ne sprejme

predloga spremembe v okviru vrednostnega inženiringa, izvajalca pisno obvesti in pojasni razloge za zavrnitev. Izvajalec lahko vsak predlog spremembe v okviru vrednostnega inženiringa v celoti ali deloma umakne kadar koli preden ga sprejme javni kupec. Dokler se s spremembo naročila predlog spremembe v okviru vrednostnega inženiringa ne uporabi za naročilo na področju raziskav in razvoja, ki se izvaja, izvajalec nadaljuje izvajanje v skladu z obstoječim naročilom na področju raziskav in razvoja.

Člen 22

Javna naročila z več izvajalci

1. Javni kupci pri postopkih naročanja na področju raziskav in razvoja uporabijo različne dobavne vire ter oddajo več naročil na področju raziskav in razvoja več izvajalcem.

2. Javni kupci v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila navedejo najmanjše število naročil na področju raziskav in razvoja, ki naj bi bila oddana v skladu z odstavkom 1.

3. Naročila na področju raziskav in razvoja v okviru javnih naročil z več izvajalci se oddajo in podpišejo po vrstnem redu na seznamu razvrščenih ponudb od najvišje do najnižje ocene na podlagi njihovega ocenjevanja v skladu s členom 11, razen če obstajajo ustrezno utemeljeni razlogi za drugačno ravnanje, ob popolnem spoštovanju načel enake obravnave in preglednosti. Vsa naročila na področju raziskav in razvoja se oddajo v istem postopku naročanja na področju raziskav in razvoja.

4. Javni kupci pri določanju števila naročil na področju raziskav in razvoja, ki se oddajo v skladu z odstavkom 1, upoštevajo koristi, ki jih lahko javna naročila z več izvajalci ustvarijo, da bi se:

   (a) preprečile prevelike odvisnosti od enega samega ali omejenega števila izvajalcev glede proizvodov, gradenj ali storitev, ki so bistveni za notranje ali zunanje dejavnosti javnega kupca, ali glede proizvodov, gradenj ali storitev, ki temeljijo na kritičnih tehnologijah ali kritičnih surovinah;

   (b) zmanjšali tehnološka ali inovacijska tveganja, tudi s spodbujanjem razvoja, testiranja ali vključevanja alternativnih rezultatov različnih izvajalcev;

   (c) obravnavali primere, v katerih na trgu ni zadostne konkurence, ali preprečili oziroma zmanjšali vezanost na dobavitelja s spodbujanjem večje konkurence na trgu;

   (d) ublažili motnje v storitvah in enotne točke odpovedi z zagotavljanjem tehnične redundance v infrastrukturi, omrežju ali sistemu za zagotavljanje storitev javnega kupca;

   (e) kadar je to potrebno in utemeljeno zaradi zaščite varnostnih interesov in interesov javne varnosti Unije ali ene ali več njenih držav članic v smislu člena 28(2), rezervirali najmanjše število naročil na področju raziskav in razvoja za gospodarske subjekte s poreklom iz držav članic v skladu s členom 11(6).

5. Z odstopanjem od odstavka 1 lahko javni kupci, kadar je to utemeljeno iz katerega koli od naslednjih razlogov, ki se navedejo v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega

naročila, oddajo eno samo naročilo na področju raziskav in razvoja, ne da bi uporabili javno naročilo z več izvajalci v skladu s tem členom:

(a) postopki naročanja na področju raziskav in razvoja, katerih edini predmet je naročanje svetovalnih storitev na področju raziskav in razvoja, zajetih s kodami CPV 73200000-4, 73210000-7 in 73220000-0;

(b) pri naročilih na področju raziskav in razvoja, ki niso predkomercialna naročila, kadar je izpolnjen kateri koli od naslednjih pogojev:

  (a) rezultati preverjanja trga iz člena 9 in tržnih raziskav kažejo, da je trg premajhen, da bi v postopku naročanja na področju raziskav in razvoja sodelovalo več izvajalcev;

  (b) dolgoročne koristi javnih naročil z več izvajalci iz odstavka 4 tega člena ne odtehtajo dodatnih stroškov za javnega kupca, ki uporablja javna naročila z več izvajalci;

  (c) oddaja enega samega naročila na področju raziskav in razvoja je potrebna in utemeljena za zagotovitev zaščite varnostnih interesov in interesov javne varnosti Unije ali ene ali več njenih držav članic v smislu člena 28(2);

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 39, s katerimi se spremeni seznam primerov iz prvega pododstavka tega odstavka, pri čemer upošteva naslednja merila:

(a) vpliv na povečanje komercializacije rezultatov raziskav in razvoja;

(b) učinek na izboljšanje dostopa inovativnih podjetij, zlasti inovativnih zagonskih podjetij in podjetij v razširitveni fazi, ter novih udeležencev na trgu;

(c) vpliv na socialno-ekonomski ali tehnološki razvoj v Uniji;

(d) vpliv na strateško avtonomijo in gospodarsko varnost Unije;

(e) vpliv na zaščito javnih interesov;

Člen 23

Povabilo za oddajo ponudb za naročanje na področju raziskav in razvoja

1. Javni kupci začetek povabila za oddajo ponudb za naročanje na področju raziskav in razvoja objavijo z obvestilom o javnem naročilu. To obvestilo vsebuje:

(a) se objavi v *Uradnem listu Evropske unije*, nato pa se objavi tudi na nacionalnem portalu javnega naročanja države članice javnega kupca;

(b) vsebuje naslednje elemente:

  (a) sklice na ustrezne kode CPV za storitve na področju raziskav in razvoja

  (b) navedbo, kadar je ustrezno, da se povabilo k oddaji ponudb nanaša na inovacije, tako da se v obvestilu o javnem naročilu označi polje „inovacije“ in se, kadar je ustrezno, besedilo „predkomercialno naročanje“ vključi v polje „naslov naročila“;

  (c) ocenjeno vrednost naročanja na področju raziskav in razvoja, izračunano v skladu z metodologijo iz člena 10(5).

2. Javni kupci začetek povabila k oddaji ponudb za naročanje na področju raziskav in razvoja široko promovirajo na trgu. V ta namen lahko javni kupci po objavi začetka povabila k oddaji ponudb z obvestilom o javnem naročilu začetek povabila k oddaji ponudb objavijo in promovirajo prek vseh široko dostopnih medijev.

3. Z odstopanjem od odstavkov 1 in 2 tega člena javni kupci, kadar je to potrebno in utemeljeno za zagotovitev zaščite varnostnih interesov ali interesov javne varnosti Unije ali ene ali več njenih držav članic v smislu člena 28(2), objavijo in promovirajo obvestilo o javnem naročilu brez vseh občutljivih informacij ter gospodarske subjekte pozovejo, naj izrazijo interes za predložitev ponudb za naročanje na področju raziskav in razvoja. Občutljive informacije se pošljejo samo gospodarskim subjektom, ki so izrazili interes, izpolnjujejo merila za izbor in ne predstavljajo varnostnega tveganja v smislu člena 28(4), točka (d).

4. Z odstopanjem od odstavkov 1 in 2 tega člena javni kupci, kadar bi bila objava obvestila o javnem naročilu iz odstavkov 1 in 2 tega člena ter objava drugih elementov v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila iz člena 10 v nasprotju z varnostnimi interesi in interesi javne varnosti Unije ali ene ali več njenih držav članic v smislu člena 28(2), k oddaji ponudb povabijo in dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila posredujejo samo potencialno primernim gospodarskim subjektom, ki so bili opredeljeni med preverjanjem trga iz člena 9 in med tržnimi raziskavami, izpolnjujejo kvalifikacijska merila in ne predstavljajo varnostnega tveganja v smislu člena 28(4), točka (d).

5. Minimalni rok za prejem ponudb je en mesec od datuma, ko je bilo poslano obvestilo o javnem naročilu za objavo v *Uradnem listu Evropske unije*. Javni kupec lahko ta najkrajši rok skrajša, kadar je bil v skladu z Uredbo (EU) 2024/2747[44] aktiviran način za izredne razmere, kadar je bil v skladu z Uredbo Sveta (EU) 2022/2372[45] aktiviran okvir za izredne razmere, kadar obstajajo resne čezmejne grožnje za zdravje v skladu z Uredbo (EU) 2022/2371[46] ali kadar je Komisija razglasila krizo ali izredne razmere. Najdaljši rok, v katerem javni kupci zaključijo ocenjevanje ponudb in ponudnike obvestijo o odločitvi o oddaji naročila, je 60 koledarskih dni od roka za prejem ponudb.

6. Javni kupci na podlagi informacij v ponudbi preverijo, kateri ponudniki imajo dostop do naročanja na področju raziskav in razvoja v skladu s pogoji iz člena 11.

7. Brez poseganja v člen 15(9) javni kupci ocenijo vse ponudbe, ki so jih predložili ponudniki z dostopom do naročanja na področju raziskav in razvoja, na podlagi objektivnih in nediskriminatornih meril z uporabo veljavnih razlogov za izključitev in meril za izbor iz členov 13, 14 in 15, minimalnih zahtev, ki jih morajo izpolnjevati vsi ponudniki, ter veljavnih meril za oddajo iz člena 17, vključno z merili za oddajo, povezanimi z inovacijami, ter pripravijo seznam razvrščenih ocenjenih ponudb.

---

[44] Uredba (EU) 2024/2747 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2024 o vzpostavitvi okvira ukrepov glede izrednih razmer na notranjem trgu in njegovi odpornosti ter spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 2679/98 (Akt o izrednih razmerah na notranjem trgu in njegovi odpornosti) (UL L, 2024/2747, 8.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2747/oj).

[45] Uredba Sveta (EU) 2022/2372 z dne 24. oktobra 2022 o okviru ukrepov za zagotovitev dobave v krizi pomembnih zdravstvenih protiukrepov v primeru izrednih razmer v javnem zdravju na ravni Unije (UL L 314, 6.12.2022, str. 64, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2372/oj).

[46] Uredba (EU) 2022/2371 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. novembra 2022 o resnih čezmejnih grožnjah za zdravje in razveljavitvi Sklepa št. 1082/2013/EU (UL L 314, 6.12.2022, str. 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2371/oj).

8. Po predložitvi prvotnih ponudb lahko javni kupci opravijo razgovore z gospodarskimi subjekti in izvedejo pogajanja v enem ali več krogih. Javnost zagotovi, da v vsakem krogu pogajanj število obravnavanih rešitev omogoča resnično konkurenco. Po vsakem krogu se gospodarski subjekti, ki sodelujejo v pogajanjih, glede na izid pogajanj povabijo k predložitvi revidirane ponudbe, javni kupci pa se lahko odločijo zmanjšati število udeležencev na podlagi meril za oddajo, določenih v skladu s členom 17. Javni kupci gospodarske subjekte obvestijo, kdaj se bo začel nov krog pogajanj in ali bodo povabljeni k sodelovanju ali ne. Javni kupci obvestijo vse ponudnike, katerih ponudbe niso bile izločene, o vseh spremembah specifikacij ali drugih delov podrobnosti javnega naročila, ki so rezultat pogajanj. Javni kupci dajo ponudnikom na voljo dovolj časa, da po potrebi spremenijo ponudbe in ponovno predložijo spremenjene ponudbe. Gospodarski subjekti lahko predložijo revidirane ponudbe ob upoštevanju izida pogajanj. Kadar se javni kupec odloči zaključiti pogajanja in nadaljevati z oddajo naročila na področju raziskav in razvoja, preostale gospodarske subjekte povabi k predložitvi končne ponudbe.

9. Javni kupci najpozneje 30 dni po zaključku naročila na področju raziskav in razvoja objavijo obvestilo o oddaji javnega naročila v *Uradnem listu Evropske unije* in nato tudi na svojem nacionalnem portalu javnega naročanja, razen kadar bi bila objava v nasprotju z varnostnimi interesi ali interesi javne varnosti Unije ali ene ali več njenih držav članic v smislu člena 28(2).

   V obvestilu o oddaji javnega naročila se navede, da se postopek nanaša na naročanje na področju raziskav in razvoja ter na inovacije. Javni kupec, kadar je ustrezno, besedilo „predkomercialno naročanje“ vključi v polje „naslov naročila“ in v obvestilu o oddaji javnega naročila označi polje „inovacije“.

   Obvestilo o oddaji javnega naročila vključuje informacije o vrednosti oddanega naročila ali naročil in vseh oddanih sklopih.

Člen 24

Konkurenčni razvoj po fazah in ocena izvajanja naročil

1. Javni kupci naročajo raziskave in razvoj v več zaporednih fazah raziskav in razvoja, ki lahko vključujejo katero koli kombinacijo dejavnosti temeljnih raziskav, industrijskih raziskav in eksperimentalnega razvoja.

2. Javni kupci lahko organizirajo pospešeno naročanje na področju raziskav in razvoja, pri katerem se katera koli faza v zvezi z razvojem in testiranjem, ki je del industrijskih raziskav in eksperimentalnega razvoja, združi v eno samo fazo.

3. Javni kupci faze raziskav in razvoja organizirajo tako, da zagotovijo, da najmanjše število naročil, načrtovanih za vsako fazo naročanja na področju raziskav in razvoja, omogoča resnično konkurenco na področju raziskav in razvoja (v nadaljnjem besedilu: konkurenčni razvoj) med gospodarskimi subjekti.

4. Javni kupci med vsako fazo raziskav in razvoja ocenijo vse predloge sprememb v okviru vrednostnega inženiringa ter po potrebi ustrezno spremenijo naročila na področju raziskav in razvoja, ki se izvajajo, v skladu z določbami o vrednostnem inženiringu iz člena 21.

5. Javni kupci ob koncu vsake faze raziskav in razvoja pri naročanju na področju raziskav in razvoja ocenijo izvajanje s strani izvajalcev na podlagi ključnih kazalnikov uspešnosti, povezanih z inovacijami, iz člena 24(13).

6. Z oceno se ugotovi, ali je izvajalec uspešno zaključil določeno fazo raziskav in razvoja, in sicer glede na to, ali so rezultati te določene faze inovativni, zmožni izpolniti zahteve in komercialno izvedljivi.

7. Kadar se z oceno ugotovi, da izvajalec določene faze ni uspešno zaključil, lahko javni kupec odpove naročilo na področju raziskav in razvoja s tem izvajalcem. Kadar pa je tak izvajalec zadovoljivo opravil vse zahtevane naloge in predložil vse zahtevane rezultate, je upravičen do plačila, ki se uporablja za določeno fazo, kot je dogovorjeno v naročilu na področju raziskav in razvoja.

8. Kadar so izvajalci na podlagi naročila na področju raziskav in razvoja izvedli predloge sprememb v okviru vrednostnega inženiringa, ki so javnemu kupcu prinesli neto prihranke stroškov, javni kupec izvajalcu izplača njegov delež teh prihrankov v skladu z dogovorjeno metodo plačila za vrednostni inženiring.

9. Javni kupec lahko z odpovedjo naročil na področju raziskav in razvoja ob koncu faze iz odstavka 7 in z izbiro najboljših ponudb za naslednjo fazo po zaključku vsake faze zmanjša število izvajalcev.

10. Kadar javni kupec kljub najboljšim prizadevanjem za zagotovitev konkurenčnega razvoja v vseh fazah iz odstavka 3 odpove naročilo na področju raziskav in razvoja ob koncu faze iz odstavka 7 ali prejme premalo kakovostnih ponudb, da bi bilo mogoče za naslednjo fazo izbrati več kot enega izvajalca, lahko gospodarskim subjektom, ki niso sodelovali v prejšnjih fazah in niso sodelovali v prvotnem postopku naročanja na področju raziskav in razvoja, dovoli, da predložijo ponudbe samo za preostalo fazo ali faze z namenom zaključka posebnih naročil. Kadar želi javni kupec izkoristiti to možnost, ohrani možnost, da gospodarski subjekti, ki niso sodelovali v prejšnjih fazah, izrazijo interes za sodelovanje v poznejših fazah naročanja na področju raziskav in razvoja do trenutka izbire izvajalcev za zadnjo fazo raziskav in razvoja. Vsi taki gospodarski subjekti se izberejo na podlagi istih razlogov za izključitev, meril za izbor, minimalnih zahtev in meril za oddajo kot drugi izvajalci, ki so sodelovali v prejšnjih fazah.

11. Kadar javni kupec kljub najboljšim prizadevanjem za zagotovitev konkurenčnega razvoja v vseh fazah iz odstavkov 3 in 10 odpove naročilo na področju raziskav in razvoja ob koncu faze iz odstavka 7 ali prejme premalo kakovostnih ponudb, da bi bilo mogoče za naslednjo fazo izbrati več izvajalcev, lahko nadaljuje z naslednjo fazo samo z enim izvajalcem.

12. Z odstopanjem od odstavkov 1 do 11 se lahko javni kupci, kadar je to utemeljeno iz katerega koli od naslednjih razlogov, ki se navedejo v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, odločijo, da postopka naročanja na področju raziskav in razvoja ne bodo organizirali v več zaporednih fazah raziskav in razvoja v naslednjih primerih:

    (a) za postopke naročanja na področju raziskav in razvoja, katerih edini predmet je naročanje svetovalnih storitev na področju raziskav in razvoja, zajetih s kodami CPV 73200000-4, 73210000-7 in 73220000-0;

    (b) za naročila na področju raziskav in razvoja, ki niso predkomercialna naročila in katerih predmet zadeva storitve na področju raziskav in razvoja, ki so omejene na eno stopnjo tehnološke pripravljenosti, te storitve na področju raziskav in razvoja pa so po obsegu preozke, da bi bilo mogoče raziskave in razvoj razdeliti na več faz.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 39, s katerimi se spremeni seznam primerov iz prvega pododstavka tega odstavka, pri čemer upošteva naslednja merila:

(a) vpliv na povečanje komercializacije rezultatov raziskav in razvoja;

(b) vpliv na izboljšanje dostopa inovativnih podjetij, zlasti inovativnih zagonskih podjetij in podjetij v razširitveni fazi ter novih udeležencev na trgu;

(c) vpliv na socialno-ekonomski ali tehnološki razvoj v Uniji;

(d) vpliv na strateško avtonomijo in gospodarsko varnost Unije;

(e) vpliv na zaščito javnih interesov;

13. Javni kupci morajo:

(a) redno ocenjujejo izvajanje s strani izvajalcev na podlagi ključnih kazalnikov uspešnosti, povezanih z inovacijami, ki vključujejo spoštovanje časovnega razporeda, obvladovanje stroškov in zagotavljanje pričakovane kakovosti v smislu doseganja minimalnih zahtev iz člena 10(1), točka (f), funkcionalnih zahtev ali zahtev glede zmogljivosti iz člena 18 ter meril za oddajo, vključno z merili za oddajo, povezanimi z inovacijami, iz člena 17;

(b) kadar na podlagi ocene iz točke (a) ugotovijo, da izvajanje naročila ni skladno s ključnimi kazalniki uspešnosti, povezanimi z inovacijami, od izvajalcev zahtevajo, da sprejmejo popravne ukrepe za dosego izvajanja naročila, dogovorjenega v naročilu na področju raziskav in razvoja; kadar izvajalec ne sprejme potrebnih popravnih ukrepov, lahko javni kupci odpovejo naročilo na področju raziskav in razvoja s tem izvajalcem;

(c) kadar se vrednostni inženiring uporablja za izboljšanje celotnega izvajanja naročila na področju raziskav in razvoja v skladu s členom 21, pri ocenjevanju izvajanja naročila in izplačilu deleža prihrankov stroškov izvajalcu, ki izhajajo iz sprejetih predlogov vrednostnega inženiringa, upoštevajo sprejete predloge vrednostnega inženiringa.

Člen 25

Plačila

1. Javni kupci brez poseganja v svoje obveznosti iz Direktive 2011/7/EU Evropskega parlamenta in Sveta[47] zagotovijo pravočasno plačilo izvajalcem in po potrebi podizvajalcem.

2. Javni kupci lahko kot del pogojev za izvedbo naročila na področju raziskav in razvoja določijo, da izvajalci po dobavni verigi prenesejo enakovredne plačilne pogoje, kot so določeni v ustreznih določbah Direktive 2011/7/EU Evropskega parlamenta in Sveta.

3. Javni kupec zagotovi ustrezno predplačilo izvajalcu, razen če je drugače utemeljeno s prevladujočim interesom javnega kupca.

[47] Direktiva 2011/7/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o boju proti zamudam pri plačilih v trgovinskih poslih (prenovitev) (UL L 48, 23.2.2011, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/7/oj).

4. Na zahtevo podizvajalca in kadar narava naročila na področju raziskav in razvoja to omogoča, javni kupec dolgovana plačila nakaže neposredno podizvajalcu za storitve, nabavo blaga ali gradnje na področju raziskav in razvoja, ki jih je zagotovil glavnemu izvajalcu. Takšni ukrepi lahko zajemajo ustrezne mehanizme, ki glavnemu izvajalcu omogočajo, da ugovarja neupravičenim izplačilom. Ureditve glede navedenega načina plačila se določijo v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila.

Člen 26

Zaupnost in varstvo podatkov

1. Brez poseganja v veljavno pravo Unije in nacionalno pravo javni kupci brez predhodnega pisnega soglasja ne razkrijejo informacij, ki so jim jih gospodarski subjekti predložili med preverjanji trga, ponudniki med povabilom k oddaji ponudb ali po njem, izvajalci med izvajanjem naročila ali nekdanji izvajalci po koncu naročila na področju raziskav in razvoja ter ki so jih ti gospodarski subjekti označili kot zaupne, vključno s tehničnimi ali poslovnimi skrivnostmi in zaupnimi vidiki ponudb. Ponudniki, izvajalci ali nekdanji izvajalci prav tako brez predhodnega pisnega soglasja ne razkrijejo informacij, ki so jim jih predložili javni kupci in ki so jih javni kupci označili kot zaupne. Predhodno pisno soglasje ni v obliki splošne odpovedi pravici, temveč se da v zvezi z nameravanim sporočanjem konkretnih zaupnih informacij.
2. Javni kupci zagotovijo skladnost s pravili o varstvu osebnih podatkov iz Uredbe (EU) 2016/679 in Direktive 2002/58/ES ter veljavnega nacionalnega prava pri vseh izmenjavah in objavah informacij med preverjanjem trga, povabilom k oddaji ponudb, izvajanjem naročila in po zaključku naročila na področju raziskav in razvoja.
3. Javni kupci v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila iz člena 10 navedejo vse zahteve glede lokalizacije osebnih podatkov, ki jih obdeluje izvajalec, in dostopa do njih. Take zahteve bi lahko bile, da:
   (a) se osebni podatki obdelujejo samo na ozemlju držav iz člena 11(1) in se ne smejo prenesti izven tega ozemlja;
   (b) se podatki hranijo samo v podatkovnih centrih, ki se nahajajo na ozemlju držav iz člena 11(1);
   (c) se dostop do takih podatkov ne omogoči zunaj držav iz člena 11(1);
   (d) izvajalec ne sme spremeniti lokacije obdelave podatkov brez predhodnega pisnega dovoljenja javnega kupca;
   (e) vsak prenos osebnih podatkov na podlagi javnega naročila na področju raziskav in razvoja v tretje države ali mednarodne organizacije mora v celoti izpolnjevati zahteve iz Uredbe (EU) 2016/679.

Člen 27

Odpoved naročil na področju raziskav in razvoja

Brez poseganja v katere koli druge razloge za odpoved, določene v tem aktu ali veljavnem nacionalnem pravu, javni kupci odpovejo naročilo na področju raziskav in razvoja, kadar:

(a) gospodarski subjekt postane predmet pravnomočne obsodbe zaradi enega od obveznih razlogov za izključitev iz člena 13, razen če javni kupec ugotovi, da taka odpoved ni upravičena iz razlogov prevladujočega javnega interesa, in končna sodba tega ne preprečuje;

(b) naročilo na področju raziskav in razvoja ali tako spremenjeno naročilo ne bi smelo biti oddano izvajalcu zaradi hudih kršitev obveznosti iz Pogodb in te uredbe, ki jih ugotovi Sodišče Evropske unije po postopku v skladu s členu 258 PDEU.

ODDELEK 2
VARNOST

Člen 28

Varnostni vidiki pri naročanju na področju raziskav in razvoja

1. Javni kupci poleg ukrepov, ki jih zahteva ali nalaga druga zakonodaja Unije, kadar je to ustrezno, v kateri koli fazi postopka naročanja na področju raziskav in razvoja, od načrtovanja in preverjanja trga do oddaje naročila in njegovega izvajanja, sprejmejo ustrezne ukrepe za zagotovitev zaščite varnostnih interesov in interesov javne varnosti Unije ali ene ali več držav članic pri vsakem postopku naročanja na področju raziskav in razvoja, za katerega je ugotovljeno, da predstavlja ali vključuje tveganje za varnost ali javno varnost. To poglavje ne posega v druge zahteve iz ustrezne zakonodaje Unije.

2. Varnostni interesi in interesi javne varnosti Unije ali države članice, ki so pomembni za določeno naročilo na področju raziskav in razvoja, lahko vključujejo, a niso omejeni na naslednje:

   (a) zaščito kritične infrastrukture, strateške infrastrukture z dvojno rabo, ki jo opredelijo države članice v skladu s [členom 33 uredbe o vojaški mobilnosti], zlasti tiste, ki se nahaja na koridorju vojaške mobilnosti, bistvenih storitev, kritičnih dobavnih verig, kritičnih tehnologij, odpornost proti fizičnim, kibernetskim ali hibridnim grožnjam ter preprečevanje in zaščito pred tveganji kakršnih koli motenj, tudi zaradi škodljivih strateških odvisnosti od dobaviteljev iz tretjih držav;

   (b) preprečevanje vohunjenja, sabotaže ali izgube tehnologije;

   (c) pripravljenost na krize, vključno z neprekinjenim poslovanjem in načrtovanjem ravnanja v izrednih razmerah za motnje v primeru naravnih nesreč ali geopolitične nestabilnosti, pandemij ali kibernetskih napadov;

   (d) preprečevanje drugega škodljivega vmešavanja, vključno z vplivom tretjih držav in vplivom pod nadzorom držav tretjih držav;

   (e) kibernetsko varnost obdelanih sistemov, omrežij in podatkov;

   (f) zaščito tajnih podatkov, občutljivih podatkov, raziskav ali intelektualne lastnine pred nepooblaščenim dostopom ali prenosom;

   (g) zagotavljanje javnega zdravja, vključno z zdravstvenimi storitvami, pripravljenimi na krize, in samozadostnimi zdravstvenimi storitvami, ali

   (h) varstvo okolja in odpornost na motnje, povezane s podnebjem.

3. Tveganja za varnost in javno varnost pri naročilu na področju raziskav in razvoja lahko izhajajo zlasti iz:

(a) predmeta naročila na področju raziskav in razvoja, vključno z:

(a) občutljivostjo sredstev, vključenih v njegovo izvajanje ali razvitih med njegovim izvajanjem;

(b) dostopom do občutljivih podatkov in ravnanjem z njimi;

(c) kritično odvisnostjo ali tveganjem kritične odvisnosti od omejenega števila dobaviteljev, blaga, storitev ali tehnologij iz tretjih držav;

(d) tveganji, povezanimi z dostopom do kritične infrastrukture, strateške infrastrukture z dvojno rabo, ki jo opredelijo države članice v skladu s [členom 33 uredbe o vojaški mobilnosti], raziskovalnih objektov, informacijskih sistemov ali kritičnih materialov;

(e) naravo dvojne rabe rezultatov naročenih raziskovalnih in razvojih storitev;

(f) naravo javnih interesov, povezanih z njim, in morebitnimi posledicami nepravilnega delovanja ali slabe izvedbe, kot je škoda za javno varnost, nacionalno varnost, gospodarsko stabilnost, zdravstveno varnost ali temeljne pravice;

(b) značilnosti gospodarskih subjektov, vključno z:

(a) lastništvom, nadzorom ali strukturo financiranja, ki prinaša tveganja neupravičenega vmešavanja v gospodarski subjekt ali neupravičenega vpliva nanj;

(ii) varnostno zgodovino, tudi preteklimi kršitvami, neskladnostjo z varnostnimi standardi ali izključitvijo iz drugih postopkov naročanja iz varnostnih razlogov;

(iii) zmožnostjo izpolnjevanja veljavnih zahtev glede varnostnega dovoljenja, preverjanja osebja ali informacijske varnosti;

(iv) izpostavljenostjo zakonodaji tretjih držav, ki lahko zahteva razkritje občutljivih informacij ali vmešavanje v izvajanje naročila.

4. Javni kupci v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, kolikor je mogoče, jasno in dovolj podrobno določijo ustrezne ukrepe, ki so sorazmerni s tveganji iz odstavka 3 in nediskriminatorni. Taki ukrepi se lahko izvajajo zlasti s:

(a) specifikacijami in dokumenti za preverjanje trga, vključno z obveznimi varnostnimi standardi, certifikati, obveznostmi glede preverjanja osebja ali varnostnega preverjanja ali zahtevami glede obvladovanja tveganj in zagotavljanja;

(b) merili za oddajo naročila, kot so ocenjevanje sistemov ponudnikov za upravljanje varnosti, standardov skladnosti z varnostnimi zahtevami, zmogljivosti odzivanja na incidente in varnosti dobavne verige;

(c) pogoji za izvedbo naročil, vključno s klavzulami, ki omogočajo varnostni nadzor nad dobavitelji z revizijami, inšpekcijskimi pregledi ali pregledi dokumentacije in izvajanje popravljalnih ukrepov v primeru kršitev, ter določbami o oddaji del podizvajalcem, obveščanju o spremembi lastništva in zaščiti tajnih ali občutljivih informacij;

(d) merili za izbor, kadar je to utemeljeno, kot je posedovanje varnostnih dovoljenj ali druga zahteva, da ponudniki dokažejo, da ne predstavljajo tveganj za varnost ali javno varnost na podlagi odstavka 3, točka (b), tega člena. Ta ne posega v člen 14;

(e) povabilom k oddaji ponudbe samo za tiste gospodarske subjekte, ki izpolnjujejo posebne objektivne in nediskriminatorne zahteve, povezane z varnostjo, pod pogojem, da je javni kupec v obvestilu o javnem naročilu za zadevno naročilo na področju raziskav in razvoja navedel svojo namero in zahteve, povezane z varnostjo, ki jih namerava uporabiti.

Javni kupci lahko v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila navedejo tudi, katere varnostne ukrepe nameravajo izvajati, kadar se med postopkom naročanja na področju raziskav in razvoja pojavijo tveganja za varnost ali javno varnost.

5. Javni kupci kadar koli med postopkom naročanja na področju raziskav in razvoja iz sodelovanja v tem postopku izključijo gospodarski subjekt, kadar je bil subjekt opredeljen kot dobavitelj z visokim tveganjem v skladu z Uredbo (EU) XXXX/XXX [akt o kibernetski varnosti 2] v zvezi z zagotavljanjem komponent IKT ali komponent, ki vključujejo komponente IKT, ki se bodo uporabljale v ključnih sredstvih IKT.

6. Kadar obstajajo dokazi, da razlike v ukrepih vplivajo na delovanje notranjega trga, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 39 za dopolnitev te uredbe z določitvijo obveznih tehničnih specifikacij, meril za izbor, meril za oddajo naročila ali klavzul o izvedbi naročila za posebne kategorije storitev naročanja na področju raziskav in razvoja ali njihovih predvidenih rezultatov, kadar taki elementi obravnavajo ugotovljen poseben varnostni interes ali interes javne varnosti Unije.

Člen 29

Varnostni ukrepi med izvajanjem naročila

1. Brez poseganja v pogodbeno pravo držav članic lahko javni kupec v celoti ali delno odpove naročilo na področju raziskav in razvoja, kadar ugotovi, da izvajalec ni izpolnil ukrepov ali obveznosti, namenjenih preprečevanju ali zmanjševanju tveganj za varnost in javno varnost, ali da se je tveganje za varnost ali javno varnost uresničilo ali je verjetno, da se bo uresničilo. Pod enakimi pogoji lahko med izvajanjem naročila izključijo nekatere gospodarske subjekte.

2. Odpoved in izključitev na podlagi tega člena sta sorazmerni glede na tveganje za varnost ali javno varnost. Javni kupec pred odpovedjo naročila na področju raziskav in razvoja ali izključitvijo gospodarskega subjekta opravi pisno oceno. Javni kupec upošteva zlasti:

(a) resnost tveganja za varnost ali javno varnost;

(b) vpliv odpovedi ali izključitve na zagotavljanje javnih storitev;

(c) alternativne ukrepe za zmanjšanje tveganja, kot so spremembe naročila ali okrepljeno spremljanje.

3. Razen če je to utemeljeno z resnostjo zadevnih tveganj, neposrednostjo grožnje ali kadar bi lahko obvestilo povečalo tveganje, javni kupec izvajalca pisno obvesti o svoji nameri glede odpovedi ali izključitve, pri čemer navede:

   (a) razloge za odpoved ali izključitev;

   (b) dejstva in dokaze, ki podpirajo odločitev, razen tajnih podatkov;

   (c) predlagani datum odpovedi ali izključitve.

4. Izvajalec ima na voljo ustrezen čas, ki ga določi javni kupec in ki ne sme biti krajši od 10 koledarskih dni, da predloži pripombe o razlogih za odpoved in predlaga popravne ukrepe. Javni kupec lahko v nujnem primeru rok skrajša.

5. Izvajalec sodeluje z javnim kupcem pri zavarovanju ali prenosu podatkov, dokumentov ali sredstev, povezanih z naročilom na področju raziskav in razvoja, ter zagotovi neprekinjenost kritičnih storitev, dokler odpoved ali izključitev ne začne učinkovati.

Člen 30

Kibernetska varnost

1. Za vse izdelke z digitalnimi elementi, ki se uporabljajo in razvijajo kot del naročenih raziskovalnih in razvojnih storitev ter spadajo na področje uporabe Uredbe (EU) 2024/2847 Evropskega parlamenta in Sveta[48], javni kupci zagotovijo, da se v postopku naročanja na področju raziskav in razvoja upošteva skladnost z bistvenimi zahtevami glede kibernetske varnosti iz Priloge I k navedeni uredbi, vključno z zmožnostjo proizvajalcev za učinkovito obravnavanje ranljivosti.

2. Ta uredba javnim kupcem ne preprečuje, da za izdelke z digitalnimi elementi iz odstavka 1 določijo dodatne zahteve glede kibernetske varnosti za javno naročanje na področju raziskav ali razvoja ali uporabo teh izdelkov za posebne namene, tudi kadar se ti izdelki razvijejo, pridobijo ali uporabljajo za namene nacionalne varnosti ali obrambe, če so take zahteve skladne z obveznostmi držav članic, določenimi v pravu Unije, ter če so potrebne in sorazmerne za doseganje teh namenov.

3. Brez poseganja v odstavek 1 in brez poseganja v Direktivo (EU) 2022/2555 Evropskega parlamenta in Sveta[49], kadar se uporablja, lahko javni kupci v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila določijo zahteve glede kibernetske varnosti za naročene raziskovalne in razvojne storitve ter njihove predvidene rezultate. V ta namen lahko vključijo specifikacije, merila za izbor, merila za izključitev, merila za oddajo naročila ali pogoje za izvedbo naročil. Take zahteve so povezane s predmetom naročila na področju raziskav in razvoja ter skladne z načeli preglednosti, nediskriminacije in sorazmernosti.

---

[48] Uredba (EU) 2024/2847 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2024 o horizontalnih zahtevah glede kibernetske varnosti za izdelke z digitalnimi elementi in spremembi uredb (EU) št. 168/2013 in (EU) 2019/1020 ter Direktive (EU) 2020/1828 (Akt o kibernetski odpornosti) (UL L, 2024/2847, 20.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2847/oj).

[49] Direktiva (EU) 2022/2555 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2022 o ukrepih za visoko skupno raven kibernetske varnosti v Uniji, spremembi Uredbe (EU) št. 910/2014 in Direktive (EU) 2018/1972 ter razveljavitvi Direktive (EU) 2016/1148 (direktiva NIS 2) (UL L 333, 27.12.2022, str. 80, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2555/oj).

4. Javni kupci kadar koli med postopkom naročanja na področju raziskav in razvoja iz postopka naročanja na področju raziskav in razvoja izključijo gospodarski subjekt, kadar je bil subjekt opredeljen kot dobavitelj z visokim tveganjem v zvezi z zagotavljanjem komponent IKT ali komponent, ki vključujejo komponente IKT in se bodo uporabljale v ključnih sredstvih IKT.

ODDELEK 3
SKUPNO NAROČANJE RAZISKOVALNIH IN RAZVOJNIH STORITEV

Člen 31

Skupna pravila o skupnem naročanju raziskovalnih in razvojnih storitev

1. Javni kupci, ki izvajajo skupno naročanje na področju raziskav in razvoja, spoštujejo pravila iz te uredbe.

2. Javni kupci lahko organizirajo skupno naročanje na področju raziskav in razvoja z dvema ali več javnimi kupci iz ene ali več držav članic. Javni kupci. Kadar želita dva ali več javnih kupcev iz ene ali več držav članic izvesti skupno naročanje na področju raziskav in razvoja, skleneta sporazum o skupnem naročanju, s katerim se ustanovi skupina kupcev in imenuje vodilni kupec. Ta pogodba določa vsaj naslednje:

   (a) finančne zaveze, ki jih zagotovi vsak javni kupec v skupini kupcev za skupno naročanje na področju raziskav in razvoja;

   (b) razdelitev vlog in odgovornosti med vodilnim kupcem in javnimi kupci, ki so člani skupine kupcev, v zvezi s postopkom naročanja na področju raziskav in razvoja, izvajanjem naročila in popogodbenimi interakcijami z nekdanjimi izvajalci iz poglavja 2, oddelka 1 in 2;

   (c) veljavno pravo Unije ali nacionalno pravo, povezano z reševanjem sporov, morebitnimi postopki ali odobritvami, potrebnimi za testiranje prototipov ali prvih izdelkov, storitev ali gradenj, razvitih med naročanjem na področju raziskav in razvoja, ter vsemi drugimi vidiki izvajanja skupnega naročanja na področju raziskav in razvoja, ki jih ta uredba ne ureja;

   (d) mehanizem za dodelitev in izkoriščanje rezultatov skupnega naročanja na področju raziskav in razvoja.

   Poleg elementov iz člena 10 dokumentacija v zvezi z oddajo javnega naročila za skupno naročanje na področju raziskav in razvoja vključuje informacije iz prvega pododstavka, točke (b), (c) in (d), tega odstavka.

3. Člani skupine kupcev skupaj zagotovijo finančne zaveze za naročanje na področju raziskav in razvoja ter skupaj izvedejo preverjanje trga, pripravijo dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila za njihovo skupno potrebo po naročanju na področju raziskav in razvoja ter ocenijo ponudbe.

4. Vodilni kupec začne postopek skupnega naročanja na področju raziskav in razvoja ter odda naročila na področju raziskav in razvoja in razvoja v imenu in za račun vseh javnih kupcev, ki so člani skupine kupcev. Javni kupci, ki izvajajo skupno naročanje na področju raziskav in razvoja, lahko to storijo v katerem koli uradnem jeziku Unije in lahko ponudnikom dovolijo predložitev ponudb v katerem koli od teh uradnih jezikov.

5. Javni kupci lahko organizirajo skupno naročanje na področju raziskav in razvoja prek osrednjih nabavnih organov ene ali več držav članic.

6. Za namene te uredbe so osrednji nabavni organi vsi javni kupci, ki izvajajo naslednje dejavnosti, povezane z naročanjem na področju raziskav in razvoja:

   (a) delujejo kot trgovci na debelo z nakupom in nadaljnjo prodajo raziskovalnih in razvojnih storitev, naročenih na trgu, ali rezultatov teh storitev;

   (b) delujejo kot posredniki, tako da objavljajo obvestila in oddajajo naročila na področju raziskav in razvoja za javne kupce;

   (c) osrednji nabavni organi lahko poleg zgoraj navedenih dejavnosti izvajajo tudi skupne dejavnosti naročanja na področju raziskav in razvoja ali v njih sodelujejo ali javnim kupcem zagotavljajo pomožne podporne storitve v zvezi z naročanjem na področju raziskav in razvoja, vključno z infrastrukturo, svetovanjem ali tehnično pomočjo, tudi pripravo in upravljanjem postopkov naročanja na področju raziskav in razvoja v imenu in za račun zadevnega javnega kupca.

7. Javni kupci v obvestilih iz člena 4(5) navedejo, kdaj delujejo kot osrednji nabavni organ.

   Vsak javni kupec lahko naroči storitve na področju raziskav in razvoja ter pridobi njihove predvidene rezultate od katerega koli osrednjega nabavnega organa, ustanovljenega v Uniji, ki ponuja centralizirane nabavne dejavnosti, ali prek njega. Šteje se, da javni kupec izpolnjuje svoje obveznosti na podlagi te uredbe, kadar raziskovalne in razvojne storitve naroči pri osrednjem nabavnem organu, ki je za to naročilo na področju raziskav in razvoja moral uporabiti in je uporabil to uredbo, ali prek takega osrednjega nabavnega organa. Osrednji nabavni organi, ki sami niso javni kupci, izvajajo postopke naročanja na področju raziskav in razvoja v skladu s to uredbo.

8. Institucije, organi ali agencije Unije lahko naročanje na področju raziskav in razvoja, vključno s predkomercialnim naročanjem, izvajajo zase, skupaj z drugimi subjekti Unije ali v njihovem imenu ter skupaj z javnimi kupci v državah članicah ali v njihovem imenu v skladu s pravili iz Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 Evropskega parlamenta in Sveta.

POGLAVJE 3
KOMERCIALIZACIJA REZULTATOV RAZISKAV IN INOVACIJ

Člen 32

Kompetenčni center Unije za financiranje na podlagi intelektualne lastnine in komercializacijo sredstev intelektualne lastnine

1. Urad Evropske unije za intelektualno lastnino (v nadaljnjem besedilu: Urad) vzpostavi kompetenčni center za podporo in spodbujanje financiranja na podlagi intelektualne lastnine ter komercializacije intelektualne lastnine, vključno z intelektualno lastnino, ki izhaja iz raziskav in inovacij ter regulativne ekskluzivnosti za zdravila (v nadaljnjem besedilu: kompetenčni center).

2. Kompetenčni center s svojimi nalogami podpira naslednje subjekte:

(a) raziskovalce s sedežem v državi članici;

(b) inovativna podjetja s sedežem v državi članici, vključno z inovativnimi zagonskimi podjetji, inovativnimi podjetji v razširitveni fazi in odcepljenimi podjetji, katerih inovativnost in konkurenčnost temeljita na lastništvu ali uporabi in komercializaciji pravic intelektualne lastnine;

(c) druge javne in zasebne subjekte s sedežem v državi članici, ki jih zanima komercializacija sredstev intelektualne lastnine;

(d) subjekte, katerih naloga je podpirati katerega koli od subjektov iz točk (a), (b) in (c).

3. Da bi se izboljšal dostop do financiranja za subjekte iz odstavka 2, Urad prek kompetenčnega centra:

(a) do … [*Urad za publikacije: vstaviti datum štiri leta od datuma začetka veljavnosti te uredbe*] razvije prostovoljni okvir Unije za vrednotenje in razkritje sredstev intelektualne lastnine, ki temelji na vseh vrstah pravic intelektualne lastnine in regulativni ekskluzivnosti za zdravila ter je zasnovan tako, da se olajšata njegova uporaba v različnih sektorjih in njegova uporaba s strani finančnih deležnikov, pri čemer se po možnosti uporabijo evropske poslovne denarnice, vzpostavljene v skladu z *[Uredbo XXX Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi evropskih poslovnih denarnic]*, ali alternativna elektronska sredstva, ki so interoperabilna z evropskimi poslovnimi denarnicami, med drugim z:

(i) vzpostavitvijo in vzdrževanjem digitalnih procesov in storitev v zvezi z razkritjem, pregledom in vrednotenjem sredstev intelektualne lastnine;

(ii) opredeljevanjem in zbiranjem najboljših praks za podporo razvoju prostovoljnega okvira vrednotenja;

(iii) vzpostavitvijo prostovoljne ureditve razkritja kot sestavnega dela okvira, ki podjetjem omogoča, da za namene financiranja informacije o svojih sredstvih intelektualne lastnine predstavijo na primerljiv in strukturiran način;

(b) do … [*Urad za publikacije: vstaviti datum štiri leta od datuma začetka veljavnosti te uredbe*] v tesnem sodelovanju s Komisijo vzpostavi in vzdržuje digitalno platformo za povezovanje na ravni Unije, pri čemer se po možnosti uporabijo evropske poslovne denarnice ali alternativna elektronska sredstva, ki so interoperabilna z evropskimi poslovnimi denarnicami, da se prostovoljno olajšata licenciranje in prenos pravic intelektualne lastnine, zaščitenih v Uniji;

(c) olajša razvoj sekundarnega trga v podporo odsvojitvi sredstev intelektualne lastnine, ki jih imajo subjekti iz odstavka 2;

(d) podpira zadevne javne in zasebne finančne deležnike, vključno z institucijami, organi, uradi in agencijami Unije ter finančnimi institucijami in poslovnimi bankami, pri opredeljevanju in izvajanju novih javnih in zasebnih finančnih instrumentov na podlagi intelektualne lastnine, vključno z zagotavljanjem trdne dokazne podlage o potrebah trga, analizo podatkov, ki izhajajo iz izvajanja takih finančnih instrumentov, in zagotavljanjem tehničnih svetovalnih storitev v zvezi z intelektualno lastnino;

(e) vzpostavi in izvaja programe razvoja znanj in spretnosti v celotnem inovacijskem ekosistemu v zvezi s financiranjem na podlagi intelektualne lastnine in komercializacijo sredstev intelektualne lastnine;

(f) ozavešča o pravicah intelektualne lastnine kot gonilu inovacij, rasti in konkurenčnosti Unije ter o financiranju na podlagi intelektualne lastnine;

(g) podpira postopen razvoj dokazne podatkovne zbirke o financiranju na podlagi intelektualne lastnine, vključno s prostovoljnim zbiranjem in analiziranjem anonimiziranih ali drugih neosebnih podatkov iz transakcij financiranja na podlagi intelektualne lastnine ter po potrebi z vzpostavitvijo mehanizmov za olajšanje razpoložljivosti in uporabe takih podatkov, tudi po možnosti z uporabo evropskih poslovnih denarnic ali alternativnih elektronskih sredstev, ki so interoperabilna z evropskimi poslovnimi denarnicami;

(h) zagotavlja podporo osebam in subjektom iz odstavka 2 pri valorizaciji in komercializaciji intelektualne lastnine, ki izhaja iz javno financiranih raziskav in inovacij, med drugim z ozaveščanjem in krepitvijo zmogljivosti na področju upravljanja intelektualne lastnine ter zagotavljanjem pomoči pri opredeljevanju strategij za upravljanje intelektualne lastnine in njeno komercializacijo;

(i) usklajuje službo za pomoč uporabnikom na ravni Unije, ki subjektom iz odstavka 2 zagotavlja informacije in podporne storitve v zvezi s financiranjem na podlagi intelektualne lastnine.

Komisija z izvedbenimi akti določi tehnične specifikacije, potrebne za enotno izvajanje prostovoljnega okvira Unije iz prvega pododstavka, točka (a), tega odstavka, vključno s specifikacijami glede vsebine, primerljivosti in interoperabilnosti razkritij. Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 38(2). Urad v skladu s tehničnimi specifikacijami, določenimi na podlagi drugega pododstavka, razvije, vzdržuje in po potrebi posodablja predloge in povezana operativna orodja za izvajanje prostovoljnega okvira Unije

Komisija z izvedbenimi akti določi skupne tehnične standarde, zahteve glede interoperabilnosti in operativne specifikacije za digitalno platformo za povezovanje iz prvega pododstavka, točka (b), tega člena. Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 38(2).

4. Ob upoštevanju razpoložljivosti nakopičenega proračunskega presežka in odobritve Odbora za proračun Urada lahko Urad s Komisijo sklene sporazume o prispevku za izvajanje jasno opredeljenih dejavnosti Unije, ki spadajo na področje nalog, zaupanih Uradu na podlagi te uredbe, ter se nanašajo na financiranje na podlagi intelektualne lastnine in komercializacijo sredstev intelektualne lastnine. V takih sporazumih o prispevku se določijo odgovornosti in finančni prispevki zadevnih strani, dejavnosti in rezultati, ki se financirajo, upravičeni stroški, ureditve izvajanja, obveznosti poročanja, ukrepi notranje kontrole, revizijske pravice in obravnava morebitnih neporabljenih zneskov.

5. Za opravljanje nalog, zaupanih Uradu na podlagi tega člena, se uporablja Uredba (EU) 2017/1001. Kompetenčni center je del Urada ter nima ločene pravne osebnosti, finančne samostojnosti ali pooblastil za odločanje. Za vse dejavnosti, ki se izvajajo prek kompetenčnega centra, še naprej velja okvir upravljanja, načrtovanja programov, proračuna, računovodstva, notranje kontrole in poročanja, ki se uporablja za Urad.

6. Stroški vzpostavitve kompetenčnega centra in tekoči stroški, ki izhajajo iz nalog, zaupanih Uradu s to uredbo, se krijejo iz operativnega proračuna Urada. Stroški vzpostavitve lahko vključujejo vsaj stroške, povezane z razvojem sistemov informacijske podpore in vzpostavitvijo ustrezne upravne infrastrukture, ter časovno omejeno pripravo ali vzpostavitev novih pobud. Odbor za proračun Urada lahko odobri uporabo nakopičenega proračunskega presežka Urada za nujne, jasno opredeljene, neponavljajoče se in časovno omejene stroške vzpostavitve.

7. Izvršni direktor Urada lahko v skladu s členom 178 Uredbe (EU) 2017/1001 uvede pristojbine za določene storitve iz tega člena, ki se zagotavljajo subjektom iz odstavka 2 tega člena. Take pristojbine so pregledne, nediskriminatorne in omejene na stroške določene storitve.

   Za dostop do prostovoljnega okvira vrednotenja, razvitega v skladu z odstavkom 3, prvi pododstavek, točka (a), dostop do digitalne platforme za povezovanje, razvite v skladu z odstavkom 3, prvi pododstavek, točka (b), podporne storitve iz odstavka 3, prvi pododstavek, točka (d), ki se zagotavljajo javnim deležnikom, vključno z institucijami, organi, uradi in agencijami Unije, ter dostop do službe za pomoč uporabnikom na ravni Unije iz odstavka 3, prvi pododstavek, točka (i), se ne zaračunavajo takse ali pristojbine.

Člen 33

Zbiranje podatkov

1. Da bi podprl opravljanje nalog, zaupanih Uradu na podlagi člena 32, zlasti tistih v zvezi z razvojem dokazne podlage, analizo podatkov in podporo izboljšanemu dostopu do financiranja za subjekte iz člena 32(2), Urad zbira in analizira anonimizirane ali druge neosebne podatke, ki se zagotavljajo prostovoljno, v zvezi s transakcijami, pri katerih se pravice intelektualne lastnine uporabljajo kot zavarovanje za kreditne ali zavarovalne namene ali kot stvarni vložek v okviru kapitalskih naložb, brez poseganja v veljavna pravila o tajnih podatkih.

2. Pri zbiranju in analiziranju podatkov v skladu s tem členom Urad v skladu s pravom Unije sodeluje z institucijami, organi in agencijami Unije, pristojnimi javnimi organi držav članic, nacionalnimi in regionalnimi uradi za intelektualno lastnino ter zadevnimi javnimi in zasebnimi deležniki na področju financ in zavarovanja, da bi olajšal razpoložljivost, primerljivost in ponovno uporabo obstoječih podatkov ter na podlagi obstoječih virov podatkov in praks preučil možne pristope za izboljšanje preglednosti in interoperabilnosti po vsej Uniji.

3. Podatki, ki jih Urad zbere in analizira v skladu s tem členom, lahko, kadar so na voljo in ustrezni, vključujejo informacije iz registrov intelektualne lastnine, poslovnih registrov, registrov zastavnih pravic ali drugih stvarnih pravic na intelektualni lastnini in podobnih virov ter druge ustrezne informacije, ki jih dajo na voljo javni organi ali akterji zasebnega sektorja, vključno z informacijami o tem, kako je bila ocenjena intelektualna lastnina, uporabljena kot zavarovanje za kreditne ali zavarovalne namene ali kot stvarni vložek v okviru kapitalskih naložb, o velikosti in značilnostih zadevne transakcije, o vrsti zadevne pravice intelektualne lastnine ter o ustreznih kazalnikih, kot so vrednotenje lastniškega kapitala, zavarovanje s premoženjem ali razmerja med posojilom in vrednostjo.

4. Urad v sodelovanju z zadevnimi deležniki spodbuja razvoj skupnih standardov in praks v zvezi s kakovostjo podatkov, formati in pogoji dostopa, vključno z

diferenciranimi in sorazmernimi načini dostopa, ter zagotavlja smernice in podporne ukrepe, katerih cilj je inovativnim podjetjem, inovativnim zagonskim podjetjem, inovativnim podjetjem v razširitveni fazi in MSP omogočiti, da izkoristijo izboljšano dokazno podlago in analitične rezultate.

5. Kadar je to upravičeno na podlagi izkušenj, pridobljenih z dejavnostmi iz tega člena, lahko Urad v sodelovanju z zadevnimi deležniki preuči razvoj digitalnih orodij ali strukturiranih podatkovnih sistemov za dodatno podporo opravljanju nalog kompetenčnega centra iz člena 32, vključno s preučitvijo izvedljivosti registra Unije o zastavnih pravicah na sredstvih intelektualne lastnine.

6. Urad uvede smernice in podporne ukrepe za zagotovitev, da lahko inovativna podjetja, inovativna zagonska podjetja, inovativna podjetja v razširitveni fazi in MSP učinkovito izkoristijo podatke, zbrane v skladu s tem členom.

Člen 34

Ocenjevalci vrednosti intelektualne lastnine

1. Osebe in subjekti iz člena 32(2) ter zadevni javni in zasebni subjekti na področju financ in zavarovanja lahko v skladu s prostovoljnim okvirom Unije na podlagi člena 32(3), prvi pododstavek, točka (a), zahtevajo oceno vrednosti pravic intelektualne lastnine. Tako oceno lahko opravi ocenjevalec vrednosti intelektualne lastnine, certificiran v skladu s členom 35.

2. Kadar je ocena naročena v zvezi s transakcijo financiranja, se informacije, potrebne za oceno, zagotovijo v skladu z ureditvami, dogovorjenimi med zadevnimi stranmi, ter ob upoštevanju veljavnih pravil o zaupnosti in varstvu poslovnih skrivnosti.

3. Pri izvajanju ocene ocenjevalec vrednosti intelektualne lastnine deluje neodvisno in se izogiba vsakemu navzkrižju interesov z osebami ali subjekti, na katere se ocena nanaša.

4. Pristojbine in drugi stroški v zvezi z oceno bremenijo osebo ali subjekt, ki naroči oceno, razen če se zadevne strani dogovorijo drugače. Ti so pregledni, razumni in sorazmerni z naravo, obsegom in zapletenostjo ocene.

Člen 35

Certificiranje ocenjevalcev vrednosti intelektualne lastnine

1. Urad vzpostavi in upravlja certifikacijsko shemo Unije za ocenjevalce vrednosti intelektualne lastnine. Certifikat potrjuje, da je ocenjevalec vrednosti pridobil znanje in strokovno usposobljenost, potrebna za izvajanje vrednotenj v skladu s prostovoljnim okvirom Unije iz člena 32(3), prvi pododstavek, točka (a).

2. Certificiranje iz tega člena je prostovoljno in potrjuje usposobljenost za uporabo okvira Unije za vrednotenje. Ni poklicna licenca in ne podeljuje pravice do opravljanja reguliranega poklica, niti ni pogoj za izvajanje vrednotenj intelektualne lastnine na podlagi prava Unije ali nacionalnega prava. Ne posega v nacionalna pravila, ki urejajo regulirane poklice, poklicne kvalifikacije in opravljanje storitev vrednotenja.

3. Certificiranje, ki ga opravi Urad, ne pomeni, da je Urad odgovoren za posamezna vrednotenja, ki jih opravi certificirani ocenjevalec vrednosti, in takim vrednotenjem ne podeljuje zavezujočega ali domnevnega pravnega učinka.

4. Da bi bil potencialni ocenjevalec vrednosti upravičen do certificiranja, mora:

   (a) imeti ustrezno izobrazbo ali strokovno podlago in ustrezne strokovne izkušnje ter tehnično usposobljenost za vrednotenje sredstev intelektualne lastnine;

   (b) uspešno opraviti specializirano usposabljanje o uporabi prostovoljnega okvira Unije iz člena 32(3), prvi pododstavek, točka (a), in oceno, ki dokazuje zadostno znanje in praktično sposobnost uporabe navedenega okvira;

   (c) dokazati objektivnost, integriteto in spoštovanje ustreznih poklicnih standardov ali kodeksov ravnanja.

   Usposabljanje in ocenjevanje iz točk (b) in (c) prvega pododstavka organizira Urad. Urad lahko tako usposabljanje in ocenjevanje razvije in zagotavlja v sodelovanju z nacionalnimi uradi za intelektualno lastnino ter zadevnimi evropskimi ali mednarodnimi strokovnimi organizacijami in organi za vrednotenje.

5. Komisija z izvedbenimi akti določi naslednje podrobne pogoje za izvajanje certifikacijske sheme, vzpostavljene s tem členom:

   (a) minimalno izobrazbo ali strokovno podlago in strokovne izkušnje, zahtevane za sprejem v certifikacijsko shemo, ter dokazila, ki jih je treba predložiti v ta namen;

   (b) minimalno vsebino, učne rezultate in praktične sestavine specializiranega usposabljanja iz odstavka 4, prvi pododstavek, točka (b), vključno z morebitnimi zahtevami glede udeležbe;

   (c) obliko, vsebino, metodologijo ocenjevanja in minimalne zahteve za uspešno opravljeno oceno iz odstavka 4, prvi pododstavek, točka (c);

   (d) postopek prijave, vključno z dokumenti in dokazili, ki jih je treba predložiti, ter ureditvami za preverjanje izpolnjevanja pogojev iz odstavka 4;

   (e) obdobje veljavnosti certifikata ter pogoje in postopek za njegovo podaljšanje, vključno z zahtevami v zvezi s stalnim strokovnim izpopolnjevanjem;

   (f) razloge in postopek za začasni odvzem in odvzem certifikata, vključno z ustreznimi postopkovnimi jamstvi in pravico zadevne osebe do izjave;

   (g) pogoje, ki urejajo uporabo, predstavitev in sporočanje certifikata Unije in certificiranega statusa, vključno s pravili za preprečevanje vsakršnega zavajajočega prikazovanja obsega ali pravnih učinkov certifikata in

   (h) informacije o certificiranih ocenjevalcih vrednosti, ki se vključijo v podatkovno zbirko iz odstavka 7 tega člena.

Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 38(2).

6. Urad prek kompetenčnega centra podeli, podaljša, začasno odvzame ali odvzame certifikat v skladu s tem členom.

7. Urad prek kompetenčnega centra vzpostavi in vzdržuje javno dostopno podatkovno zbirko Unije o ocenjevalcih vrednosti intelektualne lastnine, certificiranih v skladu s tem členom.

8. Izvršni direktor lahko v skladu s členom 178 Uredbe (EU) 2017/1001 uvede pristojbine za storitve certificiranja, ocenjevanja in podaljšanja, ki se zagotavljajo na podlagi tega člena. Take pristojbine so pregledne, nediskriminatorne in ne presegajo stroškov zadevnih posebnih storitev

Člen 36

Načrtovanje programov in poročanje

1. Urad dejavnosti, potrebne za opravljanje nalog, ki so mu zaupane v skladu s to uredbo, prikaže v ločenem razdelku večletnega strateškega programa in letnega programa dela Urada iz člena 153(1), točki (a) in (b), Uredbe (EU) 2017/1001.

2. V ločenem razdelku iz odstavka 1 tega člena se določijo cilji, dejavnosti, pričakovani rezultati, kazalniki uspešnosti ter ocenjeni človeški in finančni viri v zvezi s temi nalogami, pri čemer se upoštevajo zadevne politike in prednostne naloge Unije. Pripravo, sprejetje, izvajanje in spremembo večletnega strateškega programa in letnega programa dela ureja Uredba (EU) 2017/1001.

3. Urad v letno poročilo o dejavnostih Urada iz člena 153(1), točka (c), Uredbe (EU) 2017/1001 vključi poseben razdelek o nalogah, zaupanih Uradu na podlagi tega člena. Poseben oddelek vsebuje vse naslednje elemente:

   (a) pregled glavnih dejavnosti, izvedenih v predhodnem letu;

   (b) dosežene rezultate v zvezi s cilji in kazalniki uspešnosti, določenimi v letnem programu dela;

   (c) splošno oceno izvajanja teh nalog, vključno s porabljenimi finančnimi in kadrovskimi viri, morebitnimi prihodki od pristojbin in morebitnim bistvenim učinkom na opravljanje drugih statutarnih nalog Urada;

   (d) pregled dejavnosti, načrtovanih za naslednja leta.

Člen 37

Sprememba Uredbe (EU) 2017/1001

V členu 151(1) Uredbe (EU) 2017/1001 se vstavi naslednja točka (f):

„(f) naloge, ki so mu bile dodeljene na podlagi Uredbe (EU) 202X/XXXX Evropskega parlamenta in Sveta.*

---

* Uredba (EU) 202X/XXXX Evropskega parlamenta in Sveta (UL …, ELI …).“.

POGLAVJE 4
KONČNE DOLOČBE

Člen 38

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga Odbor za izvedbena pravila, ustanovljen z Uredbo (EU) 2017/1001. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 39

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.

2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 11(2), člena 19(10), člena 22(5), člena 24(12), člena 28(5) in člena 31(8) se prenese na Komisijo za obdobje petih let od začetka veljavnosti te uredbe. Komisija pripravi poročilo o prenosu pooblastila najpozneje devet mesecev pred koncem petletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljšuje za enako dolga obdobja, razen če Evropski parlament ali Svet nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.

3. Evropski parlament ali Svet lahko kadar koli prekliče prenos pooblastila iz člena 7(2), člena 19(11), člena 22(5), člena 24 (12), člena 28(5) ter člena 31(8). S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu o boljši pripravi zakonodaje z dne 13. aprila 2016.

5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

6. Delegirani akt, sprejet v skladu s členom 11(2), členom 19(10), členom 22(5), členom 24(12), členom 28(5) in členom 31(8), začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 40

Ocena

Komisija do *[Urad za publikacije: vstaviti datum štiri leta od datuma začetka veljavnosti te uredbe]* in nato vsakih pet let oceni to uredbo glede na cilje, ki naj bi jih dosegla, zlasti v zvezi s krepitvijo vloge javnega naročanja kot gonila inovacij ter izboljšanjem vrednotenja, komercializacije in uporabe intelektualne lastnine, ter o tem predloži poročilo Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru. Po potrebi se tej oceni priloži predlog za spremembe ali razveljavitev te uredbe.

Člen 41

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

Za Evropski parlament	*Za Svet*
predsednica	*predsednik/predsednica*
[...]	*[...]*

OCENA FINANČNIH POSLEDIC IN DIGITALNIH RAZSEŽNOSTI ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

Kazalo

1. OZADJE PREDLOGA ... 1
1.1. Razlogi za predlog in njegovi cilji ... 1
1.2. Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike ... 4
1.3. Skladnost z drugimi politikami Unije ... 5
2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST ... 7
2.1. Pravna podlaga ... 7
2.2. Subsidiarnost (za neizključno pristojnost) ... 7
2.3. Sorazmernost ... 8
2.4. Izbira instrumenta ... 9
3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA ... 9
3.1. Posvetovanja z deležniki ... 9
3.2. Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj ... 11
3.3. Ocena učinka ... 11
3.4. Primernost in poenostavitev ureditve ... 14
4. Temeljne pravice ... 15
5. PRORAČUNSKE POSLEDICE ... 15
6. DRUGI ELEMENTI ... 15
• Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja ... 15
• Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga ... 15
1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE ... 4
1.1 Naslov predloga/pobude ... 4
1.2 Zadevna področja ... 4
1.3 Cilji ... 4
1.3.1 Splošni cilji ... 4
1.3.2 Specifični cilji ... 4
1.3.3 Pričakovani rezultati in posledice ... 4
1.3.4 Kazalniki smotrnosti ... 6
1.4 Ukrep, na katerega se predlog/pobuda nanaša ... 6
1.5 Utemeljitev predloga/pobude ... 6
1.5.1 Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno, vključno s podrobno časovnico za uvajanje ustreznih ukrepov za izvajanje pobude ... 6

1.5.2 Dodana vrednost ukrepanja EU (ki je lahko posledica različnih dejavnikov, npr. boljšega usklajevanja, pravne varnosti, večje učinkovitosti ali dopolnjevanja). 7
1.5.3 Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti 7
1.5.4 Skladnost z večletnim finančnim okvirom in možne sinergije z drugimi ustreznimi instrumenti 8
1.5.5 Ocena različnih razpoložljivih možnosti financiranja, vključno z možnostmi za prerazporeditev 8
1.6 Trajanje predloga/pobude in finančnih posledic 9
1.7 Načrtovani načini izvrševanja proračuna 9
2 UKREPI UPRAVLJANJA 10
2.1 Pravila o spremljanju in poročanju 10
2.2 Upravljavski in kontrolni sistemi 10
2.2.1 Utemeljitev načinov izvrševanja proračuna, mehanizmov financiranja, načinov plačevanja in predlagane strategije kontrol 10
2.2.2 Podatki o ugotovljenih tveganjih in vzpostavljenih sistemih notranjih kontrol za njihovo zmanjševanje 10
2.2.3 Ocena in utemeljitev stroškovne učinkovitosti kontrol (razmerje med stroški kontrol in vrednostjo z njimi povezanih upravljanih sredstev) ter ocena pričakovane stopnje tveganja napake (ob plačilu in ob zaključku) 10
2.3 Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti 11
3 OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE 12
3.1 Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice 12
3.2 Ocenjene finančne posledice predloga za odobritve 13
3.2.1 Povzetek ocenjenih posledic za odobritve za poslovanje 13
3.2.1.1 Odobritve iz izglasovanega proračuna 13
3.2.3 Povzetek ocenjenih posledic za upravne odobritve 15
3.2.3.1 Odobritve iz izglasovanega proračuna 15
3.2.4 Ocenjene potrebe po človeških virih 15
3.2.4.1 Financirano iz izglasovanega proračuna 15
3.2.5 Pregled ocenjenih posledic za naložbe, povezane z digitalnimi tehnologijami 17
3.2.6 Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom 17
3.2.7 Udeležba tretjih oseb pri financiranju 18
3.2.8 Ocenjene potrebe po človeških virih in odobritvah v decentralizirani agenciji 18
3.3 Ocenjene posledice za prihodke 20
4. DIGITALNE RAZSEŽNOSTI 20
4.1 Zahteve digitalnega pomena 20
4.2 Podatki 22

4.3 Digitalne rešitve 24
4.4 Ocena interoperabilnosti 25
4.5 Ukrepi v podporo digitalnemu izvajanju 26

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

1.1 Naslov predloga/pobude

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o vzpostavitvi okvira ukrepov za krepitev evropskega inovacijskega ekosistema (evropski akt o inovativnosti)

1.2 Zadevna področja

Enotni trg, konkurenčnost, raziskave in inovacije

1.3 Cilji

1.3.1 Splošni cilji

Splošen cilj te pobude je izboljšati delovanje enotnega trga za inovacije z zmanjšanjem ovir za razvoj, testiranje in širitev inovativnih rešitev, s čimer se pospeši njihovo trženje v EU.

1.3.2 Specifični cilji

Specifični cilj št. 1

Znižati stroške vrednotenja ter povečati licenciranje in prenos pravic intelektualne lastnine v EU v naslednjih štirih letih.

Specifični cilj št. 2

Povečati izdatke za javno naročanje storitev na področju raziskav in razvoja v naslednjih petih letih.

Specifični cilj št. 3

Povečati javno naročanje rešitev na področju raziskav in razvoja, razvitih v EU, v naslednjih petih letih.

1.3.3 Pričakovani rezultati in posledice

Navedite, kakšne učinke naj bi imel(-a) predlog/pobuda za upravičence/ciljne skupine.

Ekonomske koristi

Uvedba usklajenega vseevropskega okvira za vrednotenje intelektualne lastnine, ki ga dopolnjujeta center EU za usposabljanje na področju intelektualne lastnine in platforma za povezovanje na področju intelektualne lastnine, naj bi zmanjšala stroške in zapletenost, povezane z vrednotenjem, upravljanjem in monetizacijo sredstev intelektualne lastnine. Z zagotavljanjem standardiziranih metodologij vrednotenja, specializiranega strokovnega znanja in izboljšane tržne infrastrukture bi ti ukrepi zmanjšali asimetrije informacij med podjetji in zunanjimi financerji glede gospodarske vrednosti sredstev intelektualne lastnine.

Izboljšana preglednost in verodostojnost pri vrednotenju intelektualne lastnine naj bi olajšali uporabo patentov in drugih sredstev intelektualne lastnine kot zavarovanja, s čimer bi se povečal dostop do dolžniškega in lastniškega financiranja. Zlasti lahko standardizirani sistemi vrednotenja okrepijo funkcijo intelektualne lastnine kot zavarovanja pri bankah in signalno funkcijo intelektualne lastnine za vlagatelje tveganega kapitala ter prispevajo k večjemu obsegu financiranja na podlagi intelektualne lastnine. Ker podjetja lahko bolje zajamejo in sporočijo gospodarsko vrednost svoje intelektualne lastnine, se bodo pričakovani donosi od patentiranja

verjetno povečali, kar bo ustvarilo močnejše spodbude za naložbe v inovacije in iskanje formalnega varstva intelektualne lastnine.

Iz strokovne literature je razvidno, da lahko to razmerje ustvari pozitiven cikel med patentiranjem in financiranjem. Močnejši portfelji intelektualne lastnine olajšujejo dostop do zunanjega financiranja, izboljšani pogoji financiranja pa podpirajo dodatne naložbe v raziskave in razvoj ter inovacijske dejavnosti, kar vodi k nadaljnjemu ustvarjanju patentov. Poleg povečanja števila patentnih prijav lahko zanesljivejši mehanizmi vrednotenja izboljšajo tudi kakovost patentov, saj podjetja spodbujajo, naj se osredotočijo na izume z večjim tehnološkim in komercialnim potencialom.

Ta mehanizem podpirajo različni sklopi dokazov. Z vidika realnih opcij verodostojni sistemi vrednotenja in sekundarni trgi intelektualne lastnine povečujejo reverzibilnost naložb, povezanih s patenti, s tem da patente spreminjajo v tržljiva sredstva in ne zgolj pravne instrumente. To zmanjšuje dejansko tveganje patentiranja in spodbuja podjetja k vložitvi patentnih prijav za patente, ki jih je mogoče pozneje licencirati, prodati ali uporabiti v podporo poslom financiranja. Dokazi iz Združenih držav kažejo, da izpostavljenost sekundarnim trgom patentov povečuje dejavnost patentiranja, zlasti v razmerah gospodarske negotovosti, hkrati pa podjetja spodbuja k patentiranju izumov, ki bi sicer ostali poslovne skrivnosti.

Uvedba usklajenega okvira na ravni EU za javno naročanje storitev na področju raziskav in razvoja naj bi znatno zmanjšala pravno negotovost in postopkovno zapletenost, ki sta trenutno povezani z javnim naročanjem storitev na področju raziskav in razvoja v državah članicah. To naj bi olajšalo izvajanje čezmejnih projektov javnega naročanja storitev na področju raziskav in razvoja, javnim kupcem omogočilo združevanje povpraševanja in doseganje večje kritične mase ter tako sprostilo celoten potencial enotnega trga za javno naročanje inovativnih rešitev.

Vključitev preizkušenih praks javnega naročanja, usmerjenih v inovacije, v skupni okvir bi izboljšala tudi uspešnost in učinkovitost postopkov javnega naročanja storitev na področju raziskav in razvoja ter povečala donosnost javnih naložb v inovacije. Jasnejši postopki bi okrepili zmogljivost javnih kupcev za snovanje in upravljanje projektov javnega naročanja na področju raziskav in razvoja, hkrati pa bi zmanjšali stroške sodelovanja in ovire za dobavitelje. To naj bi spodbudilo večje število podjetij, tudi iz različnih držav članic, k sodelovanju v razpisih za javno naročanje na področju raziskav in razvoja, s čimer bi se povečala konkurenca, izboljšala kakovost predlaganih rešitev in razširil dostop do inovativnih tehnologij.

Poleg tega bi uvedba prednostne obravnave EU v postopke javnega naročanja na področju raziskav in razvoja povečala verjetnost, da pomembne gospodarske in tehnološke koristi, ustvarjene z javno financiranim javnim naročanjem na področju raziskav in razvoja, ostanejo v Evropski uniji. Krepitev povpraševanja po inovativnih rešitvah, ki jih razvijejo podjetja s sedežem v EU, bi podprla zasebne naložbe v raziskave in razvoj, spodbudila rast evropskih inovacijskih ekosistemov ter prispevala k ustvarjanju delovnih mest z visoko dodano vrednostjo. To bi okrepilo strateško avtonomijo EU in tehnološko suverenost na področju kritičnih tehnologij in sektorjev.

Na splošno se ocenjuje, da bo Evropski akt o inovacijah v desetletnem obdobju povečal BDP EU za med 0,25 % in 0,42 % v primerjavi z izhodiščnim scenarijem brez evropskega akta o inovativnosti.

Poleg učinkov na BDP in zaposlenost naj bi evropski akt o inovativnosti ustvaril širše družbene koristi s krepitvijo prenosa raziskav in inovacij v tržno uporabne rešitve. Obsežni empirični dokazi kažejo, da trajne javne in zasebne naložbe v raziskave in inovacije pospešujejo razvoj, širjenje in zniževanje stroškov čistih tehnologij, s čimer prispevajo k nižjim emisijam toplogrednih plinov, izboljšani energijski učinkovitosti in bolj trajnostnim proizvodnim procesom. Te koristi bodo verjetno ustvarile pozitivne okoljske in socialne zunanje učinke, ki jih običajni makroekonomski kazalniki, kot je BDP, zajamejo le delno.

1.3.4 Kazalniki smotrnosti

Navedite, s katerimi kazalniki se bodo spremljali napredek in dosežki.

Napredek pri doseganju posebnega cilja zmanjšanja stroškov vrednotenja intelektualne lastnine ter povečanja licenciranja, prenosa in finančne uporabe pravic intelektualne lastnine v EU se bo spremljal z več kazalniki. Ti vključujejo število držav članic, ki standarde vrednotenja Urada Evropske unije za intelektualno lastnino vključujejo v svoje nacionalne prakse vrednotenja, število poslov, pri katerih se uporablja metodologija EU za vrednotenje intelektualne lastnine, povprečne stroške vrednotenja intelektualne lastnine, ki jih nosijo podjetja, in število podjetij, ki sredstva intelektualne lastnine uporabljajo kot zavarovanje ali v poslih financiranja.

Napredek pri doseganju posebnega cilja povečanja izdatkov za javno naročanje storitev na področju raziskav in razvoja se bo meril z deležem izdatkov za raziskave in razvoj v skupnem javnem naročanju ter številom in vrednostjo čezmejnih naročil na področju raziskav in razvoja. Napredek pri doseganju posebnega cilja povečanja javnega naročanja rešitev na področju raziskav in razvoja, razvitih v EU, se bo spremljal s številom in vrednostjo naročil na področju raziskav in razvoja, sklenjenih z dobavitelji s sedežem v EU za rešitve, razvite v EU.

1.4 Ukrep, na katerega se predlog/pobuda nanaša

☒ Nov ukrep

☐ Nov ukrep na podlagi pilotnega projekta / pripravljalnega ukrepa[50]

☐ Podaljšanje obstoječega ukrepa

☐ Združitev ali preusmeritev enega ali več ukrepov v drug/nov ukrep

1.5 Utemeljitev predloga/pobude

1.5.1 Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno, vključno s podrobno časovnico za uvajanje ustreznih ukrepov za izvajanje pobude

Predlog se odziva na potrebo po odpravi obstoječe razdrobljenosti na enotnem trgu na področju **javnega naročanja na področju raziskav in razvoja** z vzpostavitvijo usklajenega postopka za javna naročila storitev na področju raziskav in razvoja in skupno čezmejnih javnih naročil na področju raziskav in razvoja, ki jih bodo izvajali javni kupci v vseh državah članicah v skladu s to uredbo, ko bo začela veljati.

Poleg tega se z njim Uradu Evropske unije za intelektualno lastnino zaupajo nove naloge, vključno z ustanovitvijo kompetenčnega centra Evropske unije za **financiranje na podlagi intelektualne lastnine in komercializacijo intelektualne lastnine**, ko uredba začne veljati. Ko bo kompetenčni center ustanovljen v okviru

[50] Po členu 58(2), točka (a) oz. (b), finančne uredbe.

Urada Evropske unije za intelektualno lastnino, bo začel opravljati naloge, ki so mu dodeljene z uredbo, vključno z zagotavljanjem podpore različnim deležnikom na področju financiranja na podlagi intelektualne lastnine in komercializacije sredstev intelektualne lastnine. Nazadnje bo Urad Evropske unije za intelektualno lastnino prek kompetenčnega centra do 1. Septembra 2028 (to je treba razumeti kot okvirni datum, saj razvoj IT zahteva čas) razvil okvir vrednotenja za vsa neopredmetena sredstva in vzpostavil digitalno platformo za povezovanje, da bi olajšal licenciranje in prenos vseh vrst pravic intelektualne lastnine, zaščitenih na ravni Unije.

1.5.2 Dodana vrednost ukrepanja EU (ki je lahko posledica različnih dejavnikov, npr. boljšega usklajevanja, pravne varnosti, večje učinkovitosti ali dopolnjevanja).

Za namene tega oddelka je „dodana vrednost ukrepanja EU“ vrednost, ki izhaja iz ukrepanja EU in predstavlja dodatno vrednost poleg tiste, ki bi jo sicer ustvarile države članice same.

Razlogi za ukrepanje na ravni EU (predhodno)

Predlagani ukrepi se osredotočajo na področja, na katerih obstaja jasna dodana vrednost ukrepanja na ravni Unije zaradi razsežnosti, hitrosti in dosega potrebnih prizadevanj. Ukrepi so namenjeni izboljšanju poslovne upravičenosti inovatorjev za uvajanje inovacij na trg, in sicer z olajšanjem vrednotenja, komercializacije in uporabe pravic intelektualne lastnine kot zavarovanja za pridobivanje financiranja na podlagi intelektualne lastnine ter z lažjim iskanjem prvih strank prek javnega naročanja storitev na področju raziskav in razvoja. S tem se povečuje učinkovitost, saj se omogoča boljše čezmejno sodelovanje, zagotavlja pravičnejši dostop do priložnosti za inovativna podjetja ne glede na njihovo lokacijo in krepi zmogljivost Unije za konkuriranje na svetovni ravni.

Pričakovana ustvarjena dodana vrednost EU (naknadno)

Posredovanje EU bo ustvarilo trajne koristi z ekonomijo obsega, nižjimi transakcijskimi stroški ter večjo pravno varnostjo za javne kupce, podjetja in vlagatelje. Okrepilo bo sposobnost Evrope za dajanje inovativnih rešitev na trg ter komercializacijo sredstev intelektualne lastnine in njihovo uporabo pri financiranju podjetij. Usklajeni in digitalizirani postopki za javno naročanje storitev na področju raziskav in razvoja bodo zmanjšali transakcijske stroške in upravno breme za javne kupce in podjetja, ki sodelujejo pri javnih naročilih storitev na področju raziskav in razvoja, hkrati pa zagotovili enotne tržne pogoje v vseh državah članicah. Vzpostavitev kompetenčnega centra v okviru Urada Evropske unije za intelektualno lastnino bo povečala uporabo financiranja na podlagi intelektualne lastnine v Evropi in povečala možnosti financiranja za inovativna podjetja.

1.5.3 Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti

Urad Evropske unije za intelektualno lastnino je s svojimi nalogami, povezanimi z varstvom blagovnih znamk EU, modelov in geografskih označb ter spremljanjem kršitev vseh vrst pravic intelektualne lastnine prek Evropskega opazovalnega urada za kršitve pravic intelektualne lastnine, pridobil znatno strokovno znanje na področju pravic intelektualne lastnine. Ob upoštevanju teh izkušenj predlog temelji na strokovnem znanju Urada Evropske unije za intelektualno lastnino, saj mu zaupa dodatne naloge, povezane z vrednotenjem in komercializacijo intelektualne lastnine.

Postopek partnerstva za inovacije, uveden z direktivami EU o javnem naročanju iz leta 2014, se uporablja le v zelo omejenem obsegu. V vrednotenju direktiv EU o javnem naročanju iz leta 2014 je bilo ugotovljeno, da bi bilo treba v tekoči reviziji

direktiv EU o javnem naročanju odpraviti obveznost, da ta postopek vključuje javno naročanje storitev na področju raziskav in razvoja, ker javni kupci ne želijo naročati storitev na področju raziskav in razvoja v okviru postopka, s katerim se naročajo komercialne količine rešitev in ki je odprt za ponudnike iz vseh tretjih držav, s katerimi ima Unija sklenjen mednarodni sporazum o javnem naročanju. Ob upoštevanju teh izkušenj je namen predloga zagotoviti postopek za **javno naročanje storitev na področju raziskav in razvoja** za nakup storitev na področju raziskav in razvoja, ki ne vključuje naročanja komercialnih količin rešitev in ki je lahko odprt le za ponudnike iz držav članic, držav EGP in držav Zahodnega Balkana.

1.5.4 Skladnost z večletnim finančnim okvirom in možne sinergije z drugimi ustreznimi instrumenti

Predlog je v celoti skladen z večletnim finančnim okvirom za obdobje 2021–2027 in se bo izvajal prek obstoječih programov Unije, ne da bi ustvarjal nove finančne ovojnice ali finančne obveznosti, ki bi presegale obstoječa sredstva.

Če bi sozakonodajalca predlog odobrila in odločila, da EUIPO vzpostavi in vodi center ter prispeva sredstva (bodisi iz operativnega proračuna bodisi iz presežka), je treba opozoriti, da ta prispevek EUIPO ne bi izviral iz proračuna EU (ne gre za prispevek EU), temveč iz proračuna EUIPO, zato ni odvisen od večletnega finančnega okvira.

V tem smislu bi bila odločitev o posebnih proračunskih elementih predmet odločitve in odobritve upravnega odbora in odbora za proračun (MBBC) EUIPO.

1.5.5 Ocena različnih razpoložljivih možnosti financiranja, vključno z možnostmi za prerazporeditev

Celotno financiranje bo zagotovljeno s prerazporeditvami iz programov. Brez poseganja v izid pogajanj o naslednjem večletnem finančnem okviru so odobritve, predvidene od leta 2028 naprej, izključno okvirne.

1.6 Trajanje predloga/pobude in finančnih posledic

☐ **Časovno omejeno:**

– ☐ od [D. MMMM] LLLL do [D. MMMM] LLLL,

– ☐ finančne posledice med letoma LLLL in LLLL za odobritve za prevzem obveznosti ter med letoma LLLL in LLLL za odobritve plačil.

☒ **Časovno neomejeno:**

– izvajanje z obdobjem uvajanja med letoma LLLL in LLLL,

– ki mu sledi izvajanje v celoti.

1.7 Načrtovani načini izvrševanja proračuna[51]

☒ **Neposredno upravljanje** – Komisija:

– ☐ z lastnimi službami, vključno s svojim osebjem v delegacijah Unije

– ☐ prek izvajalskih agencij

☐ **Deljeno upravljanje** z državami članicami

☒ **Posredno upravljanje**, tako da se naloge izvrševanja proračuna poverijo:

– ☐ tretjim državam ali organom, ki jih te imenujejo

– ☐ mednarodnim organizacijam in njihovim agencijam (navedite)

– ☐ Evropski investicijski banki in Evropskemu investicijskemu skladu

– ☒ organom iz členov 70 in 71 finančne uredbe

– ☐ subjektom javnega prava

– ☐ subjektom zasebnega prava, ki opravljajo javne storitve, kolikor imajo ti subjekti ustrezna finančna jamstva

– ☐ subjektom zasebnega prava države članice, ki so pooblaščeni za izvajanje javno-zasebnih partnerstev in ki imajo ustrezna finančna jamstva

– ☐ organom ali osebam, pooblaščenim za izvajanje določenih ukrepov skupne zunanje in varnostne politike na podlagi naslova V Pogodbe o Evropski uniji ter opredeljenim v zadevnem temeljnem aktu

– ☐ subjektom s sedežem v državi članici, za katere velja zasebno pravo države članice ali pravo Unije in ki so upravičeni, da se jih v skladu s pravili za posamezni sektor pooblasti za izvrševanje sredstev Unije ali proračunskih jamstev, če so takšni subjekti pod nadzorom subjektov javnega prava ali subjektov zasebnega prava, ki opravljajo javne storitve, in imajo ustrezna finančna jamstva v obliki solidarne odgovornosti nadzornih teles ali enakovredna finančna jamstva, ki so lahko za vsak ukrep omejena na najvišji znesek podpore Unije

[51] Pojasnila o načinih izvrševanja proračuna in sklici na finančno uredbo so na voljo na spletišču BUDGpedia: https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx.

2 UKREPI UPRAVLJANJA

2.1 Pravila o spremljanju in poročanju

Ta ocena vključuje odhodke za zaposlene. Uporabljajo se standardna pravila za to vrsto odhodkov. Komisija bo ocenila izložek, rezultate in učinek tega predloga vsake tri leta po datumu začetka njegove uporabe. Z vrednotenjem se bo ocenil prispevek te uredbe k delovanju enotnega trga, vključno s cilji, določenimi v tej uredbi.

2.2 Upravljavski in kontrolni sistemi

2.2.1 Utemeljitev načinov izvrševanja proračuna, mehanizmov financiranja, načinov plačevanja in predlagane strategije kontrol

Način upravljanja pobude je neposredno upravljanje s strani Komisije. To je najprimernejši pristop glede na omejen obseg odhodkov Unije, ki je omejen na standardne upravne stroške in stroške, povezane s spremljanjem. Uporaba uveljavljenih notranjih postopkov zagotavlja uspešne in učinkovite kontrole, nizke stopnje napak, hitro obdelavo transakcij in minimalne stroške kontrol.

2.2.2 Podatki o ugotovljenih tveganjih in vzpostavljenih sistemih notranjih kontrol za njihovo zmanjševanje

Na splošno pobuda zahteva odhodke za zaposlene. Uporabljajo se standardna pravila za to vrsto odhodkov. Večina vidikov pobude sledi ustaljenim postopkom za spremljanje izvajanja te uredbe.

Glavno operativno tveganje je nezadostna upravna zmogljivost za spremljanje izvajanja obveznosti, določenih v uredbi. Temu predlogu je priloženo poročilo o oceni učinka z analizo, na kateri temelji izbrani pristop politike. Priprava pobude je temeljila tudi na javnem posvetovanju in ciljno usmerjenih posvetovanjih z deležniki iz industrije, državami članicami in trgovinskimi združenji, ki so zagotovila zbiranje ustreznih podatkov, informacij in povratnih informacij. Kljub temu se lahko med izvajanjem še vedno pojavijo nenamerne posledice ali nepredvideni učinki. Ti bodo opredeljeni s postopki spremljanja, določenimi v Uredbi, kar bo Komisiji omogočilo, da jih ustrezno in pravočasno obravnava.

2.2.3 Ocena in utemeljitev stroškovne učinkovitosti kontrol (razmerje med stroški kontrol in vrednostjo z njimi povezanih upravljanih sredstev) ter ocena pričakovane stopnje tveganja napake (ob plačilu in ob zaključku)

Pobuda vključuje omejene upravne odhodke. Uporabljajo se standardni kontrolni postopki Komisije. Ker niso vzpostavljeni programi financiranja ali večplastni mehanizmi izvajanja, so kontrolne dejavnosti še vedno enostavne in stroškovno učinkovite. Kontrole se v celoti izvajajo z neposrednim upravljanjem, pri čemer se uporabljajo standardne naknadne revizije v okviru notranje kontrole Komisije. To zagotavlja ustrezno ravnovesje med prizadevanji za kontrolo in omejeno vrednostjo upravljanih sredstev. Glede na poenostavljeno ureditev in odsotnost finančnih operacij z visokim tveganjem je pričakovana stopnja napake ob plačilu in ob zaključku nizka in precej pod pragom pomembnosti. Kontrolni sistem zato zagotavlja visoko stopnjo zagotovila ob sorazmernih stroških.

2.3 Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti

Pobuda ne vzpostavlja programov financiranja ali shem finančne podpore. Zato se opira na obstoječi okvir notranje kontrole Komisije in strategijo za boj proti goljufijam. Uporabljajo se standardni ukrepi za preprečevanje in odkrivanje, vključno z notranjimi kontrolami, ki temeljijo na tveganju, ločitvijo nalog in vzpostavljenimi delovnimi postopki za upravne odhodke.

Urad v skladu z Uredbo (EU) 2017/1001 in finančnimi pravili, ki se uporabljajo za Urad, zagotovi, da so pri opravljanju nalog, ki so mu zaupane na podlagi te uredbe, vzpostavljeni ustrezni ukrepi za zaščito finančnih interesov Unije, vključno z ukrepi za preprečevanje, odkrivanje in obravnavanje goljufij, korupcije, nasprotij interesov in drugih nepravilnosti. Komisija opravlja funkcije nadzora in spremljanja, ki so ji dodeljene v skladu z veljavnim okvirom upravljanja.

Kot pri vseh dejavnostih, ki jih upravlja Komisija, lahko Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) in Evropsko javno tožilstvo izvajata svoja pooblastila v skladu s svojimi pravnimi podlagami za preiskovanje goljufij, korupcije ali drugih nezakonitih dejavnosti, ki škodijo finančnim interesom EU. Evropsko računsko sodišče ohranja svoje standardne revizijske pravice v zvezi z odhodki Komisije.

3 OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

Ocenjeni učinek na odhodke in osebje za leto 2028 in pozneje je dodan le za ponazoritev in ne vpliva na naslednji večletni finančni okvir. Vir financiranja in obseg finančnih obveznosti Unije v obdobju po letu 2027 ostajata odvisna od izida medinstitucionalnih pogajanj o večletnem finančnem okviru za obdobje 2028–2034, nato pa se določita v letnem proračunskem postopku. Vse odobritve in kadrovski viri od leta 2028 so okvirni. Kar zadeva proračun EUIPO, so podatki okvirni in jih morajo organi upravljanja EUIPO odobriti v skladu z uredbo o znamki Evropske unije (EUTMR).

3.1 Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice

- Obstoječe proračunske vrstice

Po vrstnem redu razdelkov večletnega finančnega okvira in proračunskih vrstic

Razdelek večletnega finančnega okvira	Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov	Prispevek			
	številka	dif./nedif.[52]	držav Efte[53]	držav kandidatk in potencialnih kandidatk[54]	drugih tretjih držav	drugi namenski prejemki
02	01 01 01 01	nedif.	DA	DA	NE	NE

- Zahtevane nove proračunske vrstice

Po vrstnem redu razdelkov večletnega finančnega okvira in proračunskih vrstic

Razdelek večletnega finančnega okvira	Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov	Prispevek			
	številka	dif./nedif.	držav Efte	držav kandidatk in potencialnih kandidatk	drugih tretjih držav	drugi namenski prejemki
	n. r.					

[52] Dif. = diferencirana sredstva / nedif. = nediferencirana sredstva.
[53] Efta: Evropsko združenje za prosto trgovino.
[54] Države kandidatke in po potrebi potencialne kandidatke z Zahodnega Balkana.

3.2 Ocenjene finančne posledice predloga za odobritve

3.2.1 Povzetek ocenjenih posledic za odobritve za poslovanje

– ☒ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za poslovanje.

– ☐ Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za poslovanje, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

3.2.1.1 Odobritve iz izglasovanega proračuna

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Razdelek večletnega finančnega okvira	številka	02

GD Raziskave in tehnološki razvoj			Leto **2028**	Leto **2029**	Leto **2030**	Leto **2031**	Leto **2032**	Leto **2033**	Leto **2034**	**VFO 2028–2034 SKUPAJ**
Odobritve za poslovanje										
Proračunska vrstica	obveznosti	(1a)								**0**
	plačila	(2a)								**0**
Proračunska vrstica	obveznosti	(1b)								**0**
	plačila	(2b)								**0**
Odobritve upravne narave, ki se financirajo iz sredstev določenih programov[55]										
Proračunska vrstica 01 01 01 01		(3)	**0,582**	**0,582**	**0,582**	**0,582**	**0,582**	**0,582**	**0,582**	**4,074**
Odobritve za GD RTD	obveznosti	= 1a + 1b + 3	**0,582**	**0,582**	**0,582**	**0,582**	**0,582**	**0,582**	**0,582**	**4,074**
SKUPAJ	plačila	= 2a + 2b + 3	**0,582**	**0,582**	**0,582**	**0,582**	**0,582**	**0,582**	**0,582**	**4,074**

[55] Tehnična in/ali upravna pomoč ter odhodki za podporo izvajanja programov in/ali ukrepov EU (prej vrstice BA), posredne raziskave, neposredne raziskave.

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		Leto **2028**	Leto **2029**	Leto **2030**	Leto **2031**	Leto **2032**	Leto **2033**	Leto **2034**	**VFO 2028–2034 SKUPAJ**
Odobritve iz RAZDELKOV od 1 do 4	obveznosti	**0,582**	**0,582**	**0,582**	**0,582**	**0,582**	**0,582**	**0,582**	**4,074**
večletnega finančnega okvira SKUPAJ	plačila	**0,582**	**0,582**	**0,582**	**0,582**	**0,582**	**0,582**	**0,582**	**4,074**

3.2.3 Povzetek ocenjenih posledic za upravne odobritve

– ☐ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve upravne narave.

– ☒ Za predlog/pobudo so potrebne odobritve upravne narave, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

3.2.3.1 Odobritve iz izglasovanega proračuna

IZGLASOVANE ODOBRITVE	Leto **2028**	Leto **2029**	Leto **2030**	Leto **2031**	Leto **2032**	Leto **2033**	Leto **2034**	**2028–2034 SKUPAJ**
RAZDELEK 4								
Človeški viri	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Drugi upravni odhodki	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Seštevek za RAZDELEK 4	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**
Odobritve zunaj RAZDELKA 4								
Človeški viri	0,582	0,582	0,582	0,582	0,582	0,582	0,582	**4,074**
Drugi odhodki upravne narave	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Seštevek za odobritve zunaj RAZDELKA 4	0,582	0,582	0,582	0,582	0,582	0,582	0,582	**4,074**
SKUPAJ	0,582	0,582	0,582	0,582	0,582	0,582	0,582	**4,074**

Ocenjeni učinek na odhodke in osebje za leto 2028 in pozneje je dodan le za ponazoritev in ne vpliva na naslednji večletni finančni okvir. Vir financiranja in obseg finančnih obveznosti Unije v obdobju po letu 2027 ostajata odvisna od izida medinstitucionalnih pogajanj o večletnem finančnem okviru za obdobje 2028–2034, nato pa se določita v letnem proračunskem postopku. Vse odobritve in kadrovski viri od leta 2028 so okvirni.

3.2.4 Ocenjene potrebe po človeških virih

– ☐ Za predlog/pobudo niso potrebni človeški viri.

– ☒ Za predlog/pobudo so potrebni človeški viri, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

3.2.4.1 Financirano iz izglasovanega proračuna

ocena, izražena v ekvivalentu polnega delovnega časa[56]

IZGLASOVANE ODOBRITVE	Leto **2028**	Leto **2029**	Leto **2030**	Leto **2031**	Leto **2032**	Leto **2033**	Leto **2034**
• Delovna mesta v skladu s kadrovskim načrtom (uradniki in začasni uslužbenci)							
20 01 02 01 (sedež in predstavništva Komisije)	0	0	0	0	0	0	0
20 01 02 03 (delegacije EU)	0	0	0	0	0	0	0
(Posredne raziskave)	3	3	3	3	3	3	3
(Neposredne raziskave)	0	0	0	0	0	0	0
Druge proračunske vrstice (navedite)	0	0	0	0	0	0	0

[56] Pod tabelo navedite, koliko ekvivalentov polnega delovnega časa od navedenih je že dodeljenih za upravljanje ukrepa in/ali jih je mogoče prerazporediti znotraj vašega generalnega direktorata ter kakšne so vaše neto potrebe.

• Zunanji uslužbenci (v ekvivalentu polnega delovnega časa)							
20 02 01 (PU in NNS iz splošnih sredstev)		0	0	0	0	0	0	0
20 02 03 (PU, LU, NNS in MSD na delegacijah EU)		0	0	0	0	0	0	0
Vrstica za upravno podporo	• na sedežu	0	0	0	0	0	0	0
[XX 01 YY YY]	• na delegacijah EU	0	0	0	0	0	0	0
(PU in NNS za posredne raziskave)		0	0	0	0	0	0	0
(PU in NNS za neposredne raziskave)		0	0	0	0	0	0	0
Druge proračunske vrstice (navedite) – iz razdelka 4		0	0	0	0	0	0	0
Druge proračunske vrstice (navedite) – zunaj razdelka 4		0	0	0	0	0	0	0
SKUPAJ		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Osebje, potrebno za izvajanje predloga (v ekvivalentu polnega delovnega časa):

	Obstoječe osebje na voljo v službah Komisije	**Izredno dodatno osebje***		
		financirano iz razdelka 4 ali odobritev za raziskave	**financirano iz vrstice BA**	**financirano s pristojbinami**
Delovna mesta v skladu s kadrovskim načrtom	3 [Opomba: Glede na splošno obremenjenost v razdelku 4, tako v smislu obsega osebja kot v smislu obsega odobritev, se potrebe po človeških virih krijejo z osebjem generalnega direktorata, ki je že dodeljeno za upravljanje ukrepa in/ali je bilo prerazporejeno znotraj generalnega direktorata ali drugih služb Komisije]		n. r.	
Zunanji uslužbenci (PU, NNS, AU)				

Opis nalog:

Uradniki in začasni uslužbenci	Za spremljanje izvajanja in izvrševanja uredbe so potrebni 3 ekvivalenti polnega delovnega časa.
Zunanji uslužbenci	

3.2.5 Pregled ocenjenih posledic za naložbe, povezane z digitalnimi tehnologijami

Obvezno: v spodnjo tabelo je treba vstaviti najboljšo oceno z digitalnimi tehnologijami povezanih naložb, ki so vključene v predlog/pobudo.

Izjemoma, kadar je to potrebno za izvajanje predloga/pobude, je treba odobritve iz razdelka 4 vnesti v za to določeno vrstico.

Odobritve iz razdelkov 1–3 je treba prikazati kot „Odhodke za IT za operativne programe (v okviru politik)“. Ti odhodki se nanašajo na operativni proračun, ki se uporabi za ponovno uporabo / nakup / razvoj platform/orodij IT, ki so neposredno povezani z izvajanjem pobude in naložbami, povezanimi z njimi (npr. licence, študije, shranjevanje podatkov itd.). Informacije v tej tabeli morajo biti usklajene s podatki, predstavljenimi v oddelku 4 „Digitalne razsežnosti“.

Odobritve za digitalno in IT področje SKUPAJ	Leto **2028**	Leto **2029**	Leto **2030**	Leto **2031**	Leto **2032**	Leto **2033**	Leto **2034**	**VFO 2028–2034 SKUPAJ**
RAZDELEK 4								
Odhodki za IT na ravni organizacije	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Seštevek za RAZDELEK 4	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Odobritve zunaj RAZDELKA 4								
Odhodki za IT za operativne programe v okviru politik	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Seštevek za odobritve zunaj RAZDELKA 4	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
SKUPAJ	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

3.2.6 Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom

Predlog/pobuda:

– ☒ se lahko v celoti financira s prerazporeditvijo znotraj zadevnega razdelka večletnega finančnega okvira

– ☐ zahteva uporabo nedodeljene razlike do zgornje meje v zadevnem razdelku večletnega finančnega okvira in/ali uporabo posebnih instrumentov, kot so opredeljeni v uredbi o večletnem finančnem okviru

– ☐ zahteva spremembo večletnega finančnega okvira

3.2.7 Udeležba tretjih oseb pri financiranju

V predlogu/pobudi:

– ☒ ni načrtovano sofinanciranje tretjih oseb

– ☐ je načrtovano sofinanciranje tretjih oseb, kot je ocenjeno v nadaljevanju:

odobritve v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	Leto **2028**	Leto **2029**	Leto **2030**	Leto **2031**	Leto **2032**	Leto **2033**	Leto **2034**	Skupaj
Navedite organ, ki bo sofinanciral predlog/pobudo								
Sofinancirane odobritve SKUPAJ								

3.2.8 Ocenjene potrebe po človeških virih in odobritvah v decentralizirani agenciji

Kompetenčni center bi zagotavljal podporo na področjih, kot so izkoriščanje intelektualne lastnine, komercializacija in dostop do financiranja. Ocenjuje se, da bi bilo za izvajanje teh dejavnosti v fazi izvajanja ob predpostavki dveletnega razvojnega obdobja potrebnih 10 ekvivalentov polnega delovnega časa na leto. Če bi akt začel veljati leta 2028, bi ta faza zato zajemala leti 2028 in 2029. Ko bi kompetenčni center postal popolnoma operativen, bi se ocenjene potrebe po osebju zmanjšale na 8 ekvivalentov polnega delovnega časa na leto.

Potrebno osebje (v ekvivalentu polnega delovnega časa)

Agencija: EUIPO	Leto 2028	Leto 2029	Leto 2030	Leto 2031	Leto 2032	Leto 2033	Leto 2034
Začasni uslužbenci (razredi AD)	6	6	4	4	4	4	4
Začasni uslužbenci (razredi AST)	0	0	0	0	0	0	0
Začasni uslužbenci (AD+AST) skupaj	6	6	4	4	4	4	4
Pogodbeni uslužbenci	4	4	4	4	4	4	4
Napoteni nacionalni strokovnjaki	0	0	0	0	0	0	0

Pogodbeni uslužbenci in napoteni nacionalni strokovnjaki skupaj	4	4	4	4	4	4	4
Osebje SKUPAJ	10	10	8	8	8	8	8

Pregled/povzetek potreb po človeških virih in odobritvah (v mio. EUR) za predlog/pobudo v decentralizirani agenciji

Agencija: EUIPO	Leto 2028	Leto 2029	Leto 2030	Leto 2031	Leto 2032	Leto 2033	Leto 2034
Začasni uslužbenci (AD+AST)	6	6	4	4	4	4	4
Pogodbeni uslužbenci	4	4	4	4	4	4	4
Napoteni nacionalni strokovnjaki	0	0	0	0	0	0	0
Osebje skupaj	10	10	8	8	8	8	8
Odobritve, ki se krijejo iz proračuna EU	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Odobritve, ki se krijejo s pristojbinami (če je relevantno)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Odobritve, ki se krijejo iz operativnega proračuna/presežka EUIPO (kot je ustrezno)	0,746	1,523	1,173	1,196	1,220	1,245	1,269
Odobritve, ki se krijejo s sofinanciranjem (če je relevantno)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Odobritve SKUPAJ	0,746	1,523	1,173	1,196	1,220	1,245	1,269

Urad si pridržuje stališče glede izračuna prihodkov, ki bi lahko izhajali iz zadevne določbe PVO.

3.3 Ocenjene posledice za prihodke

– ☒ Predlog/pobuda nima finančnih posledic za prihodke.
– ☐ Predlog/pobuda ima finančne posledice, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:
  – ☐ za lastna sredstva
  – ☐ za druge prihodke
  – ☐ Navedite, ali so prihodki dodeljeni za odhodkovne vrstice

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Prihodkovna proračunska vrstica	Odobritve na voljo za tekoče proračunsko leto	Posledice predloga/pobude[57]						
		Leto **2028**	Leto **2029**	Leto **2030**	Leto **2031**	Leto **2032**	Leto **2033**	Leto **2034**
Člen …….								

Za namenske prejemke navedite zadevne odhodkovne proračunske vrstice.

Druge opombe (npr. metoda/formula za izračun posledic za prihodke ali druge informacije).

4. DIGITALNE RAZSEŽNOSTI

4.1 Zahteve digitalnega pomena

Sklic na zahtevo	Opis zahteve	Subjekti, ki jih zahteva zadeva ali se nanje nanaša	Postopki na visoki ravni	Kategorije
Člen 4(4)	Javna naročila storitev raziskav in razvoja, ki se izvajajo prek platforme TED (digitalni vmesnik za nalaganje obvestil o javnih naročilih v *Uradnem*	Javni kupci Gospodarski subjekti	Javno naročanje na področju raziskav in razvoja	Podatki Digitalna rešitev Digitalna javna storitev Digitalizacija in avtomatizacija procesov Interoperabilnost

[57] Pri tradicionalnih lastnih sredstvih (carine, prelevmani na sladkor) se navedejo neto zneski, tj. bruto zneski po odbitku 10 % stroškov pobiranja, kot je predlagano v COM(2025) 574.

	listu Evropske unije)			
Člen 4(4)	Zahteva za uporabo elektronske oblike za dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila	Javni kupci Gospodarski subjekti	Javno naročanje na področju raziskav in razvoja	Podatki Digitalna rešitev Digitalna javna storitev Digitalizacija in avtomatizacija procesov Interoperabilnost
Člen 10	Zahteva, da javni kupci določijo zahteve za izvajalce, naj prispevajo k objavi rezultatov, kadar je ustrezno, v obliki odprtih podatkov ali odprte kode	Javni kupci Gospodarski subjekti	Javno naročanje na področju raziskav in razvoja	Podatki Digitalna rešitev Digitalna javna storitev Digitalizacija in avtomatizacija procesov
Člen 26	Zahteva po spoštovanju pravil o varstvu podatkov, vključno s pravili za elektronsko komuniciranje	Javni kupci Gospodarski subjekti	Javno naročanje na področju raziskav in razvoja	Podatki Digitalna rešitev Digitalna javna storitev Digitalizacija in avtomatizacija procesov
Člen 32(3)(a)	Urad Evropske unije za intelektualno lastnino razvije okvir vrednotenja za vrednotenje neopredmetenih sredstev ter s tem povezane digitalne procese in storitve v zvezi z razkritjem,	Gospodarski subjekti Države članice Subjekti Unije	Vrednotenje intelektualne lastnine	Podatki Digitalna rešitev Digitalna javna storitev Digitalizacija in avtomatizacija procesov

	pregledom in vrednotenjem intelektualne lastnine			
Člen 32(3)(b)	Urad Evropske unije za intelektualno lastnino vzpostavi in vzdržuje digitalno platformo za povezovanje, da se olajšata licenciranje in prenos vseh vrst pravic intelektualne lastnine, zaščitenih na ravni Unije.	Subjekti Unije Gospodarski subjekti	Olajševanje licenciranja in prenosa intelektualne lastnine	Podatki Digitalna rešitev Digitalna javna storitev
Člen 32(3)(g) in člen 35	Razvoj zbirke podatkov o dokazih o financiranju na podlagi intelektualne lastnine	Države članice Pristojni organi Gospodarski subjekti Subjekti Unije	Obdelava in analiza podatkov	Podatki

4.2 Podatki

Vrsta podatkov	Sklic na zahteve	Standard in/ali specifikacija (če je primerno)
Podatki v zvezi s postopki javnega naročanja storitev raziskav in razvoja o obsegu javnega naročila, javnih kupcih in ponudnikih/izvajalcih	Členi 4(4), 6, 16 in 17	Standardi in specifikacije, uporabljeni na portalu EU za javna naročila (eForms, OASIS UBL, vmesniki API TED, ontologija eProcurement)
Podatki v zvezi s financiranjem na podlagi intelektualne lastnine, vključno z informacijami o tem, kako je bila ocenjena intelektualna lastnina, uporabljena kot zavarovanje za kreditne ali	Člen 32(3)(g) in člen 33	Standardi in specifikacije, ki jih v sodelovanju s Komisijo opredeli kompetenčni center Urada Evropske unije za intelektualno lastnino za financiranje na podlagi intelektualne lastnine, in zajemajo: usklajene zahteve glede podatkov za vrsto sredstva intelektualne

zavarovalne namene ali kot stvarni vložek v scenarijih kapitalskih naložb, o velikosti in značilnostih ustrezne transakcije, o vrsti zadevne pravice intelektualne lastnine ter o ustreznih kazalnikih, kot so vrednotenje lastniškega kapitala, kolateralizacija ali razmerja med posojilom in vrednostjo.		lastnine, strukturo zavarovanja, velikost transakcije in izide posojil; protokole za izmenjavo podatkov in dostop, skladne z veljavnimi pravili o varstvu podatkov; zahteve glede interoperabilnosti, ki omogočajo povezave med registri intelektualne lastnine, poslovnimi registri in evidencami javnih instrumentov ter standarde za anonimizacijo in agregiranje podatkov na ravni transakcij, zbranih z instrumenti financiranja na podlagi intelektualne lastnine, ki jih podpira EU.

Usklajenost z evropsko strategijo za podatke

Pojasnite, kako so zahteve usklajene z evropsko strategijo za podatke.

- Predlog spodbuja uporabo digitalnih orodij za postopke javnega naročanja na področju raziskav in razvoja ter za vrednotenje in komercializacijo intelektualne lastnine, kar je v skladu s ciljem evropske strategije za podatke glede spodbujanja digitalizacije in podatkovno vodenih inovacij.
- Predlog temelji na obstoječih digitalnih orodjih za javno naročanje, vključno z nacionalnimi portali za javno naročanje. To je v skladu s ciljem evropske strategije za podatke, da se izboljšata izmenjava podatkov in interoperabilnost.
- Predlog spodbuja preglednost, hkrati pa spoštuje pravila o varstvu podatkov in zaupnosti podatkov, varstvo pravic intelektualne lastnine ter varovanje poslovnih skrivnosti. To je v skladu s ciljem evropske strategije za podatke, da se spodbujata preglednost podatkovnih ekosistemov in zaupanje vanje.
- Cilj predloga je ustvariti ugodno okolje za zagonska podjetja in podjetja v razširitveni fazi, kar je v skladu s ciljem evropske strategije za podatke, da se spodbujajo inovacije in podjetništvo s podatkovno vodenimi tehnologijami.

Pojasnilo, kako so novoustvarjeni podatki najdljivi, dostopni, interoperabilni in ponovno uporabljivi ter kako izpolnjujejo visoke standarde kakovosti

Dostopnost, najdljivost, interoperabilnost in ponovna uporabnost podatkov ter zahteve glede kakovosti podatkov v zvezi z **javnimi naročili storitev raziskav in razvoja** so trenutno opredeljene v pravilih za objavo podatkov in dostop do njih na portalu TED

Podatke, zbrane na podlagi akta, bo upravljal Urad Evropske unije za intelektualno lastnino. **Kompetenčni center Urada Evropske unije za intelektualno lastnino** bo vzdrževal strukturiran repozitorij z določenimi standardi za metapodatke za podporo najdljivosti in ponovni uporabi. Urad je pravna oseba, ki bo vzdrževala repozitorij. Dostop bodo urejali jasni protokoli, ki bodo razlikovali med javno dostopnimi podatki in podatki, ki so dostopni samo pooblaščenim organom. Interoperabilnost z obstoječimi registri intelektualne lastnine in poslovnimi registri se bo uresničevala s skupnimi oblikami zapisa podatkov in skupnimi identifikatorji. Standarde kakovosti podatkov, vključno s pravili potrjevanja in obveznostmi poročanja za sodelujoče subjekte, bo opredelil kompetenčni

center v sodelovanju s Komisijo.

Podatkovni tokovi

Opis na visoki ravni za podatkovne tokove

Vrsta podatkov	Sklici na zahteve	Akter, ki zagotovi podatke	Akter, ki prejme podatke	Povod za izmenjavo podatkov	Pogostost (če je primerno)
Dokumentacija v zvezi z oddajo javnega naročila in obvestila	Členi 4(4), 6, 16 in 17	Javni kupec	Ponudniki.	Objava obvestil in povezava do dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila	
Orodja za vrednotenje intelektualne lastnine	Člen 32(3)(a)	EUIPO	Gospodarski subjekti Javni organi	Zahtevek za vrednotenje intelektualne lastnine	
Informacije za povezovanje na področju intelektualne lastnine	Člen 32(3)(b)	EUIPO	Gospodarski subjekti Javni organi	Zahtevek za povezovanje	
Dokazila v zvezi s financiranjem na podlagi intelektualne lastnine	Člen 32(3)(g)	Nacionalne jamstvene ustanove Finančni posredniki	EUIPO	Zahtevek za zbiranje dokazov	

4.3 Digitalne rešitve

V skladu s tem predlogom se bodo **javna naročila storitev raziskav in razvoja** izvajala prek digitalnih rešitev, ki se uporabljajo na portalu TED.

V skladu s tem predlogom je Urad Evropske unije za intelektualno lastnino zadolžen za razvoj naslednjih digitalnih rešitev:

- digitalna orodja, ki podpirajo razkritje, pregled in indikativno vrednotenje sredstev intelektualne lastnine ter so dostopna gospodarskim subjektom in finančnim institucijam
- platforma za licenciranje in prenos intelektualne lastnine, ki olajšuje licenciranje in prenos pravic intelektualne lastnine, zaščitenih na ravni Unije
- zbirka podatkov o dokazih o financiranju na podlagi intelektualne lastnine, ki zbira podatke na ravni transakcij o instrumentih financiranja na podlagi intelektualne

lastnine

Vse tri rešitve bo upravljal Urad Evropske unije za intelektualno lastnino in bodo skladne z veljavnimi zahtevami glede kibernetske varnosti in ustreznimi digitalnimi pravili Unije. Kadar se uporabljajo orodja, podprta z umetno inteligenco, zlasti za pregled in indikativno vrednotenje, se zagotovi skladnost s pravili, ki se uporabljajo za uporabo UI, ustrezna razvrstitev v razrede tveganja pa se oceni v fazi zasnove.

4.4 Ocena interoperabilnosti

Digitalne rešitve, predpisane z aktom, zahtevajo interakcijo prek meja držav članic in vključujejo več subjektov EU ter organov javnega sektorja, s čimer izpolnjujejo oba pogoja za oceno interoperabilnosti.

Portal TED trenutno javnim kupcem zagotavlja interoperabilen način, da obvestila o javnih naročilih storitev raziskav in razvoja, objavljena na nacionalnih portalih za javno naročanje, naložijo tudi na portal TED. V prihodnosti naj bi digitalni trg EU za javna naročila dodatno izboljšal interoperabilnost med različnimi nacionalnimi portali in podatkovnimi zbirkami za javno naročanje ter portali in podatkovnimi zbirkami EU za javno naročanje, kar bo gospodarskim subjektom iz ene države članice omogočilo lažje sodelovanje v postopku javnega naročanja storitev raziskav in razvoja javnega kupca v drugi državi članici ter poenostavilo postopek, po katerem javni kupci iz dveh ali več držav članic skupaj izvajajo postopke javnega naročanja storitev raziskav in razvoja. Portal TED bo ostal vmesnik, prek katerega bodo javni kupci začenjali postopke javnega naročanja storitev raziskav in razvoja, gospodarski subjekti pa iskali poslovne priložnosti na področju javnega naročanja storitev raziskav in razvoja. Zato interakcije med nacionalnimi portali in podatkovnimi zbirkami za javno naročanje ter portali in podatkovnimi zbirkami EU za javno naročanje niso del te ocene interoperabilnosti.

Orodja za vrednotenje in platforma za povezovanje Urada Evropske unije za intelektualno lastnino bodo dostopni gospodarskim subjektom in javnim organom v vseh državah članicah, kar zahteva semantično interoperabilnost z nacionalnimi registri intelektualne lastnine in poslovnimi registri. Zbirka podatkov o dokazih o financiranju na podlagi intelektualne lastnine bo združevala podatke nacionalnih jamstvenih institucij in finančnih posrednikov, kar zahteva usklajene oblike zapisa podatkov in skupne identifikatorje. Ustrezne interoperabilne rešitve, ki so na voljo na ravni EU, bodo v fazi zasnove in izvajanja ocenjene glede ponovne uporabe. Ključne preostale ovire vključujejo različne formate nacionalnih registrov intelektualne lastnine in neobstoj osrednjega registra zastavnih pravic na ravni EU.

Ker ta predlog uvaja nove zavezujoče zahteve za čezmejne digitalne javne storitve v smislu Uredbe (EU) 2024/903 Evropskega parlamenta in Sveta[58], je bila izvedena ocena interoperabilnosti, poročilo, ki iz nje izhaja, pa bo objavljeno na portalu Interoperabilna Evropa.

4.5 Ukrepi v podporo digitalnemu izvajanju

Za podporo izvajanju digitalnih rešitev v okviru tega predloga so predvideni naslednji

[58] Uredba (EU) 2024/903 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. marca 2024 o določitvi ukrepov za visoko raven interoperabilnosti javnega sektorja v Uniji (Akt o interoperabilni Evropi) (UL L, 2024/903, 22.3.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/903/oj).

izvedbeni ukrepi:

Za javno naročanje storitev raziskav in razvoja:

- uporaba obstoječih funkcij za začetek postopkov javnega naročanja storitev raziskav in razvoja prek portala TED ter vključitev novih digitalnih funkcij za začetek postopkov javnega naročanja storitev raziskav in razvoja prek digitalnega trga EU za javna naročila;
- dejavnosti za krepitev zmogljivosti, namenjene državam članicam, javnim kupcem in gospodarskim subjektom, za podporo široki in pravilni uporabi portala TED za začetek javnih naročil na področju raziskav in razvoja.

Za dejavnosti Urada Evropske unije za intelektualno lastnino:

- vzpostavitev in operacionalizacija kompetenčnega centra Urada Evropske unije za intelektualno lastnino za financiranje na podlagi intelektualne lastnine, odgovornega za digitalna orodja, platformo za povezovanje in zbirko podatkov o dokazih;
- program za krepitev zmogljivosti, namenjen finančnim institucijam, ki ga skupaj razvijeta Urad Evropske unije za intelektualno lastnino in Komisija, za podporo sprejemanju okvira vrednotenja in digitalnih orodij;
- pilotna faza za dokazno zbirko podatkov, ki vključuje izbrane nacionalne jamstvene institucije in finančne posrednike ter omogoča iterativno izpopolnjevanje pred popolno uvedbo.